

**NA PAPI
NA TSOKO TINONI
(NUMBERS)**

**Na Vuresi Makaliana Na
Omea Ara Marea Tana Papi
Iani**

I laona na papi **Na Tsoko Tinoni** e totu na turupatuna niqira vano bamai igira na Israel tana kao mate gana ngongo vati sangavulu na ngalitupa, tû kalina igira ara mololea na Vungavunga Sinai, poi tsau kalina ara ba laba tana votavota taba i longa na kao ni Kanaan i tana God e vekenogoa laka ke tusua vanigira. Ma na soa ia **Na Tsoko Tinoni** e kalea na maresoa e naua a Moses vanigira na tinoni ni Israel idavia kalina ara tuligi tania na Vungavunga Sinai, mi muri me naugotoa i Moab, tabana i longa na Kô Jordan.

Mi ka levugaqira kaira na maresoa kaira, migira na Israel ara vano i Kades Barnea tana votavota taba i ata i Kanaan, mi tana ara ba totu e danga na ngalitupa mara tau moa tangomana na ba sage tana kao ni Kanaan. Mi muri, mara aligiri tugua mara vano tabana i longa na Kô Jordan, mi tana kesa turina na tinoni ara logovera mara totu tana, migira na tivosina ara vangaraua na tulusavu tana kô na vano tana Kanaan.

E danga kalina igira na tinoni ni Israel ara padasavi mara matagu kalina ara tsodoa na rota

loki, mara tû mara sove tania God me tanigotoa a Moses aia na mane God e vilia ke lia gaqira ida. Mi laona na turupatu iani e labamaka laka God e galuvegira nomoa nina tinoni, me reitutugugira sailagi atsa moa ti igira ara petsakoe vania mara sove tania, me laka a Moses e totu kakai tana nina aqo vania God me vanigira nina tinoni atsa moa ti visana tagu aia e tau berengiti.

Na Omea Ara Totu Tana na Papi Iani

Igira na Israel ara vangaraua na mololeana na Vungavunga Sinai 1:1–9:23

a. Na kesanina na tsoko tinoni 1:1–4:49

b. Visana na ketsa ma na vali 5:1–8:26

c. Na rukanina Paseka 9:1–23

E tû tana Vungavunga Sinai me tsau i Moab 10:1–21:35

Na omea ara laba i Moab 22:1–32:42

Na tsarituguana niqira vavano tû i Ejipt me tsau i Moab 33:1–49

Na parovata idavia kara savu bâ tana Kô Jordan 33:50–36:13

Na Kesanina na Tsoko Tinoni Ara Nauvanigira na Israel

¹ Tana kesanina dani tana rukanina vula i laona na rukanina ngalitupa i murina kalina igira na tinoni ni Israel ara mololea i Ejipt, ma na Taovia e goko vania a Moses i laona nina Valepolo Tabu, tana kaomate ni Sinai. Maia e tsari vaganana vania,

² “Igoe ma Aaron, kagamu kamu ka aqosia ke kesa na tsoko tinoni i laogira na toga ni Israel, murigira na duli ma na vungu. Kamu ka maretsunagira na soaqira pipi sui na mane

³ ara tsaulia e rukapatu na ngalitupaqira me liusia, igira e tugugira nogo na sangasage tana alaala na mane vaumate.

⁴ Ma kamu ka vilia ke kesa na taoviana na duli ke talumai i laona pipi na puku ma kara sangakagamu.”

⁵⁻¹⁶ Migirani nogo na soaqira na mane ara viligira kara sangakaira a Moses ma Aaron na nauana na aqo iani:

tana puku konina a Ruben ara vilia a Elisur na dalena a Sedeur;

tana puku konina a Simeon ara vilia a Selumiel na dalena a Surisadai;

tana puku konina a Juda ara vilia a Nason na dalena a Aminadab;

tana puku konina a Isakar ara vilia a Netanel na dalena a Suar;

tana puku konina a Sebulun ara vilia a Eliab na dalena a Helon;

tana puku konina a Epraim ara vilia a Elisama na dalena a Amihud;

tana puku konina a Manase ara vilia a Gamaliel na dalena a Pedasur;

tana puku konina a Benjamin ara vilia a Abidan na dalena a Gideoni;

tana puku konina a Dan ara vilia a Ahieser na dalena a Amisadai;

tana puku konina a Aser ara vilia a Pagiél na dalena a Okran;

tana puku konina a Gad ara vilia a Eliasap na dalena a Deuel;

tana puku konina a Naptali ara vilia a Ahira na dalena a Enan.

¹⁷ Tugira sangavulu ruka na mane girani ara tu sangakaira a Moses ma Aaron

¹⁸ na soasaiqira sui lakalaka na saikolu popono tana kesanina dani tana rukanina vula, mara maretsunagira na soaqira na tinoni sui lakalaka muri duli ma na vungu. Ara tsokosaia mara maretsunâ na soaqira pipi sui lakalaka na mane ara tsaulia rukapatu na ngalitupaqira me liusia,

¹⁹ vaga nogo na Taovia e moloketsana vanigira. A Moses e maresoaqira na tinoni tana kaomate ni Sinai.

²⁰⁻⁴⁵ Migira na mane e rukapatu na ngalitu-paqira me liusia, igira e tugugira kara sangasage tana alaala na mane vaumate ara maretsuna na soaqira muri duli ma na vungu, tuturiga tana puku konina a Ruben aia na idana dalena a Jakob. Ma na dangaqira e vaga iani:

tana puku konina a Ruben ara 46,500 mane;

tana puku konina a Simeon ara 59,300 mane;

tana puku konina a Gad ara 45,650 mane;

tana puku konina a Juda ara 74,600 mane;

tana puku konina a Isakar ara 54,400 mane;

tana puku konina a Sebulun ara 57,400 mane;

tana puku konina a Epraim ara 40,500 mane;

tana puku konina a Manase ara 32,200 mane;

tana puku konina a Benjamin ara 35,400 mane;

tana puku konina a Dan ara 62,700 mane;

tana puku konina a Aser ara 41,500 mane;

mi tana puku konina a Naptali ara 53,400 mane.

⁴⁶ Migira sui saisai na mane e rukapatu na ngalitupaqira me liusia ara 603,550.

47 Migira moa na Levite ara tau maresoaqira kolugira na puku tavosi,

48 rongona na Taovia e tsarinogoa vania a Moses,

49 “Kalina igoe ko tû na maresoaqira na mane e tugugira nogo na sage tana alaala na mane vaumate, mo ko laka moa na maresai koluqira igira na mane tana duli konina a Levi.

50 Ma nimu aqo ko molovanigira na Levite kara reitutugua na Valepolo i tana au totu inau, ma na vangana sui i laona. Igira nogo kara kalagaia kolu vangana sui ma kara naua niqira aqo tabu i laona, ma kara vaturikaegira niqira valepolo polipolia.

51 Me pipi kalina ti vaga igamu kamu tû na vano kesa tana nauna segeni, migira nogo na Levite niqira aqo kara veoa na Valepolo Tabu, ma kara ba vaturikae tugua i tana sauba kamu ba totu. Masei tinoni tavosi ti ke ba liu varangisia na Valepolo Tabu ia, nimui aqo kamu labumatesia.

52 Migira na tinoni ni Israel kara vaturikaea niqira valepolo muritaoninogoa niqira duli babâ, me pipi ma mane tana nina alaala segeni, mi vavana na pulaqena nina duli segeni.

53 Migira na Levite kara vaturikaegira niqira valepolo polipolia na Valepolo Tabu ma kara vangataoa, rongona ke gini tau goto mai varangisia ke kesa, me ke gini tsaia na korequ, ma kau redogira na saikolu popono ni Israel.”

54 Me vaga ia, migira na toga sui ni Israel ara naugira pipi sui na omea na Taovia e raiginia a Moses.

2

Na Pedeana na Nauna i Tana Kara Totu Pipi na Puku

¹ Ma na Taovia e goko vanikaira a Moses ma Aaron me tsaria,

² “Kalina igira na toga ni Israel kara vangaraua na nauna i tana kara totu, me pipi tinoni tatasa nina aqo ke vaturikaea nina valepolo i vavana na pulaqena nina vungu ma nina duli segeni. Ma kara vaturikaegira polipolia na Valepolo Tabu.

³⁻⁸ “Mi tabana i longa tugira na puku ara totu i vavana niqira pulaqe igira na Juda, kara totu tana niqira alaala i vavana gaqira ida:

tana puku konina a Juda ara 74,600 mane, maia Nason na dalena a Aminadab gaqira ida;

tana puku konina a Isakar ara 54,400 mane, maia Netanel na dalena a Suar gaqira ida;

tana puku konina a Sebulun ara 57,400 mane, ma Eliab na dalena a Helon gaqira ida.

⁹ Mi tugira sui saisai na alaala konina a Juda ara 186,400 mane. Me pipi kalina ti kamu tû na vano, migira nogo kara ida na vano.

¹⁰⁻¹⁵ “Mi tabana i ata tugira na puku ara totu i vavana niqira pulaqe igira na Ruben kara totu tana niqira alaala, i vavana gaqira ida:

tana puku konina a Ruben ara 46,500 mane, ma Elisur na dalena a Sedeur gaqira ida;

tana puku konina a Simeon ara 59,300 mane, ma Selumiel na dalena a Surisadai gaqira ida;

tana puku konina a Gad ara 45,650 mane, ma Eliasap na dalena a Deuel gaqira ida.

¹⁶ Mi tugira sui saisai na alaala konina a Ruben ara 151,450 mane, ma niqira aqo kara tsari ba i muriqira na Juda.

¹⁷ “Mi ka muriqira na kesanina ma na rukanina alaala ma kara tete tsari bâ igira na Levite kolua niqû Valepolo Tabu. Ma kara ka tsari i muri kaira na tolunina ma na vatinina alaala. Mi kalina ti kara aligiri na vavano, me pipi gira na alaala babâ kara vaitsarimurigi vaga goto.

¹⁸⁻²³ “Mi tabana i tasi tugira na puku ara totu i vavana niqira pulaqe igira na Epraim, kara totu tana niqira alaala i vavana gaqira ida:

tana puku konina a Epraim ara 40,500 mane, ma Elisama na dalena a Amihud gaqira ida;

tana puku konina a Manase ara 32,200 mane, ma Gamaliel na dalena a Pedasur gaqira ida;

tana puku konina a Benjamin ara 35,400 mane, ma Abidan na dalena a Gideoni gaqira ida.

²⁴ Mi tugira sui saisai na alaala konina a Epraim ara 108,100 mane, ma niqira aqo kara tete tsari muriqira na Levite.

²⁵⁻³⁰ “Mi tabana i vava, tugira na puku ara totu i vavana niqira pulaqe igira na Dan, kara totu tana niqira alaala i vavana gaqira ida:

tana puku konina a Dan ara 62,700 mane, ma Ahieser na dalena a Amisadai gaqira ida;

tana puku konina a Aser ara 41,500 mane, ma Pagiél na dalena a Okran gaqira ida;

tana puku konina a Naptali ara 53,400 mane, ma Ahira na dalena a Enan gaqira ida.

³¹ Mi tugira sui saisai na alaala i konina a Dan ara 157,600 mane, migira kara tete tsari i muri tsotsodo.”

³² E saisai na dangaqira na tinoni popono ni Israel i laona niqira alaala babâ mara tsaulia 603,550.

³³ Mara tau maretsunâ na soaqira na Levite kolugira na tinoni tavosi ni Israel vaga nogo na Taovia e ketsaliginia a Moses.

³⁴ Me vaga ia, migira na tinoni ni Israel ara muria na omea na Taovia e ketsaliginia a Moses. Pipi tinoni e vaturikaea nina valepolo i vavana nina pulaqe segeni nogo, mi kalina ara vavano, me pipi tinoni e vano kolua nina duli segeni.

3

Tugira na Dalena a Aaron

¹ Iani nogoria e vaga na tamadale ka koniqira a Aaron ma Moses tana tagu na Taovia e goko vania a Moses tana Vungavunga Sinai.

² A Aaron e tamanitugira vati na dalena mane: tugira a Nadab aia na idana botsa, ma Abihu, ma Eleasar ma Itamar.

³ Tugira ara ninaginitugira na oela tabu, mara tu lia na manetabu,

⁴ mi kaira a Nadab ma Abihu na Taovia e matesikaira tana kaomate ni Sinai kalina ara ka gini savori-sausau vania na Taovia na lake lê e tau tabu. Mara ka tau goto tamani ka daleqira, me vaga ia mi kaira moa a Eleasar ma Itamar ara ka aqo manetabu tana maurina popono a Aaron.

Ara Mologira na Levite Kara Lia Niqira Sasanga na Manetabu

⁵ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

⁶ “Ko adimaigira na puku konina a Levi ieni i matana a Aaron na manetabu, mo ko molokaegira kara lia gana sasanga aia.

⁷ Igira nogo kara naua na aqo i laona na Valepolo i tana au totu inau, ma kara sangagira na manetabu migira na toga popono tana aqo vaniaqu inau.

⁸ Igira nogo kara reitutugua pipi na vangana sui niq̄ Valepolo Tabu, ma kara aqo tuguqira na toga sui tana Israel.

⁹ Ngiti niqira aqo kalavata nogo igira na Levite, aia na sangaana a Aaron ma na dalena.

¹⁰ Mo ko molokaetugira a Aaron ma na dalena ma kara tu naua tu niqira aqo manetabu. Me ti vaga ke kesa ke tavongani tovoa laka ke naua na aqo vaga ia, ma nimui aqo kamu labumatesia.”

¹¹ Me goko tugua na Taovia me tsarivanja a Moses,

¹²⁻¹³ “Mi kalina ia, migira na Levite ara lia niq̄ tamani segeni nogo inau. Tana tagu kalina inau au labumatesigira pipi sui na baka mane botsaida i laoqira na Ejipt, minau au balovaniau segeni pipi na baka mane botsaida i laoqira na Israel, migira goto na daleqira mane botsaida pipi sui na omea tuavati. Mi kalina ia, migira na Levite ara lia nogo na tuguqira na baka mane botsaida tana Israel; ara lia niq̄ tamani segeni nogo inau. Inau nogo na Taovia.”

Na Maresoaqira Igira na Levite

¹⁴ Mi laona na Kaomate ni Sinai, na Taovia e ketsalia a Moses

¹⁵ ke tsokoa na dangaqira na tinoni tana puku konina a Levi, me ke muri duli ma na vungu

me ke maresoaqira pipi na baka mane ara tsaulinogoa kesa na vulaqira me liusia,

¹⁶ maia Moses e nauvanganana ia.

¹⁷ A Levi e tamanitugira tolu na dalena mane: tugira nogo a Gerson, ma Kohat ma Merari.

¹⁸ Maia Gerson e tamanikaira ruka na dalena mane: kaira nogo a Libni ma Simei.

¹⁹ Ma Kohat e tamanitugira vati na dalena mane: tugira nogo a Amram, ma Isar, ma Hebron, ma Usiel.

²⁰ Maia Merari e tamanikaira ruka na dalena mane: kaira nogo a Mali ma Musi. Mi tugira nogo na mumuaqira na vungu ara adidatoa na soa tu koniqira.

²¹ Na duli konina a Gerson e tamanina ruka moa na vungu, na vungu ka koniqira a Libni ma Simei.

²² Ma na dangana na mane ara maretsunâ na soaqira, igira e tû tana kesa vulaqira me liusia ara tsaulia e 7,500.

²³ Migira tana duli iani kara vaturikaea niqira valepolo i murina na Valepolo Tabu tabana i tasi,

²⁴ maia Eliasap na dalena a Lael aia nogo gaqira taovia.

²⁵ Niqira aqo igira na reitutuguana na Valepolo Tabu, na tsatsavuna ni laona ma na tsatsavuna ni taba, na polokatsi e tsau tsuna tana matsapana na Valepolo,

²⁶ migira na polokatsi ara barapoliginia na pakokana na Valepolo ma na belatabu, ma na polokatsi e tsautsuna tana matsapana na bara ia. Niqira aqo nogo igira na nauana pipi na aqo e kalegira na omea girani.

²⁷ Maia na duli konina a Kohat e tamanina vati na vungu, tugira nogo na vungu tu koniqira a Amram, ma Isar, ma Hebron, ma Usiel.

²⁸ Ma na dangana na mane ara maretsunâ na soaqira igira e tû tana kesa vulaqira me liusia ara tsaulia 8,600.

²⁹ Migira tana duli iani kara vaturikaea niqira valepolo i tabana i ata na Valepolo Tabu,

³⁰ ma Elisapan na dalena a Usiel aia nogo gaqira taovia.

³¹ Niqira aqo igira na reitutuguana na Bokisi na Taso, na bela tana ara moloa na bredi tabu, na gai na mani molodato bilona bulu iruiru, kaira na belatabu, ma na omea levolevo igira na manetabu ara gini aqo i laona na Nauna Tabu, ma na polokatsi e voroa na mani sage bâ tana Nauna Tabu Loki. Niqira aqo nogo igira na nauana pipi na aqo e kalegira na omea girani.

³² Ma gaqira taovia igira na Levite aia nogo a Eleasar na dalena a Aaron na manetabu. Aia e ida vanigira igira ara tangolia na aqo i laona na Nauna Tabu.

³³ Ma na duli konina a Merari e tamanina ruka moa na vungu, kaira na vungu ka koniqira a Mali ma Musi.

³⁴ Ma na dangana na mane ara maretsunâ na soaqira, igira e tû tana kesa vulaqira me liusia ara tsaulia 6,200.

³⁵ Migira tana duli iani kara vaturikaea niqira valepolo i tabana i vava na Valepolo Tabu, ma Suriel na dalena a Abihail aia nogo gaqira taovia.

³⁶ Niqira aqo igira na reitutuguaqira na pava damadama agana na mani vaturikaeana na Valepolo, ma na qaroqaro, ma na tuguru, ma

na tototoqira, me pipi sui na omeana levolevo. Niqira aqo nogo igira na nauana pipi na aqo e kalegira na omea girani.

³⁷ Migira goto kara reitutugugira na tuguruna na bara e polipolia na pakokana na Valepolo Tabu ma na tototoqira, ma na takutina gai tetelo ma na itai gana na mani sorikakaiqira na polo ara barapoliginia na pakokana.

³⁸ Ma Moses ma Aaron migira na dalena kara tu vaturikaea tu niqira valepolo i matana na Valepolo Tabu tabana i longa. Tu niqira aqo tugira na sage i laona na Nauna Tabu ma na nauana na aqo tabu sui tuguqira na tinoni ni Israel. Me ti vaga ke kesa ke tavongani tovoa laka ke naua na aqo vaga ia, ma niqira aqo kara labumatesia.

³⁹ Ma na dangaqira na mane tana puku konina a Levi, igira e tû tana kesa vulaqira me liusia, igira a Moses e maresoaqira muri duli vaga nogo na Taovia e moloketsana vania, ara saisai mara 22,000.

Igira na Levite Ara Tugugira Igira na Baka Mane Botsaida

⁴⁰ Ma na Taovia e tsarivania a Moses, “Pipi sui na baka mane botsaida tana Israel ara niqutamani sui inau. Me vaga ia, ma nimu aqo ko maresoaqira sui pipi na baka mane botsaida tana Israel, igira e kesa na vulaqira me liusia.

⁴¹ Mi muri migoe ko balogira sui na Levite vaniau inau na Taovia, na tuguqira na baka mane botsaida tana Israel; ma niqira buluka na Levite na tuguqira niqira dalena buluka mane botsaida na Israel.”

⁴² Ma Moses e rongomangana na Taovia me maretsunâ na soaqira pipi sui na baka mane botsaida tana Israel,

⁴³ igira e kesa na vulaqira me liusia; mara saisai mara tsaulia 22,273.

⁴⁴ Ma na Taovia e tsarivanigotoa a Moses,

⁴⁵ “Mi kalina ia, migoe ko balogira na Levite vaniau ma kara lia na tamaniqu inau, na tuguqira na daleqira mane botsaida na tinoni ni Israel, mo ko balogira vaniau goto niqira buluka na Levite, na tuguna niqira dalena buluka mane botsaida na Israel.

⁴⁶ Ma na dangana na daleqira mane botsaida igira na Israel ara 273 liusia na dangaqira na Levite. Me vaga ia me kilia igoe ko volivisugira na 273 ara liuliu.

⁴⁷ Me pipi kesa tatasa ko voliginia ke tsege na tavina siliva, taoninogoa na pedemamava ara gini aqo tana tagu ia,

⁴⁸ mo ko sau na qolo iani vanitugira a Aaron ma na dalena.”

⁴⁹ Ma Moses e rongomangana na Taovia me adigira

⁵⁰ na 1,365 tavina siliva,

⁵¹ me tusuvanitugira a Aaron ma na dalena.

4

Niqira Aqo Igira na Levite Tana Duli Konina a Kohat

¹ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

² “Ko tsokoa na dangaqira na tinoni tana duli konina a Kohat, ke muri vungu ma na tina babâ,

³ mo ko maresoaqira pipi na mane ke tû tana tolu sangavulu me ke tsau tana tsege sangavulu na ngalitupaqira, igira e tugugira na nauana na aqo i laona na Valepolo i tana au totu inau.

⁴ Ma niqira aqo igira na reitutuguaqira na omea ara tabu loki sosongo.

⁵ “Mi kalina ti vaga igira na tinoni ni Israel kara ngaoa na vano kesa tana nauna vaolu, ma tu niqira aqo talu a Aaron ma na dalena kara tu sage bâ tana Valepolo Tabu, ma kara tu aditsunâ na polokatsi e tsautsau i matana na Bokisi na Taso, ma kara tu tsavupoiginia na Bokisi.

⁶ Ma kara tu tsavu kaputiginia kesa sangava na kokorana naniqoti malutsi, ma kara vuresia kesa na polo bora i kelana, mi muri ma kara tsukulaginisage kaira na gai na kalagai.

⁷ “Ma kara tsaboa kesa na polo bora i kelana na bela i tana ara molokaegira na breidi ara savorivania na Taovia, ma kara moloa i konina na peleti, ma na tseu na mani molo bulunagai uruuru, ma na tseu ara gini aqo tana sausau, ma na tosu ara gini aqo tana sausau na uaeni. Ma na breidi goto ke totu sailagi i kelana na bela ia.

⁸ Ma na omea sui girani kara tsaboginia kesa na polo tsitsi, ma kara tsavu kaputiginia kesa sangava na kokorana naniqoti malutsi, mi muri ma kara tsukulaginisage kaira na gai na kalagai.

⁹ “Ma kara adia kesa na polo bora ma kara tsavuginia na gai na molodato buluna gai iruiru, kolu na vangana levolevo, na bilo, na kapi, ma na tosu agana na molotsavuana na oela na olive.

¹⁰ Kara veqodoua na gaina kolu vangana sui kesa tana sangava na kokorana naniqoti malutsi,

ma kara molokaegira i kelana kesa na bela na kalagai.

¹¹ “Mi muri, ma kara adia kesa na polo bora ma kara tsaboa i kelana na belatabu qolumila, ma kara tsavu kaputiginia kesa sangava na kokorana naniqoti malutsi, mi muri ma kara tsukulaginisage kaira na gai na kalagai.

¹² Ma kara adigira goto pipi sui na omea levolevo ara gini aqo tana Nauna Tabu ma kara veqodougira ginia kesa na polo bora, ma kara tsavu kaputiginigira kesa sangava na kokorana naniqoti malutsi, ma kara molokaegira i kelana kesa na bela na kalagai.

¹³ Kara adiligia na torana na omea ara gini kodoputsa tania na belatabu, ma kara vuresia kesa na polo tsitsibora i kelana.

¹⁴ Ma kara molo bâ i konina pipi sui na vangana na omea levolevo ara gini aqo tana belatabu: na bilo tapala na mani kodoana na bulunagai uruuru i laona, na salili, na savolo, ma na popo. Mi muri ma kara tsavu kaputiginia kesa na sangava na kokorana na naniqoti malutsi, ma kara tsukulaginisage kaira na gai na kalagai.

¹⁵ Mi kalina ke laba na tagu na vano kesa tana nauna vaolu ma Aaron mi tugira na dalena ara tu tsavusuigira nogo na omea tabu, mi tana ti migira na duli konina a Kohat kara mai, ma kara kalagaigira na omea tabu sui girani. Ma niqira aqo moa kara laka saikesa na peleaqira na omea tabu girani, me ti kara pelegira me sauba nomoa kara mate.

“Igirani na omea niqira aqo nogo igira tana duli konina a Kohat kara reitutugugira kalina ti

vaga kara oli sasana na Valepolo Tabu.

¹⁶ “Maia Eleasar na dalena a Aaron na manetabu nina aqo na reitutuguana na Valepolo popono, ma na oela gana na laeti, na bulunagai uruuru, na uiti gana na sausau, na oela na mani ninina, me pipi sui goto na omea tavosi i laona na Valepolo Tabu igira ara balovaniau nogo inau na Taovia.”

¹⁷ Ma na Taovia e tsarivanikaira a Moses ma Aaron,

¹⁸ “Kalina igira tana duli konina a Kohat kara mai na adiaqira na omea tabu girani, ma ka nimui aqo kagamu kamu ka reitutugugira dou kara tau pelea sa omea tabu,

¹⁹ ma kara tau gini mate. Ma na didiana rongona ke tau laba na omea vaga iani, tugira segeni moa a Aaron ma na dalena, kara sage i laona na Valepolo Tabu ma kara vota aqo vania pipi tinoni tatasa, ma kara pede vania na omea aia ke kalagaia.

²⁰ Me ti vaga igira tana duli konina a Kohat kara sage bâ tana Valepolo Tabu, ma kara reilakaqira na manetabu kalina ara vangarau-gira na omea tabu gana na vavano, me sauba nomoa kara mate.”

Niqira Aqo Igira na Levite Tana Duli Konina a Gerson

²¹ Ma na Taovia e tsarigotoa vania a Moses,

²² “Ko tsokoa na dangaqira na tinoni tana duli konina a Gerson, ke muri vungu ma na tina babâ,

²³ mo ko maresoaqira pipi na mane ke tû tana tolu sangavulu me ke tsau tana tsege sangavulu

na ngalitupaqira, igira e tugugira na nauana na aqo i laona na Valepolo Tabu i tana au totu inau.

²⁴ Ma niqira aqo nogo igira na kalagaiqira na omea sui vaga girani:

²⁵ na Valepolo Tabu, na tsatsavuna ni laona, ma na tsatsavuna ni taba, ma na sangava na kokorana na naniqoti ara tsavuginia, ma na polokatsi e tsautsuna i savuna matsapana,

²⁶ migira na polokatsi ma na itaiqira ara barapoliginia na pakokana polipolia na Valepolo ma na belatabu, migira na polokatsi e tsautsuna tana matsapana na bara ia, me pipi sui na omea levolevo ara gini aqo tana vaturiaqira na omea girani. Niqira aqo nogo igira na nauana pipi na aqona na omea sui girani.

²⁷ Ma tu niqira aqo nogo a Aaron, ma na dalena kara tu reitutugua ti na tinoni tana duli konina a Gerson kara naudoua niqira aqo, ma kara kalagaigira pipi na omea sui ara tu pedevanigira na kalagaiana.

²⁸ Igira nogo na omea niqira aqo igira tana duli konina a Gerson kara naua i laona na Valepolo Tabu; ma kara naua i vavana nina tagao a Itamar na dalena a Aaron na manetabu.

Niqira Aqo Igira na Levite Tana Duli Konina a Merari

²⁹ “Mo ko tsokogotoa na dangaqira na tinoni tana duli konina a Merari, ke muri vungu ma na tina babâ,

³⁰ mo ko maresoaqira pipi na mane ke tû tana tolu sangavulu me ke tsau tana tsege sangavulu na ngalitupaqira, igira e tugugira na nauana na aqo i laona na Valepolo i tana au totu inau.

³¹ Ma niqira aqo igira na kalagaiaqira na pava damadama, na qaroqaro, na tuguru kolu tototoqira gana na Valepolo Tabu,

³² migira goto na tuguru kolu tototoqira, ma na gai tetelo ma na itai gana na mani sorikakaaqira na polo ara barapoliginia na pakokana na Valepolo Tabu, me pipi sui na omea levolevo ara gini aqo tana vaturiaqira na omea girani. Pipi mane tatavosi nina aqo ke kalagaia na omea na manetabu ara pedevania.

³³ Igira nogo na omea niqira aqo igira tana duli konina a Merari kara naua i laona na Valepolo Tabu; ma kara naua i vavana nina tagao a Itamar na dalena a Aaron na manetabu.”

Na Maresoaqira Igira na Levite

³⁴⁻⁴⁷ Maia Moses ma Aaron, migira na ida i laoqira na saikolu popono, ara naua na omea e ketsaliginigira na Taovia, mara tsokoa na dangaqira na mane sui i laoqira na duli tu koniqira a Kohat, ma Gerson, ma Merari, tugira na dalena a Levi. Mara muri vungu ma na tina babâ, mara maresoaqira pipi na mane, igira e tû tana tolu sangavulu me tsau tana tsege sangavulu na ngalitupaqira, igira e tugugira na nauana na aqo i laona na Valepolo Tabu i tana e totu na Taovia. Ma na dangaqira e vaga iani:

tana duli konina a Kohat ara 2,750 mane;

tana duli konina a Gerson ara 2,630 mane;

tana duli konina a Merari ara 3,200 mane.

⁴⁸ Me saisai igira sui mara 8,580 mane.

⁴⁹ Ara maresoana pipi mane tatasa vaga nogo na Taovia e ketsaliginia a Moses; mara pedevania

pipi na mane tatasa gana aqo ke naua i laona na Valepolo, ma na omea aia ke kalagaia.

5

Igira Ara Kaulinaqu i Matana God

¹ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

² “Ko ketsaligira na tinoni ni Israel kara railigigira tania na nauna tana amu vaturikaea nimui valepolo, igira sui e gadovigira na lobogu seko na mudo, se ke rutsu na butongo tana koniqira, migira sui goto ara kaulinaqu rongona ara pelea na konina tinoni mate.

³ Ko railigigira sui na tinoni vaga girani ara kaulinaqu taonia na vovorona na lotu, rongona kara tau naqugasiginia na nauna i tana amu tototu igamu, mi tana goto au totu inau i levugamui igamu niqiu tinoni.”

⁴ Migira na tinoni ni Israel ara rongomangana na Taovia, mara railigigira sui lakalaka igira e gadovigira na lobogu vaga gira tania na nauna tana ara tototu.

Na Tsonimatena na Sasi Ara Naua

⁵ Na Taovia e ketsalia a Moses ke sauvanigira na tinoni ni Israel na goko totoasaga vaga girani,

⁶ “Kalina ti ke kesa na mane se na daki ke tau muridoua niqiu ketsa inau, me ke tû me ke naua kesa na omea seko vania kesa tinoni tavosi,

⁷ maia nina aqo ke katevulagia nina sasi, me ke tsonia na matena popono, me ke paboginigotoa rukapatu i kelana pipi kesa sangatu, me ke tusuvania na tinoni aia e nauvania na omea seko.

⁸ Me ti vaga na tinoni ia aia e nauvania na omea seko ke mate nogo, me ke tau goto

totu ke kesa na kamana varavara tugua aia ke tsonivania na qolo matena nina sasi, ma nina aqo ke sauvania moa na Taovia, me ke aditamanina na mane tabu, me ke saugotoa kesa na sipi mane gana na suisui matena na loana.

⁹ Me ke vaga goto igira na sausau tabu sui na tinoni ni Israel kara sauvaniau inau na Taovia, ke aditamanina nogo aia na manetabu igira ara sauvania tana dani ia.

¹⁰ Pipi sui na omea igira na tinoni kara sauvania kesa na manetabu ke gini savori vaniau inau, ke aditamanina na manetabu ia.”

Na Omea Kara Naua Kalina Kesa Mane E Gunurua Laka e Kiboga na Tauna

¹¹ Na Taovia e ketsalia a Moses

¹²⁻¹⁴ ke tsarivaganana iani vanigira na tinoni ni Israel. “Kalina ti vaga ke kesa na mane ke gunurua laka na tauna e ba maturu kolua kesa na mane tavosi, maia ke tau moa dona dou ti na manana, rongona na tauna e naupoia me tagara kesa ke reia. Me tau utu ke kesa na mane ke tavongani gunurua laka na tauna e maturu kolua kesa na mane tavosi kalina aia e tau maturu kolua.

¹⁵ Me ti kalina ke laba na omea vaga ia, ma nina aqo na mane ia ke adi bâ na tauna i matana na manetabu. Me ke adigotoa kesa na kilo na pulaoa na barli ngiti sausau, me ke laka goto na qetu tsavuana na oela na olive i konina, se na moloana na bulunagai uruuru i kelana, rongona na savori vaga ia nina kesa na mane e gunurua na tauna me ngaoa ke gini adilabatia i malena na manana.

16 “Ma na manetabu ke soamaia na daki ke mai tû i matana na belatabu.

17 Ma na manetabu ke getu tsavua na kô tabu i laona kesa na bilo vatu, me ke karoa visana na kao i laona na Valepolo i tana au totu inau, me ke molotsavua i laona na kô me ke gini vavai.

18 Me ke nusiligi vania na sosorina na ivuna na daki ia, me ke molo bâ na sausau na pulaoa i limana. Ma na manetabu ke tangolia na bilo e totu na kô vavai i laona, aia nogo e dona ke redo tinoni.

19 Mi muri, ma na manetabu ke ngasua na daki ia ke tabea na goko na vealagi vaga aia ke tsarivania. Me ke goko vaga iani: “Ti vaga igoe o tau kiboga, me sauba ke tau labusaginigo na vealagi kalina ko inuvia na kô iani.

20 Me ti vaga igoe o kibogagamu manana,

21 maia na Taovia ke naua ma na soamu ke tangiseko i laoqira nimu tinoni sui. Me ke naua ma na meamu ke kukuperuperu ma na tobamu ke subu.

22 Ma na kô vavai nogo iani ke sage i tobamu me ke gini subu, ma na meamu ke kukuperuperu.’

“Ma na daki ke gokovisu me ke tsaria, ‘Eo, au tami. Na Taovia ke nauvaganana nogo ia.’

23 “Mi tana, ma na manetabu ke maretsuna na gokona na vealagi ia, me sui me ke vuliligia na mamarena i laona na bilona na ko vavai.

24 Mi tana idana ke sau na kô ia vania na daki ke inuvia, aia e tau utu ke vavaisi sekolia na tobana me ke sosongo loki,

25 na manetabu ke adiligia na sausau na pulaoa tania na limana na daki, me ke saukaea

papadana e baloa vania na Taovia, me ke ba moloa i kelana na belatabu.

²⁶ Mi muri, me ke adia kesa na kakarona na pulaoa me ke kodoa tana belatabu ngiti papadana laka e savori poponoa vania na Taovia. Mi tana susuina maia ke sau na kô vania na daki ke inuvia.

²⁷ Me ti vaga ke kibogagana manana, ma na kô ia sauba ke tsukia me ke gini vatsangi savi sosongo, me ke subu na tobana, me ke gini kukuperuperu na meana. Ma na soana ke tangiseko i laoqira na tinoni.

²⁸ Me ti vaga na daki ia e tau naua sa sasi, me sauba na kô ia ke tau lelê labusaginia, me sauba ke tangomana moa na tamani dalena.

²⁹⁻³⁰ “Iani nogo na ketsa e kalea na mane e masugu me gunurua laka e kiboga na tauna. Kara turuvaginia na daki ia i matana na belatabu, maia na manetabu ke nauvania na omea vaga ia.

³¹ Ma na mane aia na savana na daki ia, e tau gini loaga sa omea, ma na daki moa ia, ti vaga ke manalia laka aia e kiboga, sauba nomoa ke gadovia na rota rongona nina aqo seko e naua.”

6

Na Vovorona e Kalegira na Nasirite

¹ Na Taovia e ketsalia a Moses

² ke sauvanigira na tinoni ni Israel na vovorona vaga girani. “Ti vaga ke kesa na mane

se na daki ke naua kesa nina veke gana na lia na Nasirite,* me ke balo segenina vaniau na Taovia,

³ maia nina aqo ke mololea na inu uaeni ma na bia. Me ke laka goto na inuviana na kôna na vuana na uaeni, se na ganiana na vuana vaolu se na makedena.

⁴ Mi tana tagu popono aia e vali, ma nina aqo ke tau goto gania ke kesa na omea ke talumai tana itai na uaeni; atsa moa ti na vatuna se na kokorana lê na vuana.

⁵ “Mi tana tagu popono ke vali, ke laka na put-siligiana na ivuna se na tsaraligiana na ngolana. Maia e ngolia na muri kalavataviana na aqona na omea e gini veke tana tagu popono aia e balo segenina vaniau na Taovia, me ke moloa ke rau na ivuna me ke katsi na ngolana.

⁶⁻⁷ Ma na ivuna rau nogo e lia na papadana laka aia e balo segenina vania God, me vaga ia ma nina aqo ke tau gini kaulinaqu tana ba varangisiana na tsaborona tinoni mate, atsa moa ti na tsaborona tamana, se tinana, se kulana, se vavinenana.

⁸ Tana tagu popono aia e totu tana vali, maia e balo segenina nogo vaniau na Taovia.

⁹ “Me ti vaga ke tavongani mate kesa tinoni i ligisana aia e balo segenina vaniau, ma na ivuna e gini kaulinaqu nogo, ma nina aqo ke pitu ke vitu na dani, mi muri ti ke putsiligia na ivuna me ke tsarâ na ngolana; mi tana nauvaganana

* **6:2 6:2** Na Nasirite aia e kesa e sauvulagia laka e padalokia na aqo vaniana God ginia na nauana kesa na veke laka ke tau inu uaeni se ke kesa goto na vatana inu susuliga, me ke tau goto putsu ivuna me ke tau pelea na konina na tinoni mate.

ia ke gini male dou tugua taonia na vovorona na lotu.

¹⁰ Mi tana alunina dani maia ke adimai ke ruka na kulukulu se ke ruka na kurau i matana na Valepolo i tana au totu inau, me ke saukaira vania na manetabu.

¹¹ Ma na manetabu nina aqo ke savoria kesa gana na savori matena na sasi, me kesa gana na savori-kodokodo, na mani suisui matena nina sasi rongona e kutsia na valina kalina aia e ba varangisia na konina tinoni mate. Mi tana dani goto nogo ia, ma na mane ia ke balo visutugua na ivuna,

¹² me ke sausegenina vaolu tugua vaniau na Taovia. Na tagu popono tana idana aia e ba varangisia na konina tinoni mate e tau nogo mana, rongona aia e kaulinaqu nogo. Ma nina aqo goto ke adimaia kesa na dalena sipi ke kesa moa na ngalitupana ngiti sausau na volivisu.

¹³ “Mi kalina kesa na Nasirite ke sui nina tagu na veke, maia nina aqo ke nauvaganana iani: Aia ke bâ tana matsapana na Valepolo Tabu,

¹⁴ me ke sauvania na Taovia ke tolu na omea tuavati me ke tau goto seko sa tabana tu koniqira: ke kesa na dalena sipi mane e kesa moa na ngalitupana agana na savori-kodokodo, me ke kesa na dalena sipi daki e kesa moa na ngalitupana gana na savori matena na sasi, me kesa na sipi mane gana na kodoputsa tangomana na tinoni kara ganipatâ na turina.

¹⁵ Me ke saugotoa kesa na dangana kopeta na breidi e tagara isti konina: na sivona breidi matolu ara aqosiginia na pulaoa ara lalokoluginia na oela na olive, ma na biskete ara gitsi koluginia

na oela na olive, me ke paboginigotoa na sausau na uiti ma na uaeni vaga ara pedenogoa.

¹⁶ “Ma nina aqo na manetabu ke saugira pipi sui na omea girani vania na Taovia, me ke savoria na sausau matena na sasi ma na savori-kodokodo.

¹⁷ Me ke gini savoria na sipi mane vania na Taovia gana na kodoputsa tangomana na tinoni kara ganipâtâ na turina, me ke saukolugotoa kesa na dangana na kopeta na breidi; me ke savorigotoa na sausau na uiti ma na uaeni.

¹⁸ Mi matana nogo na Valepolo Tabu aia na Nasirite ke putsiligia na ivuna me ke molo ba gira tana lake i tana ara kodoa na vangana na kodoputsa tangomana na tinoni kara ganipâtâ na turina.

¹⁹ “Mi muri kalina ke magovo nogo na arana na sipi mane, maia ke adikolua kesa na sivona breidi matolu, me kesa na biskete, me ke molobagira tana limana na Nasirite.

²⁰ Mi muri, ma na manetabu ke savorigira vaga kesa na sausau laka vania na Taovia; ma na sausau tabu girani ara lia gaqira tuva na manetabu, paboginia na paparina na arona ma kesa tuana na sipi mane. Mi murina ia, ma na tinoni ia e tau nogo vali vania na inu uaeni.

²¹ “Iani nogo e vaga na vovorona na ketsa e kalegira na Nasirite; me ti vaga ke kesa na Nasirite ke ngaoa na sauana kesa goto na omea segeni paboginia na omea ara pedevaninogoa, maia nina aqo ke tau tagara na manaliana.”

Na Tsaqina Goko Kara Tsaria Na Manetabu Tana Tabu Tinoni

- 22 Na Taovia e ketsalia a Moses
 23 ke tsarivanitugira a Aaron ma na dalena
 kara tu gini aqo na tsaqina goko vaga girani tana
 tabuginiaqira na tinoni ni Israel:
 24 “Na Taovia ke tabugamu me ke vangataogamu;
 25 Na Taovia ke irovigamu me ke vangalaka
 vanigamu.
 26 Na Taovia ke galuvegamu, me ke tusu-
 vanigamu nina rago.
 27 “Me ti vaga kara tu soâ na asaqu inau kalina
 kara tu tabugira na tinoni ni Israel, minau sauba
 kau tabugira manana.”

7

Niqira Sausau Igira na Ida

1 Mi tana dani a Moses e suilavaginia na
 vaturikaeana na Valepolo i tana e totu na Taovia,
 maia e adia na oela tabu me ninaginia me tabua
 kolugira goto na vangana sui i laona, ma na
 belatabu me pipi sui lakalaka na vangana na
 mani aqo i konina.

2 Mi tana migira na taovia na duli igira na ida i
 laoqira na puku ni Israel, igira tsotsodo nogo na
 mane ara tangolinogoa na aqona na maresoaqira
 na tinoni,

3 ara tû mara adimaigira niqira sausau vania
 na Taovia: e ono na terê me sangavulu ruka na
 buluka na aqo, ke kesa na terê vania pipi ruka
 na ida, me pipi na ida e tango kesa na buluka na
 aqo. Mara saugira vania na Taovia i matana na
 Valepolo Tabu. Me sui ia,

4 ma na Taovia e tsarivania a Moses,

⁵ “Ko adigira na vangalaka girani mo ko tusu-gira vanigira na Levite, gana kara gini aqo tana lutsangiana na Valepolo Tabu.”

⁶ Me vaga ia, ma Moses e saugira na terê ma na buluka vanigira na Levite.

⁷ Me tusua ruka na terê me vati na buluka na aqo vanigira na duli konina a Gerson,

⁸ me vati na terê me alu na buluka na aqo vanigira na duli konina a Merari. Me pipi sui lakalaka na aqo ara naua kara naua i vavana nina tagao a Itamar na dalena a Aaron.

⁹ Ma Moses e tau tusua sa terê se sa buluka na aqo vanigira na duli konina a Kohat, rongona na omea tabu ara reitutugua igira, niqira aqo kara kalagaigira tana kokoveqira.

¹⁰ Migira na ida ara adimaigira goto niqira sausau na mani lokisiana na dani na tabuana na belatabu. Mi kalina igira ara mai nogo na sauana niqira vangalaka tana belatabu,

¹¹ ma na Taovia e tsarivanja a Moses, “Ko tsarivanigira laka pipi dani i laona ke sangavulu ruka na dani, ke kesa i laoqira na ida ke sau nina vangalaka agana na tabuana na belatabu.”

¹²⁻⁸³ Migira ara adimaigira tatasa niqira sausau tana dani vaga girani.

Tana kesanina dani, a Nason na dalena a Aminadab tana puku konina a Juda e adimaia nina sausau.

Tana rukanina dani, a Netanel na dalena a Suar tana puku konina a Isakar e adimaia nina sausau.

Tana tolunina dani, aia Eliab na dalena a Helon tana puku konina a Sebulun e adimaia nina sausau.

Tana vatinina dani, aia Elisur na dalena a Sedeur tana puku konina a Ruben e adimaia nina sausau.

Tana tsegenina dani, aia Selumiel na dalena a Surisadai tana puku konina a Simeon e adimaia nina sausau.

Tana ononina dani, aia Eliasap na dalena a Deuel tana puku konina a Gad e adimaia nina sausau.

Tana vitunina dani, aia Elisama na dalena a Amihud tana puku konina a Epraim e adimaia nina sausau.

Tana alunina dani, a Gamaliel na dalena a Pedasur tana puku konina a Manase e adimaia nina sausau.

Tana siunina dani, aia Abidan na dalena a Gideoni tana puku konina a Benjamin e adimaia nina sausau.

Tana sangavulunina dani, aia Ahieser na dalena a Amisadai tana puku konina a Dan e adimaia nina sausau.

Tana sangavulu kesanina dani, aia Pagiel na dalena a Okran tana puku konina a Aser e adimaia nina sausau.

Tana sangavulu rukanina dani, aia Ahira na dalena a Enan tana puku konina a Naptali e adimaia nina sausau.

Migira sui na sausau pipi vidaqira ara adimaia ara atsa sui saikesa: pipi kesa e tango kesa na popo siliva, e kesa kilo me kesa turina na mamavana, me kesa na bilo siliva e alu sangatu gram na mamavana, taonia na tovomamava ara gini aqo tana tagu ia, mi kaira sui ara dangaliginikaira na pulaoa lalokolua na oela agana na sausau na uiti; me kesa na pileti qolu e

kesa sangatu sangavulu kilo na mamavana, ara dangaliginia na bulunagai uruuru; me kesa na buluka mane vaolu, me kesa na sipi mane, me kesa na dalena sipi e kesa moa na ngalitupana tugira agana na savori-kodokodo; me kesa na naniqoti na mani savori matena na sasi; me ruka na buluka mane, me tsege na sipi mane, me tsege na naniqoti; me tsege na dalena sipi e kesa moa na ngalitupaqira agana na kodoputsa tangomana na tinoni kara ganipata na turina.

⁸⁴⁻⁸⁸ Me saisai na dangaqira na omea ara adimaia igira na sangavulu ruka na ida agana na tabuana na belatabu, me vaga iani:

- ara sangavulu ruka na popo siliva
me sangavulu ruka na bilo siliva,
saisai me 28 kilo na mamavaqira;
- me sangavulu ruka na pileti qolu,
saisai me 1320 gram na
mamavaqira, ara dangaligi- dangaliginigira
nigira na bulunagai uruuru;
- me sangavulu ruka na buluka
mane, me sangavulu ruka na sipi
mane, me sangavulu ruka
na dalena sipi e kesa moa na
ngalitupaqira, kolugira na sausau
na uiti gana na savori-kodokodo;
- me sangavulu ruka na naniqoti na
mani savori matena na sasi;
- me rukapatu vati na buluka mane,
me ono sangavulu na sipi mane,
me ono sangavulu na naniqoti,
me ono sangavulu na dalena sipi
e kesa moa na ngalitupaqira,

agana na kodoputsa tangomana
na tinoni kara ganipatâ na turina.

⁸⁹ Mi kalina a Moses e sage bâ tana Valepolo Tabu na goko koluana na Taovia, maia e rongomia na Taovia e gokomai talu i gotuna na vovongona na Bokisi na Taso tana ka levugaqira ruka na angelo.

8

Na Molokaeana na Bilona Bulu Iruiru

¹ Ma na Taovia e goko vania a Moses me tsaria,

² “Ko tsarivania a Aaron laka kalina ti ke molokaetugira vitu na bilona bulu iruiru tana gai na molokae bulu iruiru, nina aqo ke mologira kara marara bâ i nago.”

³ Maia Aaron e rongomangana na Taovia me molokaetugira na bilona bulu iruiru kara marara bâ i nagona na gai na molokae bulu iruiru.

⁴ Me tû i gotu me tsautsuna i tuana na gai na molokae bilona bulu iruiru ara aqosiginia na qolumila ara tai tapetapea, taoninogoa na omea na Taovia e tusuvulagia vania a Moses.

Na Baloaqira na Levite Tana Aqo Vaniana na Taovia

⁵ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

⁶ “Igoe ko molovotagira na Levite tanigira na tinoni tavosi ni Israel, mo ko nauvanigira na aqona na suisui.

⁷ Mo ko naua vaga iani: ko tsirikagini bâ i koniqira na kô na suisui, mo ko tsarivanigira

kara tsarâ na kokoraqira popono, ma kara tsagigira na poloqira. Mi tana ti igira kara totu male i mataqu inau.

⁸ Me ke sui, migira kara adimaia kesa na buluka mane vaolu, ma na sausau na uiti, aia nogo na pulaoa ara lalokolua na oela na olive vaga ara pedenogoa; migoe ko adimaigotoa kesa na buluka mane agana na sausau na sese.

⁹ Mi tana, migoe ko soamaigira sui na saikolu popono ni Israel, mo ko tsarivanigira na Levite kara ba tû sui tana matsapana na Valepolo i tana au totu inau.

¹⁰ Migira na toga ni Israel kara moloa na limaqira tana lovaqira na Levite,

¹¹ mi tana ti ke tû a Aaron me ke balogira na Levite tana aqo vaniaqu inau vaga kesa na vangalaka dou bâ e talu i laoqira na tinoni ni Israel.

¹² Mi muri migira na Levite kara moloa na limaqira i ka lovaqira kaira ruka na buluka mane; ke kesa gana na sausau na sese, me ke kesa agana na savori-kodokodo, kaira na sausau kaira gana na mani sese matena niqira sasi igira na Levite.

¹³ “Ko balogira na Levite vaga nogo kesa na vangalaka dou bâ vaniau, mo ko molovania a Aaron migira na dalena kara taovia vanigira.

¹⁴ Ko molovotagira vaganana igira na Levite tanigira na tinoni tavosi ni Israel, rongona kara gini lia niqiu tamani segeni nogo inau.

¹⁵ Mi murina kalina igoe ko nausuinogoa vanigira na Levite na aqona na suisui, mo balogira vaniau, mi tana ti ke ulagaqira na tangoliana na

aqo i laona na Valepolo Tabu.

¹⁶ Inau nogo au viligira kara lia na tuguqira na daleqira mane botsaida igira na Israel, migira ara niqo tamani segeni nogo inau.

¹⁷ Eo, kalina inau au labumatesigira sui pipi na daleqira mane botsaida igira na Ejipt, minau au balovaniau segeni pipi na baka mane botsaida i laoqira na tamadale popono tana Israel, migira goto na daleqira mane botsaida pipi sui na omea tuavati.

¹⁸ Mi kalina ia, minau au adigira na Levite ngiti tuguqira pipi sui na baka mane botsaida tana Israel,

¹⁹ mau molo vataraginigira na Levite tana tu limaqira a Aaron ma na dalena, agana kara gini aqo tana Valepolo Tabu na tuguqira na tinoni ni Israel, ma kara savoria na sausau matena niqira sasi, rongona ke tau gadovigira na toga ni Israel na rota seko loki ti vaga kara mai varangisia na Nauna Tabu.”

²⁰ Me vaga ia, ma Moses, ma Aaron, migira sui na toga ni Israel, ara balogira na Levite vaga nogo na Taovia e ketsaliginia a Moses.

²¹ Migira na Levite ara tû mara lesomale mara tsagimalegira na poloqira, maia Aaron e balogira vania na Taovia vaga kesa na vangalaka dou bâ. Me nauvanigira goto na aqona na suisui kara gini totu male i matana na Taovia.

²² Migira na toga ara naugira pipi sui na omea na Taovia e ketsaliginia a Moses tana rongogira na Levite. Mi muri, migira na Levite ara sage bâ tana Valepolo Tabu mara naua niqira aqo i vavana a Aaron migira na dalena.

²³ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

²⁴ “Pipi na Levite e tsaulinogoa rukapatu tsege na ngalitupana, nina aqo ke aqo i laona na Valepolo i tana au totu inau,

²⁵ mi kalina ke tsaulia na tsege sangavulunina ngalitupana, mi tana ke sui nina aqo.

²⁶ Mi muri, ti vaga aia ke ngaoa, me ke sangagira rago na Levite tavosi na nauana niqira aqo i laona na Valepolo Tabu, me ke tau moa nau segenia kesa na aqo. Aia nogoria ko nau-vaganana kalina ko vota aqo vanigira Levite.”

9

Na Lokisiana na Rukanina Dani Tabu na Paseka

¹ Ma na Taovia e goko vania a Moses tana Kaomate ni Sinai tana kesanina vula i laona na rukanina ngalitupa murina kalina igira na tinoni ni Israel ara mololea na Ejipt. Me tsaria,

²⁻³ “Tana sangavulu vatinina dani tana vula iani, ke tuturiga kalina ke sù tsotsodo na aso, migira na tinoni ni Israel kara lokisia na Dani Tabu na Paseka muritaonigira pipi sui na vovorona ma na ketsana.”

⁴ Me vaga ia, maia Moses e tsarivanigira na toga kara lokisia na Dani na Paseka,

⁵ mi tana ngulavi na sangavulu vatinina dani tana kesanina vula, migira ara lokisia na Dani Tabu na Paseka, tana Kaomate ni Sinai. Migira na toga ara naugira na omea sui vaga nogo na Taovia e ketsaliginia a Moses.

⁶ Mara totu tana visana na mane ara gini kaulinaqu tana vovorona na lotu, rongona ara pelea

na konina tinoni mate, me gini vali vanigira na sangâ na lokisiana na Dani Tabu na Paseka tana dani nogo ia. Migira ara ba laba i ka koniqira a Moses ma Aaron,

⁷ mara tsaria, “Igami ami totu kaulinaqu rongona ami pelea na konina tinoni mate. ?Me matena gua te e valivanigami igami na sauana nimami sausau vania na Taovia kolugira na tinoni tavosi tana Israel?”

⁸ Ma Moses e gokovisu vanigira me tsaria, “Kamu pitu poi ke tsau kalina inau kau rongomia sa goko ke talumai konina na Taovia.”

⁹ Ma na Taovia e tsarivanja a Moses,

¹⁰ ke tsarivanigira na toga ni Israel, “Kalina ti vaga ke kesa i laomui igamu se i laoqira na kukuamui kara gini kaulinaqu tana peleana na konina na tinoni mate, se ke totu ao tana vinano, maia e padangaoa moa ke sanga na lokisiana na Dani Tabu na Paseka,

¹¹ me dou moa ti kamu lokisia tana vula i muri, tana ngulavi na sangavulu vatinina dani i laona na rukanina vula. Ma kamu lokisiginia na breedi e tagara isti konina, ma na kusa vavai.

¹² Ma kamu laka goto na molovisuana sa turina na mutsa ke totu tsau tana matsaraka na dani ngana, ma kamu laka goto na kutsiana na suliqira na omea tuavati. Ma kamu muritaonigira pipi sui na vovorona tana lokisiana na Dani Tabu na Paseka.

¹³ Masei ti ke totu male moa tana vovorona na lotu, me tau goto vano ao tana vinano, maia ke tau moa mai sangâ na lokisiana na Dani Tabu na Paseka, na tinoni vaga ia e tau nogo tugua na soaginiana niqu tinoni inau, rongona e tau

sanga mai na savoriana nina sausau vaniaqu inau tana tagu tititi laka. Nina aqo nomoa aia ke rota matena nina sasi.

¹⁴ “Me ti vaga kesa tinoni ni veratavosi aia e mauri i laomui igamu, me ke ngaoa ke sanga na lokisiana na Dani Tabu na Paseka, maia nina aqo ke muridougira sui na ketsana ma na valina. E kesa moa atsa na ketsa e kalegira na tinoni sui, atsa moa ti na bobotsana ni Israel se na tinoni ni veratavosi.”

*Na Parako i Kelana na Valepolo Tabu
(Binaboli 40:34-38)*

¹⁵⁻¹⁶ Mi tana dani ara vaturikaea na Valepolo i tana e totu na Taovia, me kesa na parako e tsunamai me tsavu poponoa. Mi tana bongi ma na parako ia e iru vaga na lake.

¹⁷ Mi kalina moa na parako ke datoligi, ti igira na toga ni Israel kara vutikaegira niqira valepolo, ma kara ba vaturikaegira tugua tana nauna i tana ke ba tsuna na parako ia.

¹⁸ Migira na toga ara aligiri na vavano kalina moa ke ketsaligira na Taovia, mi tana nina ketsa goto aia ti igira kara vaturikae tugua niqira valepolo. Mi tana tagu popono e totu na parako ia i kelana na Valepolo Tabu, migira ara totu kalavata moa i tana.

¹⁹ Mi kalina na parako e totu oka i kelana na Valepolo Tabu migira ara rongomangana moa na Taovia mara tau goto aligiri na vavano.

²⁰ Me visana kalina na parako ia e dona ke totu i kelana na Valepolo Tabu e ruka se tolu lelê moa na dani; me atsa moa ti ke oka koegua, migira ara

totu dodo se ara vavano muria moa nina pede na Taovia.

²¹ Me visana kalina na parako ia e dona ke totu moa tû tana ngulavi me ke tsau tana matsaraka dani ngana, mi kalina e datoligitugua na parako, migira ara aligiritugua na vavano. Eo, pipi kalina moa e dato na parako migira ara tû mara vano.

²² Me atsa moa ti vaga ke ruka lelê moa na dani, se ke kesa na vula, se ke kesa na ngalitupa popono, se ke oka bâ, ke totu na parako ia i kelana na Valepolo Tabu, migira na tinoni ni Israel ara totu moa tana mara tau aligiri na vano; mi kalina moa e datoligi na parako ti ara vavano.

²³ Igira ara vaturikaegira niqira valepolo, mara aligiri na vavano taonia moa nina ketsa na Taovia aia e saua tana mangana a Moses.

10

Na Tavuli Siliva

¹ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

² “Ko tai tapetapea ke visana na siliva mo ko aqosiginia ke ruka na tavuli, gana na mani soasaiaqira na toga ma na vangarau na aligiri ma na vavano.

³ Mi kalina ti kara ka tangi tatavata kaira ruka sui na tavuli, maia nogo na papadana laka na toga popono kara saikolumai i konimu igoe i matana na Valepolo i tana au totu inau.

⁴ Mi kalina ti vaga ke kesa lelê moa na tavuli ke tangi tatavata, ma na papadana laka igira moa na ida kara mai tupoligo igoe.

⁵ Mi kalina ti vaga ke tangi kesakesa na tavuli, ma na papadana laka igira na puku ara totu tabana i longa kara ida na aligiri ma kara vano.

⁶ Mi tana rukanina kalina ke tangi kesakesa migira na duli ara totu tabana i ata kara aligiri na vavano. Me vaga ia, ma kara uvia ke tangi kesakesa na tavuli kalina ke laba na tagu na mololeana kesa nauna ma na vano,

⁷ me ke tangi tatavata kalina moa kara soasai-gira na toga popono.

⁸ Migira segeni moa na dalena a Aaron na manetabu niqira aqo na uviana na tavuli. Ma na vovorona na ketsa iani niqira aqo kara muridatoa tana tagu sui ke mai.

⁹ “Mi kalina ti gamui gala kara mai na vailabu koluamui i laona nimui kao, migamu kamu uvi kaira sui na tavuli karani gana na vangarauana na vailabu, minau na Taovia nimui God, sauba kau sangagamu ma kau maurisigamu tanigira gamui gala.

¹⁰ Me ke vaga goto pipi tana nimui dani tabu, kalina ke gado nimui Dani Tabu na Vula Vaolu, migira sui goto nimui dani tabu tavosi, igamu kamu uvi kaira sui na tavuli kalina kamu savorigira nimui savori-kodokodo, ma nimui kodoputsa tangomana na tinoni kara ganipatâ na turina. Mi tana ti inau sauba kau sangagamu, inau na Taovia nimui God.”

Igira na Israel Ara Mololea i Sinai

¹¹ Mi tana rukapatunina dani tana rukanina vula i laona na rukanina ngalitupa i murina kalina igira na Israel ara mololea na Ejipt, maia

na parako e tsavua na Valepolo i tana e totu na Taovia e datoligi,

¹² migira na toga ara tû mara mololea i Sinai. Mi kalina ara ba tsau tana kaomate ni Paran ma na parako e tsuna me totu tana.

¹³ Mi kalina ara aligiri na vavano, mara muri-taonia na omea vaga na Taovia e ketsaliginia a Moses.

¹⁴ Ara ida na vano igira ara totu i vavana na pulaqena na puku konina a Juda tana niqira duli tatavosi babâ, ma Nason na dalena a Aminadab e tagaovigira.

¹⁵ Ma Netanel na dalena a Suar e tagaovigira na puku konina a Isakar,

¹⁶ ma Eliab na dalena a Helon e tagaovigira na puku konina a Sebulun.

¹⁷ Mi tana, mara aditsunâ na Valepolo Tabu, migira tana duli ka koniqira a Gerson ma Merari ara kalagaia mara tsarimuriqira tugira tolu na puku ara ida vano nogo.

¹⁸ Mara tsari bâ igira ara totu i vavana na pulaqena na puku konina a Ruben, tana niqira duli tatavosi babâ, ma Elisur na dalena a Sedeur e tagaovigira.

¹⁹ Maia Selumiel na dalena a Surisadai e tagaovigira na puku konina a Simeon,

²⁰ ma Eliasap na dalena a Deuel e tagaovigira na puku konina a Gad.

²¹ Mi muri migira na Levite tana duli konina a Kohat ara kalagaigira na omea tabu mara aligiri na vavano. Mi kalina ara ba tsau tana rukanina nauna tana kara tototu, migira na Levite igira ara ida vano ara vaturikaenogoa na Valepolo Tabu.

²² Mara tsari bâ igira ara totu i vavana na pulaqena na puku konina a Epraim tana niqira duli tatavosi babâ, ma Elisama na dalena a Amihud e tagaovigira.

²³ Maia Gamaliel na dalena a Pedasur e tagaovigira na puku konina a Manase,

²⁴ ma Abidan na dalena a Gideoni e tagaovigira na puku konina a Benjamin.

²⁵ Mi muri tsotsodo, ara tsari bâ igira ara totu i vavana na pulaqena na puku konina a Dan, tana niqira duli tatavosi babâ, ma Ahieser na dalena a Amisadai e tagaovigira.

²⁶ Maia Pagiél na dalena a Okran e tagaovigira na puku konina a Aser,

²⁷ ma Ahira na dalena a Enan e tagaovigira na puku konina a Naptali.

²⁸ Mi tana tagu sui moa ti vaga na tinoni ni Israel kara tû na mololeana kesa nauna ma na vano, ma niqira aqo kara vaitsarimurigi vaga nogo ia.

²⁹ Maia Moses e tsarivania na ivana, aia a Hobab na dalena a Jetro na mane ni Midian, “Igami ami vangaraua kami vano kalea tana nauna na Taovia e tsaria laka sauba ke sua vanigami. Maia e vekenogoa laka sauba kami totu dou i tana. Me vaga ia, me dou ti igoe ko dulikolugami, migami sauba kami pata kolugo na omea na Taovia sauba ke sua vanigami.”

³⁰ Maia Hobab e gokovisu me tsaria, “Tagara, inau niqû aqo kau visutugua tana niqû kao segeni koniqira niqû tinoni.”

³¹ Ma Moses e tsarivania, “Ko laka kiki na mololeamami. Igoe nogo o dona iava tana

igami kami vaturikaegira nimami valepolo tana kaomate iani, me dou ti igoe ko idagana sautu vanigami.

³² Me ti vaga igoe ko dulikolugami, migami sauba kami pata kolugo pipi sui na vangalaka na Taovia ke sauva vanigami.”

Na Toga Ara Aligiri na Vavano

³³ Mi kalina igira na toga ara mololea i Sinai, aia na vungavunga tabu, ara vavano i laona e tolu na dani popono. Migira ara kalagaia nina Bokisi na Taso na Taovia ara idagana sautu vanigira gana kara lavea na nauna i tana kara ba tototu.

³⁴ Me pipi dani kalina igira ara vavano i sautu, ma nina parako na Taovia e totu tana gaqira ngongo dato.

³⁵ Me pipi kalina kara tû na kalagaiana na Bokisi na Taso, ma Moses ke nonginongi vaga iani, “!Ko tû Taovia, mo ko sarangasigira gamu gala, ma kara viri tsoho bama! igira ara reisavigo!”

³⁶ Me pipi kalina kara mango ma kara molot-sunâ na Bokisi na Taso, maia Moses ke tsaria, “Ko visumai Taovia, i koniqira nimu toga ni Israel.”

11

Tana Nauna Ara Soaginia i Tabera

¹ Migira na toga ara tuturiga na goko korekore vaniana na Taovia tana rongona na rota loki e gadovigira. Mi kalina na Taovia e rongomigira, maia e kore vanigira me molomaia na lake me iruvi sekolia kesa tabana popono i murina tana nauna i tana ara tototu.

² Migira na toga ara ngangai vania a Moses ke sangagira; maia e nongia na Taovia, me gini mate na lake.

³ Mi tana nauna ia ara soaginia i Tabera* rongona i tana nogo nina lake na Taovia e irudato i laoqira.

A Moses e Viligira Ara Vitu Sangavulu na Ida

⁴ Mara visana goto na tinoni ni veratavosi ara dulikolugira na tinoni ni Israel. Me silovi sosongoligira na ngao gani sabo, migira goto na tinoni ni Israel ara gini goko korekore sosongo mara tsaria: “!Igita goto a ngaoa ka ganigira ke visana gada sabo!

⁵ I Ejipt igita a tau kuti na ganiana pipi na vatana tsetse igita a padangaoa, ma tau lelê goto tsonia sa qolo na matena. !Ka padatugua na kiukaba, ma na meleni, ma pipi vatana na parasa igita a ganigira.

⁶ Mi kalina ia ma na susuligada e puka sui nogo. Me tagara nogo sa gada mutsa ka gania, na mana lelê moa igita a totu matengana na ganiana na dani ma na dani!”

⁷ Ma na mana e vaga moa na piuna gai tetelo, me sere milamilaga.

⁸⁻⁹ Maia e viri dudutsuna kolua na kolobu tana bongi tana nauna i tana ara tototu. Mi tana matsaraka migira na tinoni ara liu bamai na tsakoqira, mara gotosigira, se ara lumu rapasigira kara gini lia vaga na pulaoa, mi muri mara kukia, mara buloa me madeve vaga na gola

* **11:3 11:3** Na soa Tabera tana goko Hibru e tangi vaga ‘e irudato.’

poqa. Me gani vaga moa na breidi ara lalokolua na oela na olive.

¹⁰ Ma Moses e rongomia niqira goko korekore na toga ara naua kalina ara totu tsuputsupu i matana niqira valepolo. Maia e gini padasavi sosongo rongona na Taovia e kore vanigira,

¹¹ me tû me tsarivania na Taovia, “?Taovia laka egua ti o nausekoli vaniau sosongo vaga ia? ?Megua ti o reisaviau inau? ?Megua ti o molovaniau na aqo na reitutuguaqira na toga popono girani?

¹² !Inau au tau volagira, se kau vasugira! ? Megua ti igoe o ngasuginiau kau kutigira ma kau tabelegira tana limaqu vaga na baka tetelo e tû i Ejipt me tsau bâ tana kao igoe o vekenogoa vanigira na mumuaqira?

¹³ ?Me laka iava tana sauba inau kau tsodoa na sabo ke tugugira na toga vaga girani? Igira ara totu matengana moa na gini ngangai vaniau na sabo.

¹⁴ !Inau kesa lelê moa tinoni, mau tau tango-mana na reitutuguaqira na toga vaga girani; e mamava vaniau sosongo na aqo ia!

¹⁵ Me ti vaga igoe ko nauvaganana vaniau ia, me dou bâ ti ko galuveau mo ko matesiligiau moa, ma kau tau goto gini rota na vatsangiana nimu tobaseko vaniau.”

¹⁶ Ma na Taovia e tsarivania a Moses, “Ko soasaigira kara vitu sangavulu na mane nonoru igoe o dona laka ara tinoni loki i laoqira na toga, mo ko adimaigira vaniau i matana na Valepolo i tana au totu inau, mo ko tsarivanigira kara mai tû i ligisamu igoe.

17 Minau kau tsunamai ma kau goko kolugo i tana, me sauba kau adia na turina na susuligana na Tarunga au saunogoa vanigo igoe, ma kau sauvanigira goto igira. Mi tana ti igira kara tangomana na sangaamu igoe na bariana na kalagai mamava na reitutuguaqira na tinoni girani, mo ko gini tau rota sosongo na kalagai segeniana.

18 Mi kalina ia, migoe ko tsarivanigira na tinoni, 'Kamu suisui segenimui gana ke mat-saraka ke dani; me sauba kamu tamanina gamui sabo agana na kamatsi. Na Taovia e rongominogoa nimui ngangai, mamu tsaria laka e silovigamu sosongo na gani sabo, me laka amu dou bâ kalina amu totu i Ejipt. Eo, mi kalina ia me sauba na Taovia ke tusuvanigamu na sabo, ma nimui aqo nomoa kamu gania.

19 Igamu sauba kamu ganigira, me tau laka ke kesa moa se ke ruka na dani, se ke tsege, se ke sangavulu, se atsa moa ke rukapatu na dani,

20 tagara, mi laona na vula popono kamu ganigira poi tsau kalina kamu masudoka ma kamu vatsa na ganiana. Sauba ke gini laba vaga ia rongona igamu amu sove tania na Taovia aia e totu ieni i laomui, mamu tsarivania laka ke dou bâ ti kamu tau mololea i Ejipt.' "

21 Ma Moses e tsarivania na Taovia, "Taovia inau au tagaovigira ara 600,000 na tinoni, migoe o tsaria laka sauba ko tusuvanigira gaqira sabo ke tugugira kesa na vula popono.

22 ?Me atsa moa ti kami labugira sui nimami buluka ma nimami sipi, me laka kara gini masu sui na tinoni? ?Me laka pipi sui na tsetse i laona

na tasi sauba ke tugugira?”

²³ Ma na Taovia e gokovisu vania a Moses me tsaria, “?Egua laka o pada igoe laka e kurikuri na limaqu inau? !Sauba nomoa ko reia, e utu goto ke oka, ti vaga na omea au tsaria inau kara laba se tagara!”

²⁴ Mi tana, ma Moses e rutsu i tano, me ba tsarivanigira na toga na omea vaga e tsaria na Taovia. Me soamaigira vitu sangavulu na ida, me mologira kara tu polipolia na Valepolo Tabu.

²⁵ Ma na Taovia e tsunamai i laona na parako me goko vania a Moses. Me adia na turina na susuligana na Tarunga aia e saunogoa vania a Moses, me sauvanigira goto igira na vitu sangavulu na ida. Mi kalina na Tarunga e totuvigira, migira ara tuturiga na gudato vaga nogo ara naua igira na propete, me tau moa oka sagata.

²⁶ Mara ka ruka i laoqira na vitu sangavulu na ida kaira a Eldad ma Medad, ara ka totuvisu moa, mara ka tau ba sanga na tû koluana a Moses i matana na Valepolo Tabu. Me totuvikaira na Tarunga, mi kaira goto ara ka tuturiga na gudato i laona na nauna i tana ara tototu vaga ara naua igira na propete.

²⁷ Me kesa na borau e ulo tsaku me ba tatamanga vania a Moses ka rongoqira a Eldad ma Medad.

²⁸ Maia Josua na dalena a Nun, aia e sangâ a Moses tû kalina e borau, aia e goko dato me tsarivania a Moses, “!Taovia, ko tongovanikaira!”

²⁹ Ma Moses e gokovisu vania a Josua me tsaria, “?Laka igoe o gini masugu tana rongoqu

inau? !Minau au padangaoa ti vaga na Taovia ke sau nina Tarunga vanigira sui lakalaka nina tinoni, ma kara gudato sui vaga ara naua igira na propete!”

³⁰ Mi tana ma Moses migira na vitu sangavulu na ida tana Israel ara tu visu bâ tana nauna i tana igira na tinoni ara tototu.

Na Taovia e Tusuvanigira Gaqira Manu

³¹ Ma na Taovia e tavongani moloa kesa na guguri loki me adimaigira na alaala popono na manu ara talumai i tasi, mara viri lovo liu mai lê i lao e kesa moa na mita tania na kao, mara mai pukatsuna polipoli tana nauna i tana ara tototu igira, ara tsupudato mara tsavua na kao popono na aona e tugua kesa na dani popono na vanovano tabana mi tabana na nauna i tana ara tototu.

³² Me vaga ia, mi tana dani popono ia, mi tana bongi popono, mi tana dani ngana goto, migira na tinoni ara totu matengana moa na tangoliaqira na manu; me pipi tinoni e tsako liusia kesa toga na kilo na dangana. Mara parigira mara molo lenga tadasigira vania na aso polia na nauna i tana ara tototu, rongona na aso ke rangigira ma kara gini makede.

³³ Mi kalina e totu danga moa gaqira sabo, ma na Taovia e kore sosongo vanigira na tinoni me moloa kesa na lobogu seko ke gadovigira.

³⁴ Mi tana nauna ia ara soaginia i Kibrot Hataava, ma na rongona na soa ia “Na Qiluqilu na Kili Kamatsi,” rongona i tana nogo ara qilugira na tinoni ara gini livusuguradi tana rongona na gani sabo.

³⁵ Me tû i tana, migira na tinoni ara aligiritugua mara ba tsau i Haserot, mi tana ara ba vaturikae-gira tugua niqira valepolo.

12

Ko Miriam ma Aaron Ara Ka Taimatana a Moses

¹ Me kesa dani, mi kaira ko Miriam ma Aaron ara ka taimatana a Moses rongona e taugâ na daki ni Midian.

² Mara ka tsaria, “?Egua, laka i konina moa a Moses aia na Taovia e dona ke moloa nina goko? ?Me laka e tau goto dona ke moloa nina goko vanikaita goto kaita?” Ma na Taovia e rongomia na omea vaga ara ka tsaria.

³ Ma Moses aia e kesa na mane tsalapo dou sosongo me molotsuna segenina, me tagara goto ke kesa tana barangengo popono ke atsalina aia.

⁴ Ara ka vasini goko sui moa, ma na Taovia e tsarivanitugira a Moses, ma Aaron, ma ko Miriam, “Inau au ngaoa tugamu sui kamu tu mai tana Valepolo i tana au totu inau.” Mi tugira ara tu mai,

⁵ ma na Taovia e tsunamai tana parako i matana na Valepolo Tabu me soakaira, “!Kagamu a Aaron ma ko Miriam kamu ka mai!” Mi kaira ara ka mai varangi i konina,

⁶ ma na Taovia e tsarivanikaira, “!Mi kalina ia, kamu ka rongomia na omea inau kau tsarivanik-agamu! Kalina igira na propete ara totu i laomui igamu, minau au laba vanigira tana moro, mau goko vanigira tana bolebole.

⁷ Minau au tau nauvaganana ia kalina au goko kolua a Moses niq̄u maneaq̄o; inau nogo au molovania ke tagaovigira niq̄u toga popono ni Israel.

⁸ !Me vaga ia, minau au goko kolua vaga moa kalina kesa tinoni e gogoko kolua kesa gana sai dou, mau goko maka dou kolua, tau tana gokolia; maia e reilakana na mararaq̄u! ?Megua vaga kagamu te amu ka tau matagu na taimatana a Moses niq̄u maneaq̄o?”

⁹ Ma na Taovia e kore vanikaira; mi kalina aia e mololekaira,

¹⁰ ma na parako e datoligi tania na Valepolo Tabu, ma na kokorana popono ko Miriam e tavongani gani poponoa na mudo, me viri sere popono vaga na poke. Mi kalina a Aaron e morosia na mudo e gania na konina popono ko Miriam,

¹¹ maia e tsarivania a Moses, “Kiki, gaq̄u taovia igoe, ko laka na moloana ke gadovikagami na rota loki vaga iani rongona ka nimami sasaga bubulega ami ka naua mami ka gini sasi.

¹² Ko laka na tamivaniana ko Miriam ke vaga kesa na baka e mate i tobana tinana, mi kalina e botsa ma na kokorana e vanoligi sui nogo.”

¹³ Maia Moses e ngangaidato vania na Taovia me tsaria, “!Kiki, Taovia, au nongigo ko maurisia ko Miriam!”

¹⁴ Ma na Taovia e gokovisu me tsaria, “?Ti vaga na tamana na daki iani ke tsuvelia na ngorana, me laka e tau nina aq̄o ke totu vangamâ i laona ke vitu na dani? Me vaga ia mo ko molovanoa ke totuligi tania na nauna i tana amu tototu i

laona ke vitu na dani popono, mi muri ti aia tangomana ke visumaitugua i konimui.”

¹⁵ Maia ko Miriam e totu i taba i laona e vitu na dani, migira na toga ara totuvisu moa i tana, poi kalina ara adisagetugua ko Miriam.

¹⁶ Mi muri, migira ara mololea i Haserot, mara ba vaturikaegira niqira valepolo tana kaomate ni Paran.

13

Na Mane Togatoga

(Na Vaolusi Ketsa 1:19-33)

¹ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

² “Ko vilia tango kesa na ida i laoqira tugira na sangavulu ruka puku, mo ko molovanotugira kara tu ba togavia na kao popono i loana na Kanaan, na kao i tana inau sauba kau sau vanigira na tinoni ni Israel.”

³⁻¹⁵ Maia Moses e rongomangana na Taovia, me tû tana kaomate i Paran, aia e molovanotugira na ida tugirani:

A Samua na dalena a Sakur tana puku konina a Ruben;

a Sapat na dalena a Hori tana puku konina a Simeon;

a Kaleb na dalena a Jepune tana puku konina a Juda;

a Igal na dalena a Josep tana puku konina a Isakar;

a Hosea na dalena a Nun tana puku konina a Epraim;

a Palti na dalena a Rapu tana puku konina a Benjamin;

a Gadiel na dalena a Sodi tana puku konina a Sebulun;
a Gadi na dalena a Susi tana puku konina a Manase;
a Amiel na dalena a Gemali tana puku konina a Dan;
a Setur na dalena a Mikael tana puku konina a Aser;
a Nabi na dalena a Vopsi tana puku konina a Naptali;
ma Geuel na dalena a Maki tana puku konina a Gad.

¹⁶ Mi tugirani nogo na mane togotoga a Moses e molovanotugira kara tu togavia na laona na kao popono tana Kanaan. Me tû me olia na soana a Hosea na dalena a Nun me soaginia a Josua.

¹⁷ Mi kalina a Moses e molovanotugira, maia e tsarivanitugira vaga iani, “Kamu tu liu tave bâ tana Negev ma kamu tu bâ tsau tana kao vungavungaga tana Kanaan tabana i ata.

¹⁸ Ma kamu tu tsodovulagia laka na vatana na butona kao koegua aia, me visa na dangana na tinoni ara totu i tana, me laka ara susuliga koegua.

¹⁹ Ma kamu tu ba tsodovulagigotoa ti vaga na kao ia na kao dou se tau dou, me ti vaga igira na tinonina ara totu tana vera tagara baravatuna, se tana vera ara poliginia na vatu.

²⁰ Ma kamu tu tsodovulagigotoa ti na kao lakataga se tagara, me laka ara danga na gai i tana se tagara. Ma kamu laka goto na padaleana na adivisumaiana ke visana na vuaqira na gai

ara dato i tana.” Mi tana tagu ia na tagu ara tuturiga nogo mada na vuana uaeni.

²¹ Me vaga ia, mi tugira na mane ara tu liu tave bâ tabana i vava mara togavia na kao popono tû tana kaomote ni Sin i ata, mara tsau bâ i Rehob ligisana na Matana Sautu ni Hamat tabana i vava.

²² Mara tu vano talu tana Negev mara tu liu bâ talu i tabana i ata na kao mara tu bâ tsau i Hebron i tana ara totu na duli tu koniqira a Ahiman, ma Sesai ma Talmi, igira na kukuqira na mamatana na mumû ara soaginigira na Anakim. Ara ida ara logoa na vera ni Hebron, me vitu na ngalitupa i muri ti igira na Ejipt ara logoa na vera ni Soan.

²³ Mara ba laba tana Poi ni Eskol, mi tana ara kutia kesa lelê moa na vunguna na uaeni, me mamava sosongo na vuana konina me tugua ruka na tinoni kara ka kalagaia tana gogola. Mara adivisumaigira goto visana na vuana gai mutsamutsa pui dou.

²⁴ Mi tana nauna ia ara soaginia na Poi ni Eskol* rongona na vunguna na uaeni igira na tinoni ni Israel ara kavia i tana.

²⁵ Mi murina ara tu togavia na kao ia i laona e vati sangavulu na dani, mi tugira na mane togatoga ara tu visubatugua

²⁶ i ka koniqira a Moses ma Aaron, migira sui na alaala popono na tinoni ni Israel ara totu moa i Kades tana kaomate ni Paran. Mara tu tatamangana na omea sui ara tu morosigira,

* **13:24 13:24** Na rongona na soa Eskal tana goko Hibru ‘na vunguna na uaeni.’

mara tu sauvulagigotoa vanigira na vuana gai ara adimaia.

²⁷ Mara tu tsarivania a Moses, “Tugami ami tu togavi polia na kao popono, mami tu tsodovulagia laka na kao dou tana me dato dou sosongo na mutsa ma na omea levolevo i konina; migirani visana na vuana ami tu adimaigira.

²⁸ Migira na tinoni ara totu i tana ara susuliga tango sosongo, ma niqira verabau ara loki mara barapoliginigira na vatu kakai. Ma na omea e gini seko sosongo goto bâ, igami ami reigira na kukuaqira na mumû ara totu i tana.

²⁹ Igira na Amalek ara totu tana butona tabana i ata na kao ia; migira na Het, ma na Jebus, ma na Amor ara totu tana kao vungavungaga; ma na Kanaan ara totu taonia na liligina Tasi Mediteranean ma na Kô Jordan.”

³⁰ Mi kalina igira na toga ara rongomi vaganana ia mara gini matagu mate, mara tsonia danga na goko vania a Moses. Maia Kaleb e kesa nogo na vidaqira na mane togotoga e tû me labua niqira goko me tsaria, “E tugu sosongolia igita ka baginigira kalina ia ma ka tangolia niqira kao; gada susuliga igita e tuguragoa ka tangoliginia.”

³¹ Mi tugira na mane ara dulikolua a Kaleb tana togotoga ara tsaria, “Tagara, igita a tau lelé susuliga na baginiaqira; igira na tinoni ni tana ara susuliga sosongo bâ liusigita.”

³² Mi tugira ara tu rasavagini bamaia na turupatu peropero i laoqira na tinoni ni Israel tana rongona na kao i tana ara tu ba togavia. Mara tu tsarivaganana, “Na kao i tana e tau na kao dou. E tau lelé danga na mutsa i konina, me

tau goto tugua kara gini mauri na tinoni ara totu i tana. Me pipi sui na tinoni ami tu reigira i tana ara katsi sosongo,

³³ mami tu reigotoa na mumû igira na kukuaqira na Anak. Mi kalina ami reigira igira, mami padâ laka igami ami tetelo lê pitsu vaga moa ti na kipo, mami padâ laka igira goto ara reigami vaga goto moa ti na kipo.”

14

Na Toga Ara Goko Korekore

¹ Mi tana bongi popono na tinoni sui ara ngangaidato tana padasavi loki.

² Mara goko korekore sosongo vanikaira a Moses ma Aaron mara tsaria, “!Ke dou sosongo bâ ti vaga kami mate nogo i Ejipt se ieni nogo tana kaomate!

³ ?Rongona gua ti na Taovia e ngaoa ke adibagami tana kao ia? I tana sauba kara matesigami tana vailabu, ma kara laugira na taumami ma na dalemami. !Ke dou bâ vanigami ti kami visutugua moa i Ejipt!”

⁴ Me vaga ia, migira ara vaigokovigi mara tsaria, “!Ida gita ma ka vilia kesa gada ida segeni ma ka visutugua i Ejipt!”

⁵ Mi tana mi kaira a Moses ma Aaron ara ka tsuporu tsuna tana kao i mataqira na toga sui.

⁶ Mi kaira a Josua na dalena a Nun ma Kaleb na dalena a Jepune kaira nogo ruka na vidaqira na mane togotoga, ara ka ratsia ka poloqira tana melu,

⁷ mara ka tsarivanigira na toga, “Na kao ia ami tu ba togavia aia na kao dou mate sosongo.

⁸ Me ti vaga na Taovia ke tobadou vanigita, me sauba nomoa aia ke adivanogita i tana, me ke sauvanigita na kao mauri me lakataga dou sosongo.

⁹ Ma kamu laka goto na sove tania na Taovia, ma na mataguniaqira na tinoni ara totu i tana. Sauba ke tau lelê kakai vanigita na tuliusiaqira. Na Taovia e totu i konida, maia e pukalinogoa gaqira susuliga niqira god ara reitutugugira igira; me vaga ia, migamu kamu laka na matagu.”

¹⁰ Migira na saikolu popono ara tau goto tutunina ka niqira goko a Josua ma Kaleb mara area laka kara tai matesiginikaira na vatu, mi tana mara tavongani morosia na mararana loki na Taovia e mararasi poponoa na Valepolo Tabu.

A Moses e Nonginongi Mateqira na Toga

¹¹ Ma na Taovia e tsarivania a Moses, “?Sauba ke oka koegua sagata kara sove taniau igira na tinoni girani? ?Me ke oka koegua sagata goto kara sove na noruaqu, atsa moa ti ara reiginia na mataqira segeni na valatsatsa danga inau au naua i laoqira?

¹² Eo, sauba inau kau moloa ke liu kesa na lobogu seko i laoqira me ke matesiligigira. !Me sauba goto kau naua migoe ko lia na tamaqira na puku ke loki me ke susuliga bâ liusigira igira!”

¹³ Maia Moses e tsarivania na Taovia, “Igoe nogo Taovia o adirutsumigira na tinoni girani tania i Ejipt tana susuligamu loki. Mi kalina igira na tinoni ni Ejipt kara rongomia na omea igoe o naua vanigira nimu tinoni,

¹⁴ me sauba igira kara gini turupatuna vanigira na tinoni ara totu tana kao iani. Ma na tinoni girani ara rongominogoa laka igoe Taovia o totu i konimami, me laka ami reilakamu nogo igoe, ma nimu parako e totu gamami ngongo dato igami, me laka igoe nogo o idagana sautu vanigami i laona na parako tana dani, mi tana ketsuma na lake iruiru tana bongi.

¹⁵ Mi kalina ia, ti vaga igoe ko labumatesigira sui nimu tinoni, migira na puku tavosi sui ara rongominogoa gamu tangirongo igoe sauba kara tsaria

¹⁶ laka o labumatesigira lê nimu tinoni tana kaomate rongona e tau tugugo igoe na adiaqira tsau tana kao o vekenogoa laka ko saua vanigira.

¹⁷ Bâ, mi kalina ia Taovia, au nongigo ko sauvulagia vanigami na susuligamu, mo ko naua na omea igoe o vekenogoa vanigami kalina igoe o tsaria,

¹⁸ 'Inau na Taovia, au tau dona na kore tsaku, mau sauvulagia na galuve loki ma na tobalaka vanigira na tinoni, mau padalea niqira sasi ma niqira tobaseko vaniau. Me atsa moa au vaga, me utu kau tau kedegira na daleqira ma na kukuaqira tsau tana tolunina ma na vatinina na vataavata na vasusu dato, tana rongona nogo niqira sasi igira na tamaga ma na tinaga.'

¹⁹ Eo, mi kalina ia Taovia, tana nimu galuve loki e vo oli au nongigo ko padalea niqira sasi na tinoni girani, vaga nogo igoe o padale vanigira niqira sasi tû kalina igira ara mololea Ejipt."

²⁰ Ma na Taovia e gokovisu me tsaria, "E dou, minau sauba kau padale vanigira niqira sasi

vaga nogo igoe o nongiau.

²¹ Minau au gini vatsa nomoa tana soaqu segeni, me manana vaga nogo na mararaqu e dangali tovua na barangengo popono,

²² laka ke tagara goto sa vidaqira na tinoni ara mauri kalina eni ke sage tana kao ia. Igira ara reilakana nogo na mararaqu, migira na valatsatsa au naua i mataqira i Ejipt mi laona na kaomate, migira ara tau kuti na tovoleaqu babâ moa mara sove na rongomangaqu inau.

²³ Me utu saikesa kara sanga sage tana kao inau au vekenogoa vanigira na mumuaqira. Eo e tagara lelê goto sa vidaqira igira ara sove taniau tangomana ke sage bâ i tana.

²⁴ Ma na rongona aia Kaleb niqu maneaqo dou e kesa segeni nina sasaga, me totukakai kalavata i koniqu inau, ti inau sauba kau adisagea tana kao aia e togavinogoa, migira na kukuana sauba kara aditamaniqira na kao popono

²⁵ i tana igira na Amalek ma na Kanaan ara totuvia na poina kalina ia. Bâ, me ke matsaraka migamu kamu pilo ma kamu visu bâ i laona na kaomate tana sautu e aro kalea na Mangalonga ni Aqaba.”

Na Taovia e Pedegira na Tinoni Tana Rongona Niqira Goko Korekore

²⁶ Ma na Taovia e tsarivanikaira a Moses ma Aaron,

²⁷ “?Sauba ke oka koegua sagata kara goko korekore vaniau na tinoni vanga tsutsukibo girani? !Inau au qisi nogo na rongomiana niqira goko korekore dangadanga!

28 Mi kalina ia, ko tsarivisu vanigira na goko vaga iani: 'Inau au gini vatsa tana soaqu segeni vaga nogo inau au totu mamauri, laka sauba kau nauvanigamu vaga saikesa nogo na omea igamu amu nongia i koniqu. Inau nogo na Taovia au goko vaga.

29 Igamu sauba kamu mate, ma na konimui sauba kara viri totu piriutsa bamai tana kaomate. Mi tana rongona nogo igamu amu totu matengana moa na goko korekore vaniaqu inau, ti sauba ke tagara lelê goto sa vidamui igamu e liusinogoa rukapatu na ngalitupana ke sage i laona na kao ia.

30 Inau au veke vanigamu rago nogo laka sauba kamu ba totu tana kao ia, me sauba ke tagara lelê goto sa vidamaui igamu tangomana ke sage ba i tana, mi kaira lelê moa a Kaleb ma Josua.

31 Igamu amu tsaria laka sauba kara laugira na dalemui, eo, minau sauba kau adibamaigira na dalemui i laona na kao igamu amu sove tania, mi tana nogo ke lia na veraqira.

32 Migamu sauba kamu mate sui ieni i laona na kaomate.

33 Migira na dalemui sauba kara liu bamai i laona na kaomate ke vati sangavulu na ngalitupa, na rota matena nimui tobaseko vaniau, poi tsau ke mate aia na susuina tana vatavata i konimui igamu.

34 Eo, sauba kamu rota na sese matena nimui sasi i laona ke vati sangavulu na ngalitupa, ke kesa na ngalitupa popono na matena pipi kesa na dani i laona na vati sangavulu na dani i tana igamu amu togavi polia na kao ia. !Mi tana nogo

ti sauba igamu kamu donaginia laka inau au reisavia nimui sasaga kaekae amu naua vaniau!

³⁵ Inau au gini vatsa laka sauba nomoa kau nauvanigamu na omea iani igamu na tinoni vanga tsutsukibo amu gini totu saisai na veitsari gaqu. Mieni nogo i laona na kaomate sauba pipi kesa vidamui igamu ke mate. Inau nogo na Taovia au tsarivaganana!"

³⁶⁻³⁷ Mi tugira na mane a Moses e molovan-otugira kara tu ba togavia na kao ia mara tu adivisumaia na turupatu peropero te e gini tsau e seko na tobaqira na tinoni mara gini goko korekore vania na Taovia, maia na Taovia e redotugira mara tu gini mate na lobogu seko.

³⁸ Mi tu laoqira na sangavulu ruka mane togotoga, i kaira segeni moa a Josua ma Kaleb ara ka kauvisu.

Na Israel Ara Tovo a na Bokiana Na Kao ni Kanaan

(Na Vaolusi Ketsa 1:41-46)

³⁹ Mi kalina a Moses e tsarivulagia vanigira na toga na goko e tsaria na Taovia, migira ara gini ngangai loki.

⁴⁰ Mi tana matsaraka bongibongi na dani i muri migira ara vangaraua na vano na bokiana na kao vungavungaga mara tsarivania a Moses, "Igami ami reigadovinogoa laka igami ami sasi i matana na Taovia. Mi kalina ia ami vangaraunogoa na ba sage tana nauna na Taovia e tsarinogoa vanigami."

⁴¹ Maia Moses e tû me tsarivanigira, "?Me vaga ia, megua ti amu petsakoe mangana na

Taovia kalina ia? !Sauba e utu saikesa kamu tangomana!

⁴² Kamu laka moa na vano. Na Taovia e utu ke dulikolugamu, migira gamui gala sauba kara tulusigamu.

⁴³ Me ti vaga kamu vano nomoa, mi kalina kamu baginigira na Amalek ma na Kanaan, me sauba kamu mate sui tana vailabu. Na Taovia sauba ke tau nogo totu kolugamu, rongona igamu amu sove na rongomangana.”

⁴⁴ Migira ara petsakoe moa, mara tû mara vano tana kao vungavungaga, atsa moa ti nina Bokisi na Taso na Taovia ma Moses goto ara ka totuvisu moa i tana.

⁴⁵ Migira na Amalek ma na Kanaan ara totu i tana ara maiginigira mara tulusigira, mara takuvi tsarigira tsau bâ i Horma.

15

Na Ketsa Tana Rongona na Kodoputsa

¹ Na Taovia e sauvania a Moses

² na vovorona na ketsa vaga girani vanigira na toga ni Israel, “Kalina igamu kamu sage tana kao i tana sauba inau kau sauvanigamu,

³ mamu padangaoa na kodoputsa vaniana na Taovia, ma nimui aqo kamu adia kesa na buluka mane, se kesa na sipi mane, se kesa na naniqoti, ma kamu aqosiginia na savori-kodokodo vania na Taovia, se na kodoputsa gana na manaliana kesa nimui veke, se kesa na sausau amu padangao segenia na savoriana, se na sausau amu lavu nogo na savoriana tana nimui dani tabu; ma na

vuruna na sausau girani ke punâ na Taovia me ke gini laona sosongo.

⁴⁻⁵ Me ti vaga aseï ke ngaoa na gini savori-kodokodo kesa nina sipi se nina naniqoti vania na Taovia, maia nina aqo ke adikolugotoa kesa na kilo na pulaoa lalo koluginia kesa na lita na oela na olive ngiti sausau na uiti, kolugotoa kesa na lita na uaeni.

⁶ Me ti vaga kesa ke ngaoa na gini savori kesa nina sipi mane, ma nina aqo ke adikolugotoa ke ruka na kilo na pulaoa lalo koluginia kesa lita me kesa turina na oela na olive ngiti sausau na uiti,

⁷ kolugotoa kesa lita me kesa turina na uaeni. Ma na vuruna na sausau girani ke punâ na Taovia me ke gini laona sosongo.

⁸ Mi ti vaga kesa ke ngaoa na gini savori-kodokodo vania na Taovia kesa nina buluka mane, se ke gini kodoputsa gana na manaliana kesa nina veke, se na kodoputsa tangomana na tinoni kara ganipatâ na turina,

⁹ ma nina aqo ke adigotoa ke tolu kilo na pulaoa lalo koluginia ruka na lita na oela na olive,

¹⁰ kolugotoa ke ruka na lita na uaeni. Ma na vuruna na kodoputsa iani ke punâ na Taovia me ke gini laona sosongo.

¹¹ “Ma na omea nogo vaga girani nimui aqo kamu savorigira kolua pipi kesa na buluka mane, se na sipi mane, se na dalena sipi se na naniqoti.

¹² Me ti vaga kamu savorigira ke ruka se ke tolu na omea tuavati, me nimui aqo kamu pabogotoa ke ruka se ke tolu na dangana pulaoa ma na oela na olive ma na uaeni.

¹³ Nina aqo nogo pipi na bobotsana ni Israel ke nauvaganana ia kalina ti ke tû na savoriana nina sausau na mutsa, ma na vuruna na sausau ia e siginingaoa na Taovia.

¹⁴ Me ti vaga kesa na tinoni ni veratavosi atsa moa ke totu tetelo moa kolugamu se ke mauri kalavata i laomui, ke ngaoa na savoriana kesa na sausau na mutsa vaga e siginingaoa na Taovia na vuruna, maia nina aqo ke muritaonia ke kesa moa atsa na vovorona.

¹⁵ Mi tana tagu sui ke mai, ke kesa moa atsa na ketsa e ngoligamu na muriana igamu migira goto na tinoni ni veratavosi ara mauri i laomui. Igamu migira, amu kesa moa na atsa i matana na Taovia;

¹⁶ me kesa moa atsa na ketsa ma na vali e kalegamu igamu me kalegira goto igira.”

¹⁷ Ma na Taovia e tsarigotoa vania a Moses,

¹⁸ “Ko sauvanigira na tinoni ni Israel na vovorona na ketsa girani kara murigira tana kao i tana sauba kau sauvanigira.

¹⁹ Kalina kamu tsurivigira na mutsa amu aqoa tana kao ia ma kamu ganigira, ma kamu mololigigira ke visana vaga nimui vangalaka dou bâ vania na Taovia.

²⁰ Mi kalina kamu biti bredi, ma na kesanina sivona amu aqosiginia na uiti vaolu amu tau vati gotsâ moa, nimui aqo kamu savoria vania na Taovia. Ma kamu savori vaganana nogo kalina amu gini savoria na sausau na uiti amu gotsanogoa.

²¹ Mi tana tagu sui ke mai, iani e kesa na vangalaka dou bâ nimui aqo kamu savori vania na Taovia e talu tana nimui bredi amu bitia.

22-23 “Me tau utu ti ke kesa tinoni ke tau pada mananâ i tobana na kutsiana visana na ketsa girani na Taovia e sauvania a Moses, mi tana tagu ke mai, e tau goto utu ti na saikolu popono kara tau muridougira sui na omea na Taovia e ketsaligira tana mangana a Moses.

24 Me ti vaga na sasi ia e laba, migira na saikolu ara tau pada mananâ na nauana, ma niqira aqo kara gini savori-kodokodo kesa na buluka mane, na savori kodokodo vaga e siginingaoa na Taovia na vuruna, kolugotoa na sausau na uiti ma na uaeni, vaga e totu nogo tana vovorona na ketsa. Ma kara paboginigotoa kesa na naniqoti mane ngiti savori matena na sasi.

25 Maia na manetabu ke naua na aqona na suisui mateqira na saikolu popono, minau na Taovia sauba kau padalea niqira sasi, rongona ara tau pada mananâ na nauana, mara adimai-gira nogo niqira sausau matena na sasi ngiti sausau na mutsa vaniau na Taovia.

26 Minau sauba kau padalea niqira sasi igira na saikolu popono ni Israel migira na tinoni ni veratavosi ara mauri i laoqira, rongona ara sanga sage sui moa i laona na sasi ia.

27 “Me ti vaga ke kesa moa tinoni maia e tsukia kesa na sasi e tau pada mananâ na nauana, ma nina aqo ke gini savoria kesa na naniqoti daki ke kesa moa na ngalitupana ngiti sausau matena nina sasi.

28 Maia na manetabu ke naua na aqona na suisui tana belatabu na matena nina sasi na tinoni ia, minau sauba kau padalea nina sasi.

29 Me kesa moa atsa na vovorona na ketsa e

kalegira igira sui ara tsukia kesa na sasi mara tau pada mananâ na nauana, atsa moa ti na bobotsana ni Israel se na tinoni ni veratavosi ara totu i laoqira.

³⁰ “Me ti vaga kesa tinoni maia e tami mananâ na tsukiana kesa na sasi, me atsa moa ti aia na bobotsana ni Israel se na tinoni ni veratavosi, maia e gini sasi manana nogo ma nimui aqo kamu labumatesia,

³¹ rongona e peâ na mangana na Taovia me tami tana tobana popono na kutsiana nina ketsa. Aia e tsuki segenia gana matemate.”

Na Mane e Kutsia na Ketsa na Mango Tana Dani na Sabat

³² Me kesa dani, kalina igira na tinoni ni Israel ara totu moa tana kaomate, mara tsodoa kesa na mane e tsako lake tana Dani na Sabat.

³³ Mara adi bâ vanikaira a Moses ma Aaron migira na saikolu popono,

³⁴ mara moloa kesa na mane ke matalia, rongona ara tau vati dona maka dou nagua kara nauvania.

³⁵ Ma na Taovia e tsarivania a Moses, “Na mane iani nimui aqo kamu matesia; migira na saikolu popono kara taimatesiginia na vatu i tabana i tano tania na nauna i tana amu tototu.”

³⁶ Me vaga ia, ma na saikolu popono ara adivanoa na mane ia i tabana i tano tania na nauna i tana ara tototu, mara taimatesia vaga nogo na Taovia e ketsaliginigira.

Na Omea Momolilo tana Tsukena Polo

³⁷ Ma na Taovia e raiginia a Moses

³⁸ ke tsarivanigira na tinoni ni Israel na goko vaga iani: “Kamu adigira ke visana takutina terete ma kamu vosi moliloa ma kamu tsauringini bâ tana vati tsukena na polomui ma kamu sori bâ kesa na itai bora pipi tana omea momolilo. Igamu nimui aqo kamu naua babâ na omea vaga iani tana tagu sui ke mai.

³⁹ Migira na omea momolilo girani kara ngiti papadana vanigamu, me pipi kalina igamu kamu reigira me sauba kamu padatugugira pipi sui niq̄u ketsa ma kamu muridougira; mi tana migamu sauba kamu tau goto piloligi taniau ma kamu muria moa na tobamui segeni.

⁴⁰ Igira na omea momolilo vaga girani sauba kara molo papada vanigamu gana kamu muridougira pipi sui niq̄u ketsa, migamu sauba kamu lia saikesa nogo niq̄u tinoni inau.

⁴¹ Inau nogo na Taovia nimui God. Inau au adirutsumigamu tania na Ejipt rongona kau lia nimui God. Inau nogo na Taovia.”

16

Tu Niqira Tsaikore a Kora Ma Datan ma Abiram

¹⁻² Maia Kora na dalena a Isar, aia e kesa na Levite tana duli konina a Kohat, kolutugira a Datan ma Abiram kaira na dalena a Eliab, ma On na dalena a Pelet, me kolugira goto ara 250 na mane tavosi, igira na saikolu popono ara viligira kara lia gaqira ida,

³ ara mai laba ka koniqira a Moses ma Aaron mara tsarivanikaira, “!Kagamu amu ka vano ao sosongo nogo tana omea amu ka naua! Migira

sui na tinoni popono i laona nida saikolu, igira sui lakalaka ara nina nogo na Taovia, ma na Taovia nogo e totu i konida igita sui. ?Megua vaga ti kagamu amu ka molokae segenimui liusigami sui i laona nina saikolu na Taovia?"

⁴ Mi kalina a Moses e rongomi vaganana ia, maia tsuporu tsuna tana kao me nonginongi.

⁵ Me pidikae tugua, me tsarivanja a Kora migira ara tsarimurina, "Ke matsaraka ke dani na Taovia sauba ke sauvulagia vanigita laka asegi gira aia e tamanigira; maia nogo sauba ke tamivanja aia kesa e vilinogoa ke mai tu varangisia aia tana belatabu.

⁶⁻⁷ Mi tana matsaraka ke dani migoe migira gamu dulikolu kamu adimaigira nimui bilo tapala na mani kodoana na bulunagai uruuru i laona, ma kamu molotsavua na madaova gagâ ma na bulunagai uruuru i kelaqira, ma kamu adibagira tana belatabu. Mi tana ti sauba ka reigadoviginia laka asegi nomoa i laoda igita na Taovia e vilia. !Migamu saikesa nogo na Levite amu vano ao sosongo nogo tana omea amu naua!"

⁸ Maia Moses e goko babâ moa vania a Kora me tsaria, "!Kamu rorongou igamu na Levite!

⁹ ?Amu pada ngatsua igamu laka na omea lê e nauvanigamu na Taovia kalina aia e vililigigamu tanigira na tinoni tavosi tana Israel, me tamivanigamu nogo kamu ba varangisia aia, ma kamu naua nimui aqo tana nina Valepolo na Taovia, ma kamu tû i mataqira na toga ma kamu aqo na tuguqira?

10 Maia e tamivanigo nogo igoe a Kora, me vanigira na Levite tavosi, kamu tangolia na aqo loki iani, eo, mi kalina ia migoe o ngaogotoa ko lia na manetabu!

11 Mi kalina igoe o goko korekore vania a Aaron, mi tana migoe migira gamu duli amu sove tanigotoa na Taovia.”

12 Mi muri ma Moses e vailivukaira a Datan ma Abiram, mi kaira ara ka tsaria, “!Sauba e utu kami ka ba i konimu!

13 Igoe nogo o adirutsumigami tania na kao dou ni Ejipt rongona ko gini matesigami ieni tana kaomate. ?Me laka igoe o ngaogotoa ko taovia kaputigami igami?

14 Igoe o tau saikesa adigami bâ i laona kesa na kao dou, se ko tusuvanigami ke kesa gamami uta na mutsa se na uta na uaeni kami gini tamanina, mi kalina ia igoe o tovogotoa laka ko pero bulesigami. !Mi kagami e utu saikesa kami ka ba reigo!”

15 Maia Moses e kore me tsarivania na Taovia, “Ko laka na tabeana sa niqira sausau kara adi bâ vanigo na mane girani. Inau au tau lele tsukia sa sasi ke kalea sa vidaqira; mau tau goto vati komia sa nina asi sa vidaqira.”

16 Maia Moses e pilo bâ i konina a Kora me tsarivania, “Ke dani nogo igoe migira na 250 gamu duli nimui aqo kamu mai laba i matana na Valepolo i tana e totu na Taovia; ma Aaron goto sauba ke totu i tana.

17 Me pipi kesa vidamui igamu nina aqo ke tatango mai nina bilo tapala na madaova gagâ

i laona, me ke molotsavua na bulunagai uruuru i konina, me ke ba sau tana belatabu.”

¹⁸ Me vaga ia migira sui lakalaka na mane ara tatango mai niqira bilo tapala, mara molotsavua na madaova gagâ ma na bulunagai uruuru i koniqira, mara mai tutû i matana na Valepolo Tabu kolukaira a Moses ma Aaron.

¹⁹ Mi muri, maia Kora e ba soasaigira na saikolu popono, mara mai tutû aro bâ ka koniqira a Moses ma Aaron i matana na Valepolo Tabu. Me tavongani laba na mararana loki na Taovia i mataqira na saikolu popono,

²⁰ ma na Taovia e tsarivanikaira a Moses ma Aaron,

²¹ “Kamu ka tu tabaligi tanigira na tinoni girani, minau sauba kau matesiligigira sui kalina tsotsodo nogo ia.”

²² Mi kaira a Moses ma Aaron ara ka tsuporu tsuna tana kao mara ka tsaria, “God, kiki, igoe nogo na uluqira pipi sui lakalaka na mauri. ?Mi kalina ti ke kesa lelê moa na tinoni ke tsukia na sisi, me laka e dou igoe ko kore vanigira na toga sui popono?”

²³ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

²⁴ “Ko tsarivanigira na tinoni kara ratsuligi tania tu niqira valepolo tugira a Kora, ma Datan, ma Abiram.”

²⁵ Mi muri ma Moses, kolugira sui na ida tana Israel, ara tû mara ala bâ ka koniqira a Datan ma Abiram.

²⁶ Ma Moses e tsarivanigira na toga, “Kamu totu tabaligi tania tu niqira valepolo na tinoni vanga tsutsukibo tu girani, ma kamu laka goto na peleana kesa niqira omea tatamani. Rongona

ti vaga kamu nauvaganana ia, me sauba kamu luvu takuti kolugira tana rongona niqira sasi igira.”

²⁷ Me vaga ia migira sui ara gatsuligi mara tû tabaligi tania tu niqira valepolo tugira a Kora, ma Datan, ma Abiram. Mi kaira a Datan ma Abiram ara ka rutsumai mara tutû i matana ka niqira valepolo, kolugira ka tauqira ma ka daleqira.

²⁸ Maia Moses e tsarivanigira na toga, “Mi kalina nogo ia sauba kamu reia kesa na omea ke laba, mi tana ti kamu gini donaginia laka aia nogo na Taovia e ketsaliau kau naugira na omea sui girani, mau tau naugira tana niqû papada segeni.

²⁹ Me ti vaga na tinoni girani kara mate vaga nogo na tinoni sui, me ke tau tana rongona laka God e kedegira, mi tana ti sauba kamu donaginia laka na Taovia e tau mologiniau inau.

³⁰ Me ti vaga na Taovia ke nauvanigira kesa na omea igamu amu tau vati morosia moa tana maurimui popono, me ke naua me ke tavongani bilolo na kao, me ke konomi poponogira kolugira pipi niqira omea levolevo ara tamanina, ma kara tsuna mamauri tana barangengo na mate, mi tana ti kamu donaginia laka na tinoni girani ara sove manana tania na Taovia.”

³¹ Mi kalina tsotsodo a Moses e goko sui vaga ia, ma na kao i tana ara ka tutû a Datan ma Abiram e tavongani tangiti me bilolo,

³² me konomikaira sui kolu ka tauqira ma ka daleqira, kolugira sui goto na vungu konina a Kora ma niqira omea levolevo.

³³ Mi tana migira sui ara viri tsuna mamauri

tana barangengo na mate kolu niqira omea tatamani sui. Ma na kao e munu kaputigira mara nanga lê takuti.

³⁴ Mi kalina igira na tinoni ni Israel ara totu varangi tana ara rongomigira ara viri gû mara kanga, migira ara tsaria, “!Ida tsaku ma ka tsogo! !Ke tau munugita sui goto na kao!”

³⁵ Mi muri ma na Taovia e molomaia na lake iruiru me ganigira sui na 250 mane igira ara savoria na bulunagai uruuru.

Igira na Bilo Tapala

³⁶ Mi muri ma na Taovia e tsarivania a Moses,

³⁷ “Igoe ko tsarivania a Eleasar na dalena a Aaron na manetabu ke ba adiligigira na bilo tapalamila tanigira na mane e gani matesigira nogo na lake, mo ko sarangasigira bâ sa tabana segeni na madaova gagâ ara totu i laoqira, rongona na bilo gira ara tabu.

³⁸ Ara gini lia na omea tabu kalina ara saugira vania na Taovia tana belatabu. Me vaga ia, ma kamu adigira niqira bilo tapala na mane ara mate nogo tana rongona niqira sisi, ma kamu tai madevegira, ma kamu aqosiginia na tsatsavuna na belatabu. Ma na omea iani ke lia mala parovata vanigira na tinoni ni Israel.

³⁹ Ma Eleasar e ba adigira na bilo tapala me tai madevegira, me aqosiginia na tsatsavuna na belatabu.

⁴⁰ Maia nogo e lia mala parovata vanigira na tinoni ni Israel rongona ke laka goto ke kesa ti aia e tau na kukuana a Aaron, na mai tana belatabu ma na kodoana na bulunagai uruuru i matana na Taovia. Me ti vaga kesa ke petsakoe me ke

nauvaganana ia, me sauba ke mate vaga goto a Kora migira gana sasanga. Ma Eleasar e naua na omea sui vaga gira vaga nogo na Taovia e ketsaliginia tana mangana a Moses.

A Aaron e Didia na Rota Seko Loki Tanigira na Toga

⁴¹ Mi tana dani ngana mara tû igira na saikolu popono mara tai ka mataqira a Moses ma Aaron mara tsaria, “Kagamu nogo amu ka matesigira danga nina tinoni na Taovia.”

⁴² Mi kalina ara goko korekore sui vaga ia vanikaira a Moses ma Aaron, mara pilovisu tana Valepolo Tabu mara rei bâ na parako e tsavu poponoa, ma na mararana loki na Taovia e laba tana.

⁴³ Mi kaira a Moses ma Aaron ara ka ba tû i matana na Valepolo ia,

⁴⁴ me goko na Taovia me tsarivanja a Moses,

⁴⁵ “!Kamu ka ba tû tabaligi tanigira na toga girani, minau kau matesiligigira sui lakalaka nogo kalina ia!”

Mi kaira ara ka tsuporu tsuna me pelea na kao ka ngoraqira,

⁴⁶ maia Moses e tsarivanja a Aaron, “Ko adia nimu bilo tapala mo ko vanitsavua i laona na madaova gagâ o adia tana belatabu, mo ko moloa na bulunagai uruuru i kelana na madaova gagâ. Mo ko ulo ba tsaku i laoqira na toga mo ko ba naua na aqona na suisui mateqira. !Ko tsaku! E labadato nogo na korena na Taovia, me tuturiga nogo na liu na lobogu seko.”

⁴⁷ Ma Aaron e rongomangana a Moses, me tû me adia nina bilo tapala me ulo ba tsaku i

laoqira na toga ara saikolu i tana. Mi kalina aia e reia laka e tuturiga nogo na laba i koniqira na lobogu seko ia, maia e molotsavua na bulunagai uruuru tana madaova gagâ, me naua na aqona na suilovaqira na toga.

⁴⁸ Mi tana me gini totu puka na liuna na lobogu seko loki ia, maia Aaron e tutû i levugaqira na maurina ma na matena.

⁴⁹ Ma na dangaqira na tinoni ara mate tana ara 14,700, mara tau tsokosai kolugira igira ara mate tana rongona nina petsakoe a Kora.

⁵⁰ Mi kalina e totupuka nogo na liuna na lobogu seko loki ia, ma Aaron e visutugua i konina a Moses i matana na Valepolo Tabu.

17

Gana Itoro a Aaron

¹ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

² “Ko tsarivanigira na toga ni Israel kara sauvanigo ke sangavulu ruka na itoro, ke kesa ke talu babâ i koniqira pipi na ida i laoqira na sangavulu ruka na puku. Migoe ko marea na asana pipi na ida tana nina itoro segeni nogo.

³ Mi muri mo ko marea na asana a Aaron tana niqira itoro igira na puku konina a Levi.

⁴ Mo ko adimaigira i laona na Valepolo i tana au totu inau, mo ko mologira i matana na Bokisi na Taso, i tana nogo inau au lavu na goko koluamu igoe.

⁵ Mi tana ma nina itoro aia na mane inau au vilinogoa sauba ke kutsu me ke araga. Mi tana navaganana nogo ia ti inau sauba kau

vongo kapusiginia niqira goko korekore ara naua vanigo sailagi na tinoni ni Israel girani.”

⁶ Me vaga ia, ma Moses e goko vanigira na tinoni ni Israel, me pipi gaqira ida ara adimai vania gaqira itoro, kesa itoro kesa puku, ara saisai mara sangavulu ruka, ma gana itoro goto a Aaron i laoqira.

⁷ Me tû a Moses me adigira sui lakalaka na itoro, me ba mologira i laona na Valepolo Tabu i matana nina Bokisi na Taso na Taovia.

⁸ Mi tana dani i muri, ma Moses e ba sagetugua i laona na Valepolo Tabu me reia gana itoro a Aaron, aia niqira itoro na puku konina a Levi, e kutsu me araga, me latse me tupa na vuana gatsoga i konina.

⁹ Maia Moses e tsakosaigira na itoro sui me tusuvulagigira vanigira na toga ni Israel. Migira ara morosia na omea vaga e laba, me pipi na ida e adivisu segenia gana itoro.

¹⁰ Ma na Taovia e tsarivania a Moses, “Ko molovisua gana itoro a Aaron i matana na Bokisi na Taso. Me ke totu sailagi i tana ngiti parovata vanigira na tinoni vanga petsakoe ni Israel, laka sauba nomoa kara mate ti vaga kara tau mololea niqira goko korekore.”

¹¹ Ma Moses e naua na omea vaga nogo na Taovia e ketsaliginia ke naua.

¹² Migira na toga ni Israel ara tsarivania a Moses, “!Alao, sauba nomoa kami mate sui igami! !Sauba nomoa kami nanga lê sui!

¹³ Igoe o tsaria laka ase moa ti ke liu varangisia na Valepolo Tabu sauba ke mate. ?Me vaga ia, me laka igami sui sauba kami mate?”

18

Gaqira Aqo Igira na Manetabu Ma na Levite

¹ Ma na Taovia e tsarivania a Aaron, “Ti vaga igoe, ma na dalemu, migira na Levite kamu nau sasilia kesa na aqona i laona niqo Valepolo Tabu, me sauba ke gadovigamu sui na kedena. Me ti vaga tugamu segeni moa na dalemu, kamu tu nausasilia kesa na omea tana aqo manetabu, mi tugamu segeni moa sauba ke gadovitugamu na kedena.

² Ko adimaigira na kamamu, igira tana puku konina a Levi, kara aqo kolugo ma kara sangago kalina igoe migira na dalemu amu tu naua tu nimui aqo i laona na Valepolo Tabu.

³ Igira kara naua na aqo igoe ko pedevanigira, ma kara sanga na aqo i laona na Valepolo Tabu, ma kara tau moa tavongani pelegira na omea tabu i laona na Nauna Tabu se taña belatabu. Me ti vaga kara nauvaganana ia, migamu sui kolu, igoe migira, sauba kamu mate sui.

⁴ Igira nogo na Levite kara aqo kolugo ma kara naua niqira aqo i laona na Valepolo Tabu, me ke laka goto sa tinoni tavosi ke sanga aqo kolugo i tana.

⁵ Igoe segeni moa migira na dalemu, kamu tu naugira na aqo sui i laona na Nauna Tabu mi tana belatabu, rongona ke tau botsadato tugua na korequ vanigira na tinoni ni Israel.

⁶ Inau nogoria au viligira na Levite igira na kamamu igoe, i laoqira na toga ni Israel, mau tusugira vanigo vaga nogo kesa na vangalaka vanigo. Au balogira vaniau inau rongona ke

gini ulagaqira na nauana niqira aqo i laona niq
Valepolo Tabu.

⁷ Mi tugamu segeni moa na dalemu, tu nimui aqo kamu tu naua pipi sui na aqo manetabu tana belatabu mi laona na Nauna Tabu Loki Sosongo. Inau au sauanitugamu na aqo manetabu vaga kesa na vangalaka loki vanitugamu. Me ti vaga sa tinoni tavosi ke mai varangisigira na omea tabu gira, migamu kamu labumatesia.”

Gaqira Tuva na Manetabu

⁸ Ma na Taovia e tsarigotoa vania a Aaron, “Mi kalina ia inau au tusuvanigo nogo pipi sui na vangalaka kara sauvaniau igira na tinoni mara tau gana na mani kodoputsa. Au saugira sui vanigo migira na kukuamu vaga gamui tuva sailagi na dani ma na dani.

⁹ Mi laogira na sausau tabu loki ara tau kodogira tana belatabu, igirani nogo na tamanimui igamu: igira vaga na sausau na uiti, ma na sausau matena na sasi, ma na sausau na volivisu. Migira na omea sui lakalaka kara sauva vaniau vaga kesa na savori tabu loki kara lia sui na tamanimui tugamu, igoe ma na dalemu mane.

¹⁰ Ma nimui aqo kamu ganigira na omea girani i laona kesa na nauna tabu, migira segeni moa na mane kara ganigira; rongona na omea girani na omea tabu.

¹¹ “Ma na kamagana na omea girani, igira sui na vangalaka tavosi ara sauvaniau igira na tinoni ni Israel kara lia goto na tamanimu igoe. Inau au saugira vanigo, me vanigira na dalemu mane ma na dalemu daki, kamu tamanina tana tagu sui ke

mai. Migira sui tana nimu tamadale tangomana kara ganigira ti vaga ara totu male taonia na vovorona na lotu.

¹² “Inau au sauvanigamu na turina dou bâ na vuana idaida na omea tsukatsuka ara tsurivia igira na tinoni ni Israel mara sauvaniau pipi ngalitupa: niqira oela na olive, ma na uaeni, ma na uiti.

¹³ Na omea sui girani na tamanimu nogo igoe. Migira sui tana nimu tamadale tangomana kara ganigira ti vaga kara totu male taonia na vovorona na lotu.

¹⁴ “Me pipi sui na omea kara balo saikesalia vaniau igira na tinoni ni Israel, kara lia sui na tamanimu igoe.

¹⁵ “Migira sui na baka botsaida, se na omea tuavati botsaida igira na Israel kara saugira vaniau inau, kara lia sui na tamanimu igoe. Ma nimu aqo nomoa ko tamivanigira na tinoni ni Israel kara volivisugira na daleqira mane botsaida, migira goto na daleqira botsaida pipi na omea tuavati ara tau masidi tana vovorona na lotu.

¹⁶ Migira na baka botsaida kara volivisugira kalina kara tsaulia kesa moa na vulaqira, ma na matena ara moloa e tsege moa na tavina siliva muri taoninogoa na matena na omea ara pedea tana tagu ia.

¹⁷ Migira moa na daleqira botsaida na buluka, ma na sipi, ma na naniqoti, ara tau gana na mani volivisuaqira. Ara niqumamani saikesa nogo inau, gana kamu gini kodoputsa vaniau. Kamu qetu bâ na gabuqira tana belatabu, ma kamu kodoa na seregaqira vaga kesa na sausau

na mutsa, ma na vuruna na sausau ia e sigini dou sosongo vaniau inau.

¹⁸ Ma na lakaqira gamui nogo igamu, vaga goto na arona ma na arana madoa ni muri tana omea tuavati ara savoria vaga kesa na vangalaka dou bâ vaniau.

¹⁹ “Inau au sauvanigo, me vanigira na dalemu mane ma na dalemu daki, tana tagu sui ke mai, pipi sui na vangana na vangalaka dou bâ ara sauvaniau igira na tinoni ni Israel. Inau au naua na vaitasogi iani kolugo igoe me kolugira na kukuamu, me utu goto ke taveo kesa dani.”

²⁰ Ma na Taovia e tsarigotoa vania a Aaron, “Migoe sauba ko tau tangolidatoa sa turina na kao i laona na Israel. Rongona inau nogo na Taovia sauba kau tusuwanigo na omea sui o kilia gana na mauri.”

Qaqira Tuva na Levite

²¹ Ma na Taovia e tsarigotoa, “Inau au saunogoa vanigira na Levite pipi na sangavulunina turina na omea kara sauvaniau igira na tinoni ni Israel. Miani nogo ngiti vovolina niqira aqo na reitutuguana na Valepolo i tana au totu inau.

²² Me tû kalina ia, me vali vanigira na tinoni tavosi tana Israel na liu varangisiana na Valepolo Tabu, rongona kara tau alomai segenia gaqira matemate.

²³ Me tû kalina ia me ke bâ niqira aqo segeni moa na Levite na reitutuguana na Valepolo Tabu ma na tangoliana na aqo popono i laona. Ma na ketsa iani ke totu kalavata vanigira goto na kukuaqira i muri. Migira na Levite sauba kara

tau tamanina sa niqira kao pukuga i laona na Israel,

²⁴ matena inau au sauvanigira ngiti gaqira tuva pipi na sangavulunina turina niqira omea ara sauvaniau igira na tinoni ni Israel. Aia nogoria na rongona ti inau au gini tsarivanigira laka sauba ke utu vanigira kara tamanina kesa niqira kao pukuga i laona na Israel.”

²⁵ Ma na Taovia e ketsalia a Moses

²⁶ ke tsarivaganana vanigira na Levite: “Kalina ti vaga kamu adia i koniqira na tinoni ni Israel na sangavulunina turina na omea igira ara tusuania na Taovia maia e sauvanigamu, ma nimui aqo igamu kamu sauvisua vania vaga kesa na vangalaka dou bâ na sangavulunina turina pipi sui na omea na tinoni ara sau vanigamu.

²⁷ Ma na vangalaka dou bâ vaga ia sauba na Taovia ke tabea vaga moa kalina aia e tabea niqira sausau na uiti ma na uaeni vaolu igira na tinoni ara sauvania.

²⁸ Mi tana nauvaganana ia, migamu goto sauba kamu saugira nimui vangalaka dou bâ vania na Taovia ara talumai pipi tana sangavulunina turina amu adia i koniqira na tinoni ni Israel. Ma na vangalaka dou bâ iani amu sauvania na Taovia, kamu sauvania a Aaron na manetabu.

²⁹ Kamu sau na turina dou bâ i laoqira na omea igamu amu adia i koniqira na tinoni.

³⁰ Mi kalina kamu gini sausau na turina dou bâ, ma kamu aditanimui na tsarana, vaga saikesa nogo e naua na mane tamanina na uta, aia e adi nina na tsarana murina kalina aia e gini savori na turina dou bâ.

³¹ Migamu migira nimui tamadale kamu gani-gira rago na tsarana tana nauna moa amu ngaoa, rongona aia nogoria ngiti vovolimui na matena nimui aqo i laona na Valepolo Tabu.

³² Me ti vaga kamu sau ida nogoa na turina dou ba vania na Taovia, me utu goto kamu gini loaga ti kamu gania na tsarana. Ma kamu parovata dou kamu laka na tutsavuana na vangalaka tabu ara sauvanigamu igira na tinoni ni Israel ma na ida talu na ganiana sa turina kalina amu tau vati savoria na turina dou bâ vania na Taovia; me ti vaga kamu nauvaganana ia me sauba nomoa kamu mate.”

19

Na Torana na Buluka Daki Tsitsi

¹ Ma na Taovia e ketsalikaira a Moses ma Aaron

² kara ka sauvanigira na tinoni ni Israel na vovorona na ketsa vaga girani. “Niqira aqo na toga kara adimai vanikagamu ke kesa na buluka daki tsitsi me ke tau goto seko sa tabana konina, ma kara tau vati gini aqo moa,

³ ma kamu ka ba sauvania a Eleasar na manetabu. Ma kara adi bâ i taba i tano tania na nauna i tana amu tototu, mi tana kara matesia i matana a Eleasar.

⁴ Mi muri, ma Eleasar ke adia na turina na gabuna me ke lumia na kakauna i laona me ke tsirikagini bâ ke vitu kalina tana gana ngongo bâ na Valepolo Tabu.

⁵ Ma na buluka popono, kolu kokorana, ma na lakana, ma na gabuna ma na tinaena, kara kodogira sui i matana na manetabu.

⁶ Mi muri maia ke adia ke kesa na tapana na gai na sida, ma na kokopuna na qoraqora, ma na kokolina na itai tsitsi me ke tsoni bâ gira i laona na lake.

⁷ Mi murina ia maia ke tsagigira na polona, me ke tsalaladoua na konina, mi tana ti aia ke visutugua tana ara tototu; maia ke totu kaulinaqu moa poi ke tsau tana ngulavi.

⁸ Maia goto na mane e kodoa na buluka ia nina aqo ke tsagigira goto na polona me ke tsalaladoua na konina, maia ke totu kaulinaqu goto poi ke tsau tana ngulavi.

⁹ Mi tana, ma kesa na mane e totu male taonia na vovorona na lotu, ke tû me ke karogira na torana na buluka ia, me ke ba mologira kesa tana nauna male i taba tania na nauna i tana ara tototu, ma kara totu manoga nogo i tana vanigira na toga ni Israel agana kara gini aqo tana vangarauana na kô gana na vulimaleginiaqira na omea ara kaulinaqu tana vovorona na lotu, ma na nauana na aqona na suisui matena na sasi.

¹⁰ Maia na mane e karogira na torana na buluka ia aia goto nina aqo ke tsagimalegira dou na polona, me ke totu kaulinaqu goto poi ke tsau tana ngulavi. Ma na vovorona na ketsa iani ke totu kalavata vanigira na tinoni ni Israel tana tagu sui ke mai, me vanigira goto na tinoni ni veratavosi ara totu i laoqira.

Na Ba Varangisiana na Konina Tinoni Mate

¹¹ “Masei ti ke pelea na konina tinoni mate, maia ke totu kaulinaqu i laona ke vitu na dani popono.

¹² Ma nina aqo ke lesovimale segenina tana kô na suisui tana tolunina ma na vitunina dani, mi tana ti aia ke gini male dou tugua. Me ti vaga aia ke tau suisui segenina tana tolunina ma na vitunina dani, maia e totu kaulinaqu moa.

¹³ Masei ti vaga ke pelea moa na konina tinoni mate me ke tau vati suisui segenina moa, maia ke totu kaulinaqu kalavata moa, rongona ara tau vati langoviginia moa na kô na suisui. Maia e naqugasia nina Valepolo na Taovia, ma nimui aqo kamu tsidavaginia na tinoni vaga ia tania niqira saikolu nina tinoni God.

¹⁴ “Me ti vaga ke kesa ke mate i laona kesa na valepolo, masei moa ke totu i laona na valepolo ia kalina e mate na tinoni ia, se ke ba sage i laona tana tagu ia, maia ke totu kaulinaqu i laona ke vitu na dani popono.

¹⁵ Me pipi sui na bilo ma na popo ara totu i laona na valepolo ia ara tau tamani vovongoqira, igira sui goto ara kaulinaqu.

¹⁶ Me ti vaga ke kesa ke pelea na konina na tinoni ara labumatesia, se kesa e tavongani mate segenina i tano, se ti vaga ke kesa ke pelea na sulina tinoni se na qiluna, nina aqo ke totu kaulinaqu i laona ke vitu na dani popono.

¹⁷ “Masei ti ke gini kaulinaqu tana peleana na konina tinoni mate, se na sulina se na qiluna ma nina aqo ke adia na torana na buluka daki tsitsi ara kodonogoa agana na mani veoligiana na sasi, me ke molotsavua i laona kesa na popo me ke paboginia na ko maroga dou.

¹⁸ Mi muri me ke kesa na tinoni aia e totu male taonia na vovorona na lotu, ke adia na

kokopuna na qoraqora, me ke lumia tana kô ia, me ke tsirikagini bâ tana valepolo i tana e totu na konina tinoni mate, mi koniqira pipi sui na tinoni ma na omea ara totu i laona. Me ke tsirikagini ba gotoa i konina na mane aia e pelea na sulina, se na konina se na qiluna kesa tinoni e mate segeni se ara labumatesia.

¹⁹ Mi tana tolunina ma na vitunina dani, maia na tinoni e totu male taonia na vovorona na lotu ke tsirikagini bâ na kô ia i konina na tinoni e kaulinaqu. Mi tana vitunina dani maia ke nauvania na suisui, mi muri ma na tinoni ia ke tsagimalegira na polona me ke qetutsavua na kô i konina, mi tana sô na aso maia ke masidi dou tugua tana vovorona na lotu.

²⁰ “Me ti ke kesa e gini kaulinaqu tana vovorona na lotu, me tau goto vati suisui segenina moa, maia e totu kaulinaqu kalavata moa, rongona ara tau vati langoviginia moa na kô na suisui. Maia e totu kolu naqu moa, me naqugasia nina Valepolo na Taovia, ma nimui aqo kamu tsidavaginia na tinoni vaga ia tania niqira saikolu nina tinoni God.

²¹ Nimui aqo kamu tangolikakaia na vovorona na ketsa iani tana tagu sui ke mai. Ma na tinoni aia e tsirikaginia na kô na suisui nina aqo goto ke tsagidougira na polona; masei moa ti vaga ke pelea na kô ia e totu kaulinaqu goto poi ke tsau tana ngulavi.

²² Ma na omea sui moa ti na tinoni e kaulinaqu ke pelegira migira ara kaulinaqu goto, masei goto ti vaga ke pelegira moa na omea gira, maia goto ke totu kaulinaqu poi ke tsau tana ngulavi.”

20

Na Omea Ara Laba i Kades (Binaboli 17:1-7)

¹ Mi tana kesanina vula migira sui na saikolu popono tana Israel ara mai tana kaomate ni Sin, mara vaturikaegira niqira valepolo i Kades. Me mate ko Miriam mara qilua i tana.

² Mi tana nauna ia e tau totu sa kô, migira na toga ara mai tupolikaira a Moses ma Aaron,

³ mara goko korekore vanikaira mara tsaria: “! Ke dou sosongo ba vanigami ti vaga kami mate goto igami i matana nina Valepolo na Taovia kolugira na tasimami!

⁴ ?Megua ti kagamu amu ka adigami mai i laona na kaomate iani? ?Rongona ngatsu amu ka ngaoa igami migira goto nimami omea tuavati kami gini mate sui ieni?

⁵ ?Egua vaga ti amu ka adiligigami tania na Ejipt na mai ieni tana nauna sekoseko lê i tana e utu lelê ke dato sa omea? Mieni e tagara sa uiti, se sa vuana uaeni, se sa vuana gai mutsamutsa pui dou. !Me tau goto totu sa kô na inu!”

⁶ Mi kaira a Moses ma Aaron ara ka tuligi tanigira na toga, mara ka ba tû i matana na Valepolo Tabu. Mara ka tsuporu tsuna tana kao, ma na makana na mararana na Taovia e tavongani laba vanikaira.

⁷ Ma na Taovia e tsarivanja a Moses,

⁸ “Ko bâ mo ko adia na itoro e totu i matana na Bokisi na Taso, migoe maia Aaron kamu ka soasaigira na saikolu popono. Mi tana i mataqira igira sui lakalaka migoe ko goko bâ vania na maragova tabana garia, ma na kô

sauba ke bubusu tsunamai i konina. Mi tana nauvaganana nogo ia ti sauba ko naua me ke busu tsunamai na kô tana maragova ia vanigira na toga, me vanigira goto niqira omea tuavati kara inu.”

⁹ Ma Moses e bâ me adia na itoro ia vaga nogo na Taovia e raiginia ke naua.

¹⁰ Mi kaira a Moses ma Aaron ara ka soasaigira na saikolu popono i tuana na maragova ia, ma Moses e tsarivanigira, “!Kamu rorongono sui igamu na vanga goko korekore! ?Laka amu ngaoa kami ka adi kô vanigamu tana maragova iani?”

¹¹ Mi tana ma Moses e saukaea na itoro, me ruka kalina e toubaginia na maragova, ma na vuravura loki na kô e bubusu tsunamai, migira na toga sui ma niqira omea tuavati ara inu sui.

¹² Ma na Taovia e tosasaga vanikaira a Moses ma Aaron me tsaria, “Tana rongona nogo i kagamu amu ka tau tutuniqû inau, mamu ka tau sauvulagia na susuligaqu tabu i mataqira na tinoni ni Israel, ti sauba e utu kamu ka ida vanigira na sage tana kao inau au vekenogoa kau sau vanigira.”

¹³ Na omea vaga ia e laba i Meriba* i tana nogo igira na tinoni ni Israel ara goko korekore vania na Taovia, mi tana goto aia e sauvulagi vanigira laka aia e tabu sosongo.

Na Taovia Tsapakae ni Edom e Tongovanigira na Israel Kara Liusayu Tana Nina Kao

¹⁴ Kalina igira na tinoni ni Israel ara totu moa i Kades, maia Moses e molobagira visana na mane

* **20:13 20:13** Na rongona na soa Meriba tana goko Hibru ‘goko korekore.’

i konina na taovia tsapakae ni Edom ma kara tsarivania, “Igami ami adimaia kesa na goko e talu i koniqira na puku ni Israel igira nogo na kamamui igamu. Igoe o donagininogoa na rota loki ami tsodoa

¹⁵ me laka e koegua igira na mumuamami ara vano i Ejipt, mi tana ami totu e danga na ngalitupa. Migira na tinoni ni Ejipt ara rotasi sosongoligira na mumuamami migami goto,

¹⁶ migami ami ngangaidato vania na Taovia rongona ke sangagami. Maia e rongomia nimami nonginongi me molovanigami kesa na angelo, maia nogo e adimaurisigami tania na Ejipt. Mi kalina ia migami ami tototu i Kades, kesa na vera tana votavotana nimu butona kao igoe.

¹⁷ Mami nongigo kiki laka ko tamivanigami moa kami liusaviliu bâ i laona nimu kao igoe. Igami migira nimami omea tuavati sauba e utu goto kami soba tania na sautu loki, ma kami liu bâ i laoqira nimu uta na mutsa se nimu uta na uaeni igoe, me sauba e utu goto kami inu tana nimu tuvuu. Sauba kami muri kalavatavia moa na sautu loki poi ke tsau kami putsu tania nimu butona kao igoe.”

¹⁸ Migira na tinoni ni Edom ara tuguvisua mara tsaria, “!Igami ami tau tamivanigamu kamu liusavu bâ i laona na veramami! Me ti vaga kamu tovoa na liusavu bâ, migami sauba kami ala bâ ma kami baginigamu.”

¹⁹ Migira na tinoni ni Israel ara tsaria, “Igami sauba kami muri kalavatavia moa na sautu loki, me ti vaga igami se igira nimami omea tuavati kara inuvia ke visana nimui kô igamu, me sauba

kami tsoni matena. Ma nimami papada igami, ami ngaoa moa kami liu vano saviliu.”

²⁰ Migira na tinoni ni Edom ara tsaria, “!Igami ami tau tamivanigamu!” Mara tû mara raqâ kesa niqira alaala na mane vaumate susuliga laka kara baginigira na tinoni ni Israel.

²¹ Mi tana rongona igira na tinoni ni Edom ara tau saikesa tamivanigira na Israel kara savu taligu tana niqira butona kao, te igira na Israel ara pilo mara liu kesa tana sautu segeni.

Na Mateana a Aaron

²² Migira na saikolu popono tana Israel ara mololea i Kades, mara ba laba tana Vungavunga Hor,

²³ tana niqira votavota na Edom. Mi tana ma na Taovia e tsarivanikaira a Moses ma Aaron.

²⁴ “Aia a Aaron e utu ke bâ tsau tana kao inau au vekenogoa laka kau sauvanigira na tinoni ni Israel; aia ke mate nomoa nogo ieni, rongona i kagamu sui amu ka petsakoe mangaqu i Meriba.

²⁵ Migoe a Moses ko adikaira a Aaron ma Eleasar na dalena mo ko dato kolukaira i kelana na Vungavunga Hor,

²⁶ mi tana ko tsoraligia na polona na aqo manetabu i konina a Aaron, mo ko sagelivania a Eleasar na dalena. Maia Aaron sauba ke mate nogo i tana.”

²⁷ Maia Moses e naua na omea vaga na Taovia e ketsaliginia ke naua. Mi mataqira na saikolu popono i tugira ara tu dato i kelana na Vungavunga Hor.

²⁸ Ma Moses e tsoraligia na polona na aqo manetabu i konina a Aaron, me sagelivania a

Eleasar. Mi tana nogo i kelana na vungavunga e mate a Aaron, mi kaira moa a Moses ma Eleasar ara ka visutsunamai.

²⁹ Mi kalina igira na toga popono ara rongomia laka e mate a Aaron, migira sui ara tangisia i laona e tolu sangavulu na dani.

21

Ara Tulusigira na Kanaan

¹ Mi kalina na taovia tsapakae ni Kanaan aia e totu i Arad tabana i ata tana kao ni Kanaan, e rongomia laka igira na tinoni ni Israel ara maimai nogo tana sautu ni Atarim, maia e raqa alaala me baginigira, me laugira visana vidaqira.

² Mi tana igira na Israel ara tû mara naua kesa na veke vania na Taovia mara tsaria: “Ti vaga igoe ko tamivanigami na tulusiaqira na tinoni girani, migami ami gini vatsa vanigo laka sauba kami balo saikesaligira* kolu veraqira vanigo igoe, ma kami toroveogira sui.”

³ Ma na Taovia e rongomia niqira nongi-nongi me sangagira na tulusiaqira na tinoni ni Kanaan. Migira na Israel ara matesiligigira sui lakalaka na tinoni ni Kanaan, mara toroveogira niqira verabau, mara soaginia tana nauna ia i Horma.†

Na Muata Tapalamila

* **21:2 21:2** “balo saikesaligira” Pipi sui na omea ara balo vaganana ia ara lia saikesa nogo nina na Taovia, me tabu na gini aqo goto i muri; me kilia moa na toroveoaqira. † **21:3 21:3** Na rongona na soa Horma tana goko Hibrû ‘toroveoa.’

4 Migira na toga ni Israel ara mololea na Vungavunga Hor, mara liu tana sautu e kale bâ tana Mangalonga ni Aqaba, rongona kara liu polia niqira butona kao igira na Edom. Mi sautu migira na tinoni ara kolae sosongo, mara qisi na vanovano,

5 mara tû mara suâ ka mangaqira God ma Moses. Mara goko korekore vanikaira mara tsarivaganana, “?Egua ti amu ka adirutsumigami tania i Ejipt rongona kami gini mai mate i laona na kaomate iani, i tana e tagara lelê sa mutsa se sa kô na inu? !Migami e utu saikesa kami berengiti goto na gani sailaginiana na mutsa sekoseko iani!”

6 Mi tana ma na Taovia e molomai i laoqira na toga na muata veveiga, mara gatigira danga na Israel mara gini mate.

7 Migira na toga ara mai tugua i konina a Moses mara tsaria, “Igami ami sasi loki sosongo kalina ami sua ka mangamui kagamu igoe ma na Taovia. Mi kalina ia migoe ko nongia na Taovia me ke adiligigira tanigami na muata veveiga girani.” Maia Moses e nonginongi mateqira na toga.

8 Mi tana ma na Taovia e tsarivania a Moses ke aqosia kesa na muata tapala me ke molokaea i kelana kesa na tuguru, rongona ti vaga ke kesa ke gatia na muata, maia ke moro bâ tana muata tapala me ke mauri.

9 Me vaga ia, maia Moses e aqosia kesa na muata tapalamila me tsauraginikaea i kelana kesa na tuguru. Masei moa ti vaga ke gatia na muata, maia ke moro ba moa i konina na muata

tapalamila ia me ke mauri.

Ara Tu tana Vungavunga Hor Mara Ba tana Poi ni Moab

¹⁰ Migira na Israel ara vano babâ moa mara ba vaturikaegira niqira valepolo i Obot.

¹¹ Mi kalina ara mololea i Obot, mara ba vaturikaegira niqira valepolo tana avuna vera ni Abarim tana kaomate tabana i longa niqira butona kao na Moab.

¹² Mi kalina ara mololea i tana mara ba tototu tana Poi ni Sere.

¹³ Mara mololegoota i tana mara ba tototu tabana i vava na Kô Arnon, tana kaomate tana vovotana niqira kao igira na Amor. Na Kô Arnon aia nogoria niqira votavota na tinoni ni Moab ma na tinoni ni Amor.

¹⁴ Aia nogoria na rongona ti ara gini goko tana rongona mara marea tana **Papina nina Vailabu na Taovia** na goko vaga iani: “ ... na verabau ni Uaheb i laona na tsatsapa ni Supa, mi tana poina; ma na Kô Arnon,

¹⁵ mi tana tudatona na poi, me tsau bâ tana vera ni Ar, me vano kalea niqira votavota igira na Moab.”

¹⁶ Me tû i tana, migira ara vano babâ moa tsau tana nauna ara soaginia Na Tuvu, mi tana ma na Taovia e tsarivania a Moses, “Ko soasaigira na toga, minau sauba kau sauvanigira gaqira kô.”

¹⁷ Mi tana tagu nogo ia igira na toga ni Israel ara lingenana na linge iani:

“Igoe na tuvuvu, ke danga dato na kô i laomu; Migami kami linge vanigo tana mage.

¹⁸ Na tuvuvu ara tsaia igira na tinoni lokiloki

ma gaqira ida na toga,
ginia gana itoro na taovia
ma gaqira itoro na vanovano.”

Migira ara mololea tana kaomate mara vano i Matana,

¹⁹ me tû i Matana mara vano kalea i Nahaliel,
me tû i Nahaliel mara bâ i Bamot,

²⁰ me tû i Bamot mara vano kalea tana poi
tana niqira butona kao igira na Moab, varangisia
na Vungavunga Pisga i tana tangomana na moro
gaukuti bâ tana kaomate.

*Ara Tulusikaira a Sihon ma Og Na Taovia
Tsapakae*

(Na Vaolusi Ketsa 2:26–3:11)

²¹ Mi muri migira na toga ni Israel ara molo-
goko bâ vania a Sihon gaqira taovia tsapakae na
Amor mara tsaria:

²² “Ami nongigo ko tamivanigami ma kami liu
saviliu bâ tana nimu butona kao. Igami migira
goto nimami omea tuavati sauba e utu goto kami
soba tania na sautu loki ma kami liu bâ i laoqira
nimu uta na mutsa se nimu uta na uaeni igoe,
me sauba e utu goto kami inu tana nimu tuvu.
Sauba kami muri kalavatavia moa na sautu loki
poi ke tsau kami putsu tania nimu butona kao
igoe.”

²³ Maia Sihon e tau saikesa tamivanigira na
toga ni Israel kara liu taligu tana nina butona
kao. Me tû me raqagira nina alaala na mane
vaumate me vano i Jahas tana kaomate, mi tana
e vailabugi kolugira na Israel.

²⁴ Migira na Israel ara labumatesigira danga
vidaqira gaqira gala tana vailabugi ia mara ba

totuvia niqira kao tû tana Kô Arnon me tave bâ tana Kô Jabok, me tsau i Jaser niqira votavota igira na tinoni ni Amon.

²⁵ Me vaga ia migira na tinoni ni Israel ara laugira niqira verabau sui igira na Amor, kolugotoa i Hesbon me pipi sui na vera tetelo ara polipolia, mara ba totuvia i tana.

²⁶ I Hesbon aia nogo nina verabau pukuga a Sihon niqira taovia tsapakae igira na Amor, aia e vailabugi kolua na taovia tsapakae ni Moab tana idana me laugira pipi sui nina kao me vosa bâ tana Kô Arnon.

²⁷ Aia nogo na rongona ti igira na tinoni ara dona na telinge ara aqosia na linge iani:

“Kamu mai i Hesbon, tana nina verabau a Sihon na taovia tsapakae.

E dou ti kara logo visutugua ma kara aragodoua.

²⁸ Eo, e tû tana verabau ni Hesbon i sau, igira nina mane vaumate a Sihon ara alavano vaga saikesa moa ti na lake;

maru iruvi poponoa na verabau ni Ar tana Moab, mara konomi poponogira igira ara totu tana uluna na Kô Arnon.

²⁹ !Sauba ke seko sosongo vanigamu igamu na tinoni ni Moab!

!Igamu amu samasama vania Kemos na god peropero sauba kamu nangaligi lê sui!

Ma nimui god peropero ia e tamia moa nimui mane kara totu tsinogo bamai tana veratavosi,

ma niqira taovia tsapakae na Amor ara laugira sui nimui daki.

³⁰ Mi kalina ia igira na kukuaqira ara mate sui nogo,

e tû i Hesbon me tsau bâ i Dibon,
me tû i Nasim me tsau bâ i Nopa varangisia i
Medeba.”

³¹ Me vaga ia, migira na toga ni Israel ara
totuvia niqira butona kao igira na Amor,

³² ma Moses e molovanogira visana na mane
togatoga kara ba tsodovulagia tana nauna kara
liu ti kara ba bokia na verabau ni Jaser. Migira na
Israel ara ba tangolia na verabau ia migira goto
na vera tetelo ara totu polipolia, mara tsialigigira
na tinoni ni Amor ara totu i tana.

³³ Mi muri migira na Israel ara pilo mara muria
na sautu e liu bâ i Basan, maia Og na taovia
tsapakae ni Basan e raqagira nina alaala na
mane vaumate me baginigira i Edrei.

³⁴ Maia na Taovia e tsarivania a Moses, “Ko
laka na mataguniana a Og na taovia tsapakae
ia. Minau sauba kau sangagamu me sauba kamu
tangomana na tu liusiana aia migira sui nina
tinoni, ma na lauana nina kao. Kamu nauvania
aia na omea vaga saikesa nogo amu nauvania a
Sihon na taovia tsapakae ni Amor aia e tagao i
Hesbon.”

³⁵ Migira na Israel ara labumatesia a Og, migira
na dalena, migira sui lakalaka goto nina tinoni,
me tau lelê pipidi sa vidaqira, mi muri mara
totuvia nina kao.

22

Na Taovia Tsapakae ni Moab E Vailivumaia a Balaam

¹ Migira na tinoni ni Israel ara mololegoota
tana nauna ia, mara ba vaturikaegira niqira

valepolo tana poiatsa ni Moab tabana i longa na Kô Jordan me gana ngongo bâ i Jeriko.

² Mi kalina na taovia tsapakae ni Moab, aia nogo a Balak na dalena a Sipor, e rongomia na omea vaga igira na Israel ara naua vanigira na tinoni ni Amor, me laka ara danga sosongo na Israel,

³ maia Balak migira sui lakalaka nina tinoni ara viri matagu loki sosongo.

⁴ Migira na tinoni ni Moab ara tû mara tsarivaganana vanigira niqira ida igira na Midian, “Na alaala loki ia sauba kara suilavaginigami popono, vaga saikesa nogo kalina na buluka e gani suigira popono na buruburu ara dato tana kao.” Vaga ia maia Balak na taovia tsapakae

⁵ e molovanogira visana na mane adigoko kara ba laba i konina a Balaam na dalena a Beor, aia e totu i Petor varangisia na Kô Euprates tana niqira butona kao na Amau. Mara adibavania a Balaam na goko vaga iani e talu i konina a Balak: “Inau a Balak au ngaoa igoe ko dona dou laka e kesa na puku loki na tinoni ara talumai i Ejipt ara mai laba nogo, mara totuvinogoa pipi na nauna sui, mara aregotoa kara aditamaniqira nimami kao igami.

⁶ Igira ara danga liusigami bâ igami, me vaga ia mau nongigo ko mai mo ko vealaginigira vaniau. Mi tana, ti sauba ke gini tau ngatsu utu vanigami na tuliusiaqira ma na tsialigiaqira tania nimami butona kao. Inau au donanogoa laka kalina ti vaga igoe ko nongigira na god kesa na omea dou vania kesa tinoni me sauba na tinoni ia ke adia manana, mi kalina ti vaga igoe ko vealaginia

kesa, maia sauba ke gadovi mananâ na vealagi.”

⁷ Me vaga ia, migira na ida i laoqira na Moab ma na Midian ara adia kolugira na vovolina na vealagi, mara bâ i konina a Balaam, mara tsarivania na omea a Balak e mologinigira kara ba tsarivania.

⁸ Maia Balaam e tsarivanigira, “Kamu totu rago ieni ke bongi, me ke matsaraka minau kau katevulagia vanigamu na omea sui vaga na Taovia ke tsarivaniau.” Me vaga ia migira niqira ida na Moab ara totu kolua a Balaam tana bongi ia.

⁹ Ma God e mai i konina a Balaam me veisua, “?Laka aseï vaga igira na mane ara totu kolugo?”

¹⁰ Maia Balaam e gokovisu me tsaria, “Na tinoni girani aia nogo a Balak na taovia tsapakae ni Moab e molomaigira kara gini turupatuna vaniau

¹¹ laka kesa na puku na tinoni ara mai talu tana Ejipt, mara totuvinogoa na kao popono. Maia e nongiau inau kau vealaginigira vania, rongona aia ke gini tangomana na tulusiaqira ma na tsialigiaqira tania nina butona kao.”

¹² Ma God e tsarivania a Balaam, “Ko laka na vano koluqaqira na mane girani, mo ko laka goto na vealaginiaqira na toga ni Israel, rongona inau nogo au reitutugugira.”

¹³ Mi tana matsaraka dani ngana, maia Balaam e bâ i koniqira na tinoni ara aditurupatu mai talu konina a Balak, me tsarivanigira, “Kamu visu bâ moa i veramui. Na Taovia e tau tamivaniau inau kau tsari murimui.”

14 Me vaga ia, migira ara visu lê moa mara ba tsarivania a Balak laka aia Balaam e sove na dulikoluaqira mai.

15 Mi tana ma Balak e molovanogira danga bâ na ida mara tinoni loki liusigira igira aia e molovanogira tana idana.

16 Migira goto ara ba laba i konina a Balaam mara tsarivania, "A Balak na dalena a Sipor e tsarivanigo, '!Kiki, a Balaam igoe, ko laka goto na tamivaniana sa omea ke utusigo na mailaba i koniqi inau!

17 Sauba inau kau tusuvanigo na peluna loki, ma kau naua na omea sui moa igoe ko tsarivaniau kau naua. Kiki, ko mai moa mo ko vealaginigira vaniau na tinoni girani.' "

18 Maia Balaam e tuguvisua niqira goko me tsaria, "Me atsa moa ti vaga aia Balak ke tusuvaniau pipi sui na siliva ma na qolumila ara totu i laona na valena, me utu vaniau nomoa inau kau petsakoe mangana na Taovia niq God, e atsa moa ti sa omea tetelo sosongo.

19 Me dou moa kiki ti kamu totu koluau goto ke bongi, vaga ara naunogoa igira tana idana, rongona inau kau gini rongomigotoa ti vaga na Taovia ke ngaoa na tsarivaniaqu sa omea."

20 Mi tana bongi ia, ma God e mai i konina a Balaam me tsarivania, "Ti vaga na mane girani ara mai rongona kara nongigo ko dulikolugira, migoe ko vangarau mo ko tsari rago, mo ko muritaoni saikesalia moa na omea inau kau tsarivanigo."

21 Mi tana dani ngana maia Balaam e molokaea na mani totu tana nina asi, me tsarimuriqira

igira na tinoni loki ara talumai i Moab.

A Balaam ma Nina Asi

²² Ma God e gini kore rongona a Balaam e sanga tsari. Mi kalina a Balaam e sage tana nina asi me vavano i sautu kolukaira ruka nina maneaqo, ma nina angelo na Taovia e mai totukapu tana sautu i tana aia e liu bâ.

²³ Mi kalina nina asi e morosia na angelo ia e tutû tana kolua nina isi, maia na asi e mololea na sautu ia me liu ba i laona kesa na uta. Ma Balaam e rarusia nina asi me raqa visumaitugua tana sautu.

²⁴ Mi muri ma na angelo e ba tukapu i tana e govikoko na sautu i ka levugaqira ruka na uta na uaeni ma na baravatu ruka tabana.

²⁵ Mi kalina na asi e morosia na angelo maia e ba sudua na ponopono me lumusai kolua na tuana a Balaam. Me tû a Balaam me rarusitugua na asi.

²⁶ Me kesa goto kalina na angelo e ida me ba tukaputugua kesa tana nauna govikoko sosongo i tana e tau tugua kesa ke liu bâ tabana mi tabana.

²⁷ Mi kalina na asi e reitugua na angelo, maia e tsaro i lao. Me gini kore loki sosongo a Balaam, me adia nina itoro me rarusiginia na asi.

²⁸ Mi tana ma na Taovia e saovania na asi na susuligana agana ke gini goko, me goko na asi me tsarivania a Balaam, “?Ma nagua seko au nauvanigo inau igoe ti o labuau tolu kalina?”

²⁹ Ma Balaam e gokovisu me tsaria, “!Rongona igoe o bulesiau sosongo inau! Me ti vaga kau tamani isi, me sauba kau labumatesigo nogo.”

³⁰ Ma na asi e gokovisu me tsaria, “?Megua laka inau au tau nimu asi nogo igoe o lavu na sagekae i koniqu tana maurimu popono tsaumai i dani eni? ?Me laka au nauvaganana vanigo nogo ia ke visana kalina tana idana?”

Ma Balaam e tsaria, “Tagara.”

³¹ Mi tana ma na Taovia e tamivania a Balaam ke reilakana na angelo e tutû i tana kolua nina isi. Ma Balaam e puka kovoragi tsuna tana kao.

³² Ma na angelo e veisuâ, “?Rongona gua ti igoe o rarusikakaia nimu asi tolu kalina vaga ia? Minau au gini mai rongona kau tukapusi vanigo na sautu, mo ko tau sanga tsari muriqira igira.

³³ Ma nimu asi igoe e reiau inau me soba tania na sautu tolu kalina. Me ti vaga aia ke tau soba me sauba inau kau labumatesigo nogo igoe, ma kau gaea moa na maurina nimu asi.”

³⁴ Ma Balaam e tsarivania na angelo, “Inau au sasi sosongo. Au tau lelê donaginia laka igoe nogoria o tukapusia na sautu rongona kau gini tau liu bâ. Mi kalina ia ti vaga igoe ko padâ laka e tau dou vaniau inau na liu bâ i tana, minau sauba kau visu dodo moa i vera.”

³⁵ Ma na angelo e tsaria, “Ko bâ moa kolugira na tinoni girani, mo ko gini goko moa na omea inau kau tsaria vanigo ko tsaria.” Me vaga ia, ma Balaam e tû me tsari bâ i muriqira.

³⁶ Mi kalina a Balak e rongomia laka e maimai nogo a Balaam, maia e vano na valaleana i Ar, aia kesa na verabau tana Kô Arnon tana votavotana na kao ni Moab.

³⁷ Maia Balak e tsarivania a Balaam, “?Egua vaga igoe ti o tau mai nogo kalina au mologoko

bâ vanigo tana kesanina kalina? ?O pada ngatsua igoe laka e utu inau kau tusuvanigo sa peluna dou?”

³⁸ Ma Balaam e gokovisu me tsaria, “?Megua laka au tau vati mai moa? !Au mai nogo! ?Ma na susuliga gua au tamanina inau? Inau niqû aqo saikesa moa na gini goko na omea God e ketsaliau na tsariana.”

³⁹ Ma Balaam e dulikolu vanoa a Balak i Husot,

⁴⁰ mi tana ma Balak e ba labugira na buluka ma na sipi, me tusugira visana na velesina vania a Balaam migira na ida ara totu kolua.

Na Idana Nina Kategoko a Balaam

⁴¹ Mi tana matsaraka na dani i muri maia Balak e adia a Balaam me dato kolua i Bamot Baal, i tana e tugua ke tû a Balaam me ke moro bâ i koniqira na turina na toga ni Israel.

23

¹ Mi tana moa a Balaam e tsarivania a Balak, “Ieni nogo ko logovaniau ke vitu na peo, mo ko adimai vaniau ke vitu na buluka mane me ke vitu na sipi mane.”

² Maia Balak e nauvania na omea vaga a Balaam e tsarivania, mi kaira a Balak ma Balaam ara ka savoria tango kesa na buluka mane ma na sipi mane i kelaqira tatasa pipi na peo.

³ Mi tana e tû a Balaam me tsarivania a Balak, “Igoe ko tû ieni ligisana nimu savori-kodokodo, minau kau vano talu ma kau reia ti vaga na Taovia ke mai tsodoau se tagara. Mi muri ti kau visumai ma kau turupatuna vanigo na omea e

tsarivulagi vaniau na Taovia.” Maia Balaam e vano segenina i kelana kesa na tetena,

⁴ ma God e mai tsodoa i tana. Ma Balaam e tsarivania, “Inau au totugira nogo vitu na peo, mau savorigira nogo kesa na buluka mane ma na sipi mane i tu kelaqira tatasa.”

⁵ Ma na Taovia e tsarivania a Balaam, “Ko visutugua i konina a Balak mo ko ba tsarivania na goko vaga inau au tsarivanigo.”

⁶ Me vaga ia ma Balaam e visu me ba reia a Balak e tutu kalavata moa i ligisana nina savorikodokodo, kolugira sui na ida tana Moab.

⁷ Maia Balaam e katevulagia i mataqira sui na goko God e mologinia:

“Aia Balak na taovia tsapakae ni Moab e soama-
iaiu ieni
talu i Siria, tana vungavunga tabana i longa.

Me tsarivaniau, ‘Ko mai mo ko vealaginigira
vaniau inau na tinoni ni Israel.’

⁸ ?Me ke koegua inau ti kau vealaginia na omea
God e tau nogo vealaginia?

?Se kau kateli vanigira na omea aia God e tau
nogo katelia?

⁹ I kelana na maragova loki au tû mau morosigira
igira;

I gotu tana tetena au morotsuna mau reigira.

Igira kesa na puku loki na tinoni ara mauri
segeniqira;

mara dona nogo laka God e tobadou sosongo
vanigira liusigira na vera sui tavosi.

¹⁰ Migira na kukuaqira na Israel ara danga
sosongo vaga na papasa,
me utu na tsokoraeanana na dangaqira.

Tamivaniau moa ma kau mate vaga kesa i laoqira nina tinoni God;
tamivaniau moa ma kau mate tana rago vaga moa igira na tinoni ara totugoto i matana God.”

¹¹ Mi tana e tû a Balak me tsarivania a Balaam, “?Ma nagua vaga o nauvaniau igoe? Inau au soa-maigo ieni rongona ko vealaginigira gaqu gala, migoe o totu matengana moa na soadouaqira.”

¹² Ma Balaam e gokovisu me tsaria, “Inau niqu aqo moa na tsariana na omea na Taovia e ketsaliginiau kau tsaria.”

Na Rukanina Nina Kategoko a Balaam

¹³ Mi muri ma Balak e tsarivania a Balaam, “Ko mai koluau ma ka ka vano kesa tana nauna segeni i tana e tugua igoe ko reigira ke visana moa na tinoni ni Israel. Me tû i tana migoe ko vealaginigira vaniau.”

¹⁴ Mi kaira ara ka duli vano kesa tana netana i kelana na Vungavunga Pisga. Mi tana goto ara ka ba totugira vitu na peo, mara ka savorigira kesa na buluka mane ma na sipi mane i kelaqira tatasa pipi na peo.

¹⁵ Maia Balaam e tsarivania a Balak, “Igoe ko tû talu goto ieni ligisana nimu savori-kodokodo, minau kau ba tsodotugua na Taovia tabana garia.” Me vano a Balaam.

¹⁶ Ma na Taovia e mai tsodoa a Balaam, me tsarivania, “Ko visutugua i konina a Balak mo ko ba tsarivania na goko vaga inau au tsarivanigo.”

¹⁷ Me vaga ia ma Balaam e visu me ba reia a Balak e tutû kalavata moa i ligisiana nina savori-kodokodo, kolugira sui na ida tana Moab. Ma

Balak e veisua, “?Ma nagua e tsarivanigo na Taovia?”

¹⁸ Maia Balaam e katevulagia i mataqira sui na goko God e mologinia:

“Ko mai igoe a Balak na dalena a Sipor,
mo ko rongomidoua na omea inau kau tsaria.

¹⁹ God aia e tau saikesa vaga na tinoni lê me ke dona na peropero;

me vô na oliana nina papada vaga ara naua igira na tinoni.

Ma na omea sui moa aia ke vekea, sauba ke manaligira nomoa;

aia e goko moa, mara laba na omea vaga aia e tsaria.

²⁰ Ma God nogo e ketsaliau kau soadougira na tinoni ni Israel,

mi kalina God e vangalaka vania kesa, me utu vaniau goto inau kau tangolivisua.

²¹ Minau au rei idanogoa laka na omea sui sauba ke laba vanigira na Israel

sauba e utu lelê kara alomaia sa omea seko ke gadovigira.

Na Taovia niqira God aia e totu kolugira sailagi; migira segeniqira nogo ara katevulagia laka aia niqira taovia tsapakae.

²² Aia God nogo e adirutsumigira tania na vera ni Ejipt;

ma na susuligaqira igira e vaga moa na susuligana na buluka mane atsi.

²³ Me tagara goto sa ketso, se sa tabatu, tangomana ke manaligira na puku na tinoni ni Israel.

Mi kalina ia migira na tinoni sauba kara gini
goko tana rongogira na Israel ma kara
tsaria,

'!Kamu reia bâ na omea loki aia God e nauvani-
gira!'

²⁴ Na puku na tinoni ni Israel e susuliga sosongo
vaga moa ti na laeone;

me tau saikesa dona ke mango poi tsau kalina
aia ke ngotsia me ke konomia,

me ke inuvia na gabugira igira aia e gati matesi-
gira."

²⁵ Mi tana e tû a Balak me goko bâ vania a
Balaam me tsaria, "Me ti vaga igoe o sove na
vealaginiaqira na Israel, mo ko mololegoota na
soadouaqira!"

²⁶ Maia Balaam e gokovisu vania me tsaria, "¿
Me laka inau au tau tsarivanigo nogo igoe laka
niqu aqo nogo inau kau naua pipi sui na omea
na Taovia e ketsaliginiau kau naua?"

Na Tolunina Nina Kategoko a Balaam

²⁷ Ma Balak e tsarivania, "Ko mai koluau tugua,
minau sauba kau adivanogo ke kesa tana nauna
tavosi goto. E tau utu i tana sauba God ke
tamivanigo na vealaginiaqira vaniau na tinoni
girani."

²⁸ Me vaga ia, maia e adidatoa a Balaam i
kelana na Vungavunga Peor i tana e tugua na
morotaligu bâ tana kaomate.

²⁹ Ma Balaam e tsarivania a Balak, "Ko totuva-
niau ieni kara vitu goto na peo, mo ko adimai
vaniau tugua ke vitu na buluka mane me ke vitu
na sipi mane."

³⁰ Maia Balak e nauvaganana a Balaam e tsarivania ke naua, me savorigira kesa na buluka mane ma na sipi mane i kelaqira tatasa pipi na peo.

24

¹ Mi tû tana tagu ia ma Balaam e donagadovia laka na Taovia e ngaoa aia ke soadougira na toga ni Israel, te aia e tau goto ngaoa na ba lavegoko i konina God vaga e naunogoa tana idana. Me pilo bâ moa tana kaomate,

² me reigira na tinoni ni Israel ara vaturikae-gira niqira valepolo taonia niqira puku babâ. Ma nina Tarunga God e mai totuvia a Balaam,

³ te aia e kategoko vaga iani i mataqira a Balak ma gana sasanga:

“Kamu rongomia niqû tsaqina goko sauba kau tsarivanigamu,

inau a Balaam na dalena a Beor.

Na mataqu inau au reimakaliginia,

⁴ ma na kuliqû au rongomidouginia na omea God e tsaria.

Maia God Susuliga Sosongo e naua mau gini moro tatavata

vaga moa tana bolebole.

⁵ Mau reia niqira valepolo igira na Israel ara rerei dou sosongo,

⁶ mara vaga moa na gai na koirou ara tû pala tete,

se vaga na uta ara aqoa ligisana kesa na kô loki.

Ara vaga na gai dou na Taovia segenina nogo e tsukagira,

se ara vaga na gai na sida i ligisana na kô tatave.

7 Ma na usa sauba ke tumu sailagi i koniqira na Israel,
ma kara tsukagira niqira omea i laona na kao malobu dou sosongo.

Ma niqira taovia tsapakae sauba ke loki liusia bâ a Agag,
maia ke tagaovi kaputigira na vera danga.

8 Maia God nogo e adirutsumigira tania na vera ni Ejipt;
ma na susuligaqira igira e vaga moa na susuligana na buluka atsi.

Ara konomigira sui gaqira gala,
mara qorua na suligira, mara bokugira niqira pipili.

9 Igira na Israel ara susuliga vaga moa ti na laeone;
mi kalina aia e maturu, me utu goto ke kesa ke malagai na galisiana.

Masei moa ti ke soadougira na Israel, me sauba God ke soadougotoa aia,
masei ti ke vealaginigira na Israel, me sauba God ke vealaginigotoa aia."

10 Maia Balak e kapurukusia na limana tana kore me tsarivania a Balaam, "Inau au soamaigo igoe rongona ko mai vealaginigira gaqu gala, me tolu kalina igoe o soadougira moa igira.

11 !Mi kalina ia, igoe ko baligi, ko visu i veramu! Inau au vekea laka kau sauvanigo na vovolimu, maia na Taovia segenina nogo e tukapusigo tania na adiana gamu peluna."

12 Maia Balaam e tsarivania a Balak, "Inau au tsarinogoa vanigira na mane adigoko igoe o molomaigira vaniau inau tana idana, laka

¹³ e atsa moa ti igoe ko tusuvaniau pipi sui na siliva ma na qolomila ara totu i laona na valemu, me utu vaniau nomoa inau kau peâ nina ketsa na Taovia, ma kau naua sa omea tana niqû papada segeni. Inau sauba kau gini goko moa na omea na Taovia e ketsaliginiau kau tsaria.”

Na Susuina Nina Kategoko a Balaam

¹⁴ Maia Balaam e tsarivania a Balak, “Kalina ia inau sauba kau visubatugua i koniqira niqû tinoni segeni, bâ, mi tana idana kau visu, mau ngaoa kau parovativigo tana rongona na omea igira na tinoni ni Israel sauba kara naua vanigira nimu tinoni igoe tana tagu ke mai.”

¹⁵ Mi tana maia e kategoko vaga iani:
“Kamu rongomia niqû tsaqina goko sauba kau tsarivanigamu

inau a Balaam na dalena a Beor.
Na mataqu inau au reimakaliginia,

¹⁶ ma na kuliqu au rongomidouginia na omea God e tsaria,

maia e totu i Gotu Vasau e dangaliginiau na sasaga na donaginiana na omea levolevo.

Aia God Susuliga Sosongo e naua mau gini moro tatavata

vaga moa tana bolebole.

¹⁷ Mau morosi bâ tana tagu ke mai i muri,

mau reia na puku loki na tinoni ni Israel.

E kesa na taovia tsapakae, aia ke maka vaga moa na veitugu, sauba ke tukae i laona na puku loki ia.

Sauba aia ke tû i Israel

me ke mai labu pukaligira niqira ida na Moab,

me ke tsogori tsunagira sui na dalena a Set.

18 Maia sauba ke tuliwigira sui gana gala i Edom me ke laua niqira kao me ke aditamanina, kalina igira na Israel ara totu matengana babâ moa na managaqira,

19 Migira na Israel sauba kara tsogori pukaligira, ma kara suilavaginigira goto igira ara kauvisu.”

20 Mi laona nina momoro, ma Balaam e reigira goto na Amalek, me kategoko vaga iani tana rongoqira:

“Na Amalek, igira kesa na puku na tinoni e susuliga loki tsapakae liusigira na tinoni tavosi sui,

mi tana susuina migira sauba kara nangaligi lê saikesa.”

21 Mi laona nina momoro aia e reigira goto na Ken, me kategoko vaga iani tana rongoqira:

“Tana nauna i tana amu totu igamu amu totu raviravi dou,

vaga moa na binuna manu e totu ravi dou i gotu ao i kelana na maragova.

22 Eo, migamu na Ken sauba kamu seko lê sui kalina igira na Asiria kara aditsekagamu.”

23 Maia Balaam e kategotoa na tsaqina goko vaga iani:

“?Asei vaga igira na tinoni ara saimai tabana i vava?

24 Igira na alaala na vanga laulau sauba kara sagevotu talu i Siprus;

ma kara ba sugutigira na Asiria ma na Eber. Migira goto sauba kara nangaligi lê saikesa.”

25 Mi tana ma Balaam e tû me visu i verana, ma Balak goto e visu i verana.

25

Igira na Tinoni ni Israel i Peor

¹ Mi kalina igira na Israel ara vaturikaenogoa niqira valepolo tana Poi ni Akasia, migira na mane ara tuturiga na vainaugi koluaqira na daki ni Moab ara totu i tana.

² Migira na daki girani ara soagira na mane gira kara ba sanga tana niqira kodoputsa vania niqira god peropero igira na Moab. Migira na mane ni Israel ara bâ, mara sanga na ganiana na mutsa mara samasama vania na god peropero

³ aia Baal ni Peor. Ma na Taovia e kore sosongo vanigira,

⁴ me tsarivania a Moses, “Ko adimaigira sui na ida tana Israel, mo ko kuru tsauraginigira i mataqira na toga ma kara mate, mi tana ti sauba ke puka na korequ vanigira na toga ni Israel.”

⁵ Me tû a Moses me goko vanigira niqira manepede na toga me tsaria, “Pipi vidamui nina aqo ke labumatesigira sui na mane i laona nina puku, igira ara sanga na samasama vaniana Baal ni Peor.”

⁶ Me kesa na mane i laoqira na tinoni ni Israel e tû me adisagea i valena kesa na daki ni Midian i matana a Moses migira na saikolu popono, kalina igira ara tangitangi tana matsapana na Valepolo i tana e totu na Taovia.

⁷ Mi kalina a Pinehas, na dalena a Eleasar ma na kukuana a Aaron na manetabu, e reivaganana ia, maia e tû me mololegira na saikolu, me ba adia kesa na bao,

⁸ me tsari ka muriqira na mane ma na daki tana valepolo, me ba tsonia nina bao me

gadovikaira mara ka mate sui. Mi kalina a Pinehas e nauvaganana ia, me tavongani puka na lobogu seko e liuwigira na Israel,

⁹ me matesigira nogo ara rukapatu vati toga na tinoni.

¹⁰ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

¹¹ “Ma na rongona aia Pinehas e nauvaganana ia, ti inau au tau nogo kore vanigira na toga ni Israel. A Pinehas e tau saikesa ngaoa na reiana sa tinoni ni Israel ke samasama vanigotoa sa god peropero, inau segeni moa, maia nogoria na rongona ti inau au tau matesiligigira sui tana niqumomomatoba loki.

¹² Vaga ia, migoe ko tsarivania laka kalina ia inau au nauvania kesa niqumomomatoba, maia sauba ke totu saviliu na dani ma na dani.

¹³ Aia migira na kukuana sauba kara tangoli kalavatavia na aqona na manetabu, rongona aia e tau saikesa ngaoa na reiana sa tinoni ni Israel ke samasama vanigotoa sa god peropero, mi tana omea vaga aia e naua, e gini sese matena niqira sasi na toga.”

¹⁴ Ma na asana aia na mane ni Israel ara labumatesia kolua na daki ni Midia, aia nogo a Simri na dalena a Salu, aia na ida kesa tana vungu tana puku konina a Simeon.

¹⁵ Ma ko Kosbi na asana na daki ia, maia Sur na tamana aia e taovia loki vanigira na tinoni i laona kesa na duli i koniqira na Midian.

¹⁶ Ma na Taovia e ketsalia a Moses,

¹⁷ “Kamu baginigira na Midian ma kamu labumatesigira,

18 rongona igira nogo ara raqa sasiligamu kalina amu totu i Peor, mi tana rongona goto ko Kosbi aia a Pinehas e labumatesia tana tagu kalina na lobogu seko e liu i Peor.”

26

Na Rukanina Tsoko Tinoni

1 Mi murina kalina e totu puka na lobogu seko maia na Taovia e tsarivanikaira a Moses ma Eleasar na dalena a Aaron,

2 “Kamu ka aqosia ke kesa goto na tsoko tinoni murigira na vungu babâ i laona na saikolu popono ni Israel, ma kamu ka maretsunagira na soaqira pipi sui na mane ara tsaulia e rukapatu ngalitupaqira me liusia, igira e tugugira nogo na sangasage tana alaala na mane vaumate.”

3-4 Mi kaira a Moses ma Eleasar ara ka nauvaganana e tsaria na Taovia, mara ka soasaigira pipi sui na mane e vosa vaga ia na ngalitupaqira. Mara mai sai sui tana kao atsa i Moab ligisana na Kô Jordan gana ngongo savu i Jeriko.

Migirani nogo na tinoni ni Israel ara talumai tana Ejipt:

5 Tana puku konina a Ruben, aia na idana dalena a Jakob: ara totu na duli konina a Hanok, ma Palu,

6 ma Hesron ma Karmi.

7 Mi tu laoqira na duli tugirani ara tsokosaigira mara tsaulia ara 43,730 na mane.

8 Migira na kukuana a Palu aia nogo a Eliab

9 mi tugira na dalena, tugira nogo a Nemuel, ma Datan, ma Abiram. Mi kaira nogo a Datan ma Abiram na saikolu e vilikaira. Mi muri mara

ka petsakoe vanikaira a Moses ma Aaron, mara ka ba sage tana nina alaala a Kora kalina igira ara petsakoe mangana na Taovia.

¹⁰ Me tavongani bilolo na kao me konomi poponogira, mara ka mate sui kaira kolua a Kora ma nina alaala kalina na lake e ganigira sui na 250 na mane; igira ara lia vaga kesa na parovata vanigira na tinoni toga.

¹¹ Migira moa na dalena mane a Kora ara tau sanga mate tana tagu ia.

¹² Mi tana puku konina a Simeon ara totu na duli konina a Nemuel, ma Jamin, ma Jakin,

¹³ ma Sera, ma Saul.

¹⁴ Mara tsokosaigira mara tsaulia 22,200 na mane.

¹⁵ Mi tana puku konina a Gad ara totu na duli konina a Sepon, ma Hagi, ma Suni,

¹⁶ ma Osni, ma Eri,

¹⁷ ma Arod, ma Areli.

¹⁸ Mara tsokosaigira mara tsaulia ara 40,500 na mane.

¹⁹⁻²¹ Mi tana puku konina a Juda ara totu na duli konina a Sela, ma Peres, ma Sera, ma Hesron, ma Hamul. Mi kaira a Er ma Onan, ruka na dalena a Juda, ara ka mate nogo tana kao ni Kanaan.

²² Mara tsokosaigira mara tsaulia ara 76,500 na mane.

²³ Mi tana puku konina a Isakar ara totu na duli konina a Tola, ma Pua,

²⁴ ma Jasub, ma Simron.

²⁵ Mara tsokosaigira mara tsaulia ara 64,300 na mane.

²⁶ Mi tana puku konina a Sebulun ara totu na duli konina a Sered, ma Elon, ma Jaleel.

²⁷ Mara tsokosaigira mara tsaulia ara 60,500 na mane.

²⁸ Mi tana puku konina a Josep aia e tamanikaira ruka moa na dalena mane: kaira nogo a Manase ma Epraim.

²⁹ Mi tana puku konina a Manase e totu a Makir na dalena a Manase maia na tamana a Gilead, migira na duli girani na mumuaqira ara talu tana duli konina a Gilead:

³⁰ na duli konina a Ieser, ma Helek,

³¹ ma Asriel, ma Sekem,

³² ma Semida, ma Heper.

³³ Maia Selopehad na dalena a Heper e tau tamanina sa dalena mane, na dalena daki moa; ma tu soaqira tugira, ko Mala, ko Noa, ko Hogla, ko Milka, ma ko Tirsa.

³⁴ Mara tsokosaigira mara tsaulia ara 52,700 na mane.

³⁵ Mi tana puku konina a Epraim ara totu na duli konina a Sutela, ma Beker, ma Tahan.

³⁶ Ma na duli konina a Eran na mumuaqira ara talu tana duli konina a Sutela.

³⁷ Mara tsokosaigira mara tsaulia ara 32,500 na mane.

Igira nogo na duli ara talumai tana kukuana a Josep.

³⁸ Mi tana puku konina a Benjamin ara totu na duli konina a Bela, ma Asbel, ma Ahiram,

³⁹ ma Sepupam, ma Hupam.

⁴⁰ Ma na duli ka koniqira a Ard ma Naaman ara talumai tana kukuana a Bela.

⁴¹ Mara tsokosaigira mara tsaulia ara 45,600 na mane.

⁴² Mi tana puku konina a Dan e totu na duli konina a Husim,

⁴³ mara tsokosaigira mara tsaulia ara 64,400 na mane.

⁴⁴ Mi tana puku konina a Aser ara totu na duli konina a Imna, ma Isvi, ma Beria.

⁴⁵ Ma na duli ka konigira a Heber ma Malkiel na mumuaqira ara talu tana duli konina a Beria.

⁴⁶ Maia Aser e tamanina kesa na dalena daki aia ko Sera na asana.

⁴⁷ Mara tsokosaigira mara tsaulia 53,400 na mane.

⁴⁸ Mi tana puku konina a Naptali ara totu na duli konina a Jaseel, ma Guni,

⁴⁹ ma Jeser, ma Silem.

⁵⁰ Mara tsokosaigira mara tsaulia ara 45,400 na mane.

⁵¹ Me saisai na dangaqira na mane popono tana Israel mara tsaulia ara 601,730

⁵² Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

⁵³ “Ko tuvarivotâ na kao i laoqira na puku babâ mo ko muri taonia na dangaqira.

⁵⁴⁻⁵⁶ Tana vota kao ko nauginia na tsonikutsu, mo ko moloa ke loki gaqira tuva igira na puku loki, me ke tetelo gaqira tuva igira na puku tetelo.”

⁵⁷ Tana puku konina a Levi ara totu na duli konina a Gerson, ma Kohat, ma Merari.

⁵⁸ I laoqira na kukuaqira ara totu na vungu konina a Libni, ma Hebron, ma Mali, ma Musi, ma Kora. A Kohat, aia na tamana a Amram,

⁵⁹ aia e tauga kolua na dalena daki a Levi ko Jokebed na asana, aia e botsa tana Ejipt. Maia ko Jokebed e vasuvania a Amram ara ka ruka na

dalena mane, kaira a Aaron ma Moses, ma na dakina aia ko Miriam.

⁶⁰ maia Aaron e tamanitugira vati na dalena mane, tugira nogo a Nadab, ma Abihu, ma Eleasar, ma Itamar.

⁶¹ Mi kaira a Nadab ma Abihu ara ka mate kalina ara ka savoria na lake e tau male i matana na Taovia.

⁶² Migira na mane sui i laoqira na Levite igira ara tsaulia tana kesa na vulaqira se liusia ara tsokosaigira mara tsaulia ara 23,000. Mara tau molosaia na soaqira kolua na soaqira na tinoni tavosi tana Israel, rongona ara tau tusuvanigira kesa niqira kao i laona na Israel.

⁶³ Migira sui lakalaka na mane tana duli gira, kaira a Moses ma Eleasar ara ka maretsunâ na soaqira sui kalina ara ka naua na aqona na tsokoaqira na toga ni Israel tana kao atsa i Moab, ligisana na Kô Jordan gana ngongo savu i Jeriko.

⁶⁴ Me tau lelê goto mamauri sa vidaqira na tinoni igira kaira a Moses ma Aaron ara ka mare soaqira tana kesianina maresoa ara ka naua i laona na Kaomate ni Sinai.

⁶⁵ Mi tana tagu nogo ia, ma na Taovia e tsarinogoa laka pipi sui gira sauba kara mate sui i laona na kaomate. Me laba vaga nogo ia, mi kaira lelê moa a Kaleb na dalena a Jepune, ma Josua na dalena a Nun ara ka tau mate.

27

I Tugira na Dalena Daki a Selopehad

¹ Mi tugira ko Mala, ma ko Noa, ma ko Hogla, ma ko Milka, ma ko Tirsa tugira nogo na dalena

daki a Selopehad na dalena a Heper, ma Heper na dalena a Gilead, ma Gilead na dalena a Makir, ma Makir na dalena a Manase, ma Manase na dalena a Josep.

² Mi tugira na daki tugira ara tu vano mara tu ba tû i mataqira a Moses, ma Eleasar na manetabu, migira na ida, ma na saikolu popono i matana na Valepolo i tana e totu na Taovia mara tu tsarivaganana,

³ “Tu tamamami tugami e mate tana kaomate me tau goto tamanina sa dalena mane ke tangolidatoa nina omea tatamani. Maia e tau goto sangasage tana nina alaala a Kora, igira ara petsakoe mangana na Taovia. Ma tu tamamami tugami e mate tana rongona nina sasi segeni nogo ia.

⁴ “Me matena gua ke nanga lê tania na Israel na soana tu tamamami tugami rongona moa aia e tau tamanina sa dalena mane? Mi tugami ami tu nongigamu kamu tuvari vanitugami sa butona i laona niqira kao igira na kamana tu tamamami.”

⁵ Maia Moses e adilabatia na omea iani i matana na Taovia,

⁶ ma na Taovia e tsarivania a Moses,

⁷ “Na omea vaga tugira na dalena daki a Selopehad ara tu gini goko aia e goto. E dou ti ko tusuvanitugira sa tu niqira butona kao i laona niqira kao igira na kamana tu tamaqira, ma kara tu adidatoa nina omea tatamani tu tamaqira.

⁸ Mo ko tsarigotoa vanigira na toga ni Israel laka kalina ti vaga ke mate kesa mane maia e tau tamanina sa dalena mane, me dou ti na dalena daki ke tangolidatoa nina omea tatamani.

⁹ Me ti vaga ke tau tamani dalena daki, ma na kulana na mane ia kara tangolidatoa.

¹⁰ Me ti vaga na mane ia ke tau tamani kulana, migira na tasina mane na tamana kara tangolidatoa.

¹¹ Me ti vaga aia ke tau tamani tasina mane se niana, ma na kamana varavara bâ tana vungu ke tangolidatoa, me ke lia vaga nogo nina omea tatamani aia. Migira sui na toga ni Israel niqira aqo kara muridoua na ketsa pukuga iani, vaga nogo inau na Taovia au moloketsana vanigamu.”

*Ara Vilia a Josua Ke Tugua a Moses
(Na Vaolusi Ketsa 31:1-8)*

¹² Ma na Taovia e tsarivania a Moses, “Igoe ko dato tana Vungavunga Abarim mo ko morosi taligutia na kao popono i tana inau sauba kau tusua vanigira na toga ni Israel.

¹³ Mi murina kalina ko morosisuia na kao iani, migoe sauba ko mate, vaga nogo e laba vania a Aaron na tasimu,

¹⁴ rongona i kagamu sui amu ka pea mangaqu inau i laona na kaomate ni Sin. Mi kalina igira na toga popono ara taimataqu inau i Meriba, migoe o sove na sauvulagiana na susuligaqu tabu inau i mataqira na toga tana dani ia.” I Meriba na soana na vuravura i Kades tana kaomate ni Sin.

¹⁵ Maia Moses e nonginongi me tsaria,

¹⁶ “Taovia God, igoe na pukuqira sui lakalaka pipi na mauri, inau au nongigo ko vilia ke kesa na mane e ulagana ke tagaovigira na toga

¹⁷ me ke dona na ida vaniaqira tana tagu na vailabu, rongona igira nimu saikolu popono kara

tau mala vaga na sipi ara tau tamanina kesa ke reitutugugira.”

¹⁸ Ma na Taovia e tsarivania a Moses, “Ko soâ a Josua na dalena a Nun ke mai i konimu, aia na mane nonoru dou, mo ko moloa na limamu i lovana.

¹⁹ Mo ko moloa ke tû i matana a Eleasar na manetabu, migira na saikolu popono, mi tana i mataqira sui ko katevulagia laka aia ke lia na tugumu igoe.

²⁰ Ko sauvania na turina gamu susuliga, rongona na saikolu popono tana Israel kara gini rongomangana.

²¹ Ma Josua nina aqo ke ba na rorongo i konina a Eleasar na manetabu, maia Eleasar ke gini aqo na Urim ma na Tumim* na mani tsodovulagi vaniana na omea inau au kilia. Mi tana nauvaganana nogo ia, ti aia Eleasar sauba ke sau sautu vania a Josua kolugira na toga popono tana Israel i laona pipi sui niqira aqoaqo ara naua.”

²² Ma Moses e nauvaganana nogo na Taovia e ketsaliginia. Me moloa a Josua ke tû i matana a Eleasar na manetabu migira na saikolu popono.

²³ Me vaga nogo na Taovia e tsarivania a Moses ke naua, aia e molokaea na limana i lovana a Josua, me tsarivulagia vanigira na toga sui laka a Josua nogo ke tugua tana nina aqo.

* **27:21 27:21** “na Urim ma na Tumim” Na soaqira kaira ruka na vatu aia na manetabu e gini aqo na mani tsodovulagiana na omea God e kilia. Migita i dani eni a tau moa donaginia laka ara gini aqo koegua.

28

Na Savori Vaga Kara Naua Pipi Dani (Binaboli 29:38-46)

¹ Ma na Taovia e raiginia a Moses

² ke tsaritugutugu vanigira na tinoni ni Israel laka niqira aqo kara savori vania God pipi tana tagu tititi na sausau na mutsa vaga aia e reingaoa.

³ Maia Moses e goko vanigira na toga me tsaria, “Igirani nogo na vatana na sausau na mutsa nimui aqo kamu adimai vania na Taovia agana na mani savori-kodokodo pipi dani: ke ruka na dalena sipi mane me ke kesa moa ka ngalitupaqira me ke tau goto seko sa tabana ka koniqira.

⁴ Ma na kesanina kamu gini savori tana matsaraka, ma na rukanina tana ngulavi,

⁵ me pipi kesa kamu savori koluginia ke kesa na kilo na pulaoa lalokolua kesa na lita na oela na olive laka.

⁶ Iani nogo na vatana na savori kamu kodo poponoa pipi dani, aia e vaga na kesanina savori-kodokodo ara naua tana Vungavunga Sinai ngiti sausau na mutsa, ma na vuruna e punâ na Taovia me gini laona sosongo.

⁷ Me ngiti sausau na uaeni kolua na dalena sipi amu gini savori-kodokodo tana matsaraka, kamu adia kesa na lita na uaeni ma kamu qetu bâ tana belatabu.

⁸ Mi tana ngulavi ma kamu savoria na rukanina dalena sipi, ma kamu nauvaganana goto amu naunogoa tana matsaraka, kamu savori saikolua na sausau na uaeni. Aia e kesa na sausau na

mutsa, ma na vuruna na sausau ia ke punâ na Taovia me ke gini laona sosongo.

Na Savori Vaga Kara Naua Pipi Tana Dani na Sabat

⁹ “Mi tana Dani na Sabat, ma kamu gini savori ke ruka na dalena sipi mane ke kesa moa ka ngalitupaqira, me ke tau seko sa tabana ka koniqira, me ke ruka na kilo na pulaoa lalo koluginia na oela na olive ngiti sausau na uiti, ma na sausau na uaeni.

¹⁰ Ma na savori-kodokodo vaga iani kamu nau sailaginia pipi tana Dani na Sabat, na kamagana na savori amu naua pipi dani kolua nina sausau na uaeni.

Na Savori Vaga Kara Naua Pipi Tana Kesanina Dani Tana Vula

¹¹ “Miani na omea kamu sauvania na Taovia agana na savori-kodokodo tana tuturigana pipi na vula: ke ruka na dalena buluka mane me ke kesa na sipi mane, me ke vitu na dalena sipi mane ke kesa moa na ngalitupaqira, migira sui ke tau goto seko sa tabana koniqira.

¹² Me ngiti sausau na uiti, kamu sau na pulaoa lalokolua na oela na olive vaga iani: ke tolu na kilo na pulaoa kolua pipi na buluka mane; me ke ruka na kilo na pulaoa kolua pipi na sipi mane;

¹³ me ke kesa moa na kilo na pulaoa kolua pipi kesa na dalena sipi. Migira na savori-kodokodo girani igira nogo na sausau na mutsa, ma na vuruna ke punâ na Taovia me gini laona sosongo.

¹⁴ Ma na dangana na uaeni e kilia kamu savoria ke vaga iani: ke ruka na lita na uaeni kolua pipi tatasa na buluka mane, me ke kesa na

lita ma na turina ke ba kolua na sipi mane, me ke kesa na lita ke ba kolua pipi tatasa na dalena sipi. Aia nogo e vaga na vovorona na ketsa e kalea na savori-kodokodo pipi tana kesanina dani pipi tana vula i laona na ngalitupa.

¹⁵ Ma na kamagana na savori-kodokodo kamu naua pipi dani kolua nina sausau na uaeni, ma kamu savorigotoa kesa na naniqoti mane na mani savori matena na sasi.

*Na Savori Kara Naua Tana Dani Tabu na Paseka
(Aqo Manetabu 23:5-14)*

¹⁶ “Kamu lokisia na Dani Tabu na Paseka na mani padalokiginiana na Taovia tana sangavulu vatinina dani tana kesanina vula.

¹⁷ Mi tana sangavulu tsegenina dani i tana e tuturiga na dani tabu kamu lokisia i laona ke vitu na dani, mi tana tagu popono ia ma nimui aqo kamu gania moa na bređi e tagara isti i konina.

¹⁸ Mi tana kesanina dani i laona na uiki ia, ma nimui aqo kamu saikolumai matena na samasama, ma kamu laka goto na peleana sa nimui aqo.

¹⁹ Ma kamu saua nimui savori-kodokodo tana dani ia ngiti sausau na mutsa vania na Taovia: ke ruka na buluka mane vaolu, me ke kesa na sipi mane, me ke vitu na dalena sipi mane ke kesa moa na ngalitupaqira, migira sui ke tau seko sa tabana koniqira.

²⁰ Ma na dangana na uiti lalokolua na oela na olive e kilia kamu savoria ngiti sausau na mutsa vania na Taovia ke vaga iani: ke tolu na kilo

kolua pipi tatasa na buluka mane, me ke ruka na kilo ke ba kolua na sipi mane,

²¹ me ke kesa na kilo kolua pipi tatasa na dalena sipi.

²² Ma kamu savorigotoa kesa na naniqoti mane ngiti sausau matena na sasi, mi tana nauvaganana ia, igamu kamu naua na aqona na suisui mateqira na toga.

²³ Kamu savorigira na omea girani vaga na kamagana na savori-kodokodo amu naunogoa pipi matsaraka.

²⁴ Mi laona ke vitu na dani kamu savori vaganana ia na sausau na mutsa vania na Taovia, ma na vuruna ke punâ na Taovia me ke gini laona sosongo. Ma kamu sau na savori iani na kamagana na savori-kodokodo amu naua pipi dani kolu nina sausau na uaeni.

²⁵ Mi tana vitunina dani nimui aqo kamu labasai ma kamu samasama, ma kamu laka goto na peleana sa nimui aqo.

Na Savori Vaga Kara Naua Tana Dani Tabu na Pipitsu

(Aqo Manetabu 23:15-22)

²⁶ “Mi tana kesanina dani na Dani Tabu na Pipitsu, kalina igamu amu gini savori vania na Taovia na kesanina tsotsodo na pipitsu amu naua tana nimui uta, migamu nimui aqo kamu totusai matena na samasama, ma kamu laka goto na peleana sa aqo.

²⁷ Vaga kesa na savori-kodokodo na vuruna e punâ na Taovia me gini laona sosongo kamu sau na omea girani: ke ruka na buluka mane vaolu, me ke kesa na sipi mane, me ke vitu na

dalena sipi mane e kesa moa tu ngalitupaqira, migira sui ke tau goto seko sa tabana koniqira.

²⁸ Ma na dangana na uiti lalokolua na oela na olive e kilia kamu savoria ngiti sausau na uiti e vaga iani: ke tolu na kilo ke ba kolua pipi kesa na buluka mane, me ke ruka na kilo ke ba kolua na sipi mane,

²⁹ me ke kesa na kilo kolua pipi kesa na dalena sipi.

³⁰ Ma kamu savorigotoa ke kesa na naniqoti mane agana na sausau matena na sasi, mi tana nauvaganana nogo ia, ti igamu kamu nauginia na aqona na suisui mateqira na toga.

³¹ Kamu savorigira na omea girani kolua nimui sausau na uaeni, kamagana na savori-kodokodo ma na savori na mutsa amu naunogo pipi dani.

29

Na Savori Tana Dani Tabu na Ngalitupa Vaolu (Aqo Manetabu 23:23-25)

¹ “Mi tana kesanina dani tana vitunina vula migamu kamu saikolumai matena na samasama, ma kamu laka goto na peleana sa nimui aqo. Mi tana dani ia ma kamu uvigira na tavuli.

² Ma kamu sauva nimui savori-kodokodo vania na Taovia, ma na vuruna ke punâ na Taovia me ke gini laona sosongo: kamu adia ke kesa na buluka mane vaolu, ke kesa na sipi mane, me ke vitu na dalena sipi mane me ke tau goto seko sa tabana koniqira.

³ Ma kamu saugotoa na sausau na pulaoa lalo koluginia na oela na olive: ke tolu na kilo na

pulaoa ke ba kolua na buluka mane, me ke ruka na kilo kolua na sipi mane,

⁴ me ke kesa na kilo kolua pipi kesa na dalena sipi.

⁵ Ma kamu savori gotoa kesa na naniqoti mane agana na sausau matena na sasi, mi tana nauvaganana nogo ia ti kamu nauginia na aqona na suisui mateqira na toga.

⁶ Kamu savorigira na omea girani na kama-gana na savori-kodokodo kolua na sausau na uiti amu naua tana kesanina dani na vula, ma na savori-kodokodo kolua na sausau na uiti ma na uaeni vaga amu naua pipi dani. Ma na vuruna na sausau na mutsa girani ke punâ na Taovia me ke gini laona sosongo.

*Na Savori Tana Dani Tabu na Sese
(Aqo Manetabu 23:26-32)*

⁷ “Mi tana sangavulunina dani i laona na vitunina vula nimui aqo kamu saikolumai matena na samasama; kamu laka na galiana sa mutsa, se na peleana sa nimui aqo.

⁸ Kamu saua na savori-kodokodo vania na Taovia, me ke punâ na Taovia na vuruna: kamu adia ke kesa na buluka mane vaolu me ke kesa na sipi mane, me ke vitu na dalena sipi mane me ke kesa moa na ngalitupaqira, me ke tau goto seko sa tabana koniqira.

⁹ Ma kamu saugotoa na sausau na pulaoa lalo koluginia na oela na olive: ke tolu na kilo na pulaoa ke ba kolua na buluka mane, me ke ruka na kilo kolua na sipi mane,

¹⁰ me ke kesa na kilo kolua pipi kesa na dalena sipi.

¹¹ Ma kamu savorigotoa kesa na naniqoti mane agana na sausau matena na sasi, paboginia aia na naniqoti amu savoria tana aqona na suisui mateqira na toga, ma na savori-kodokodo kolua na sausau na uiti ma na uaeni vaga amu naua pipi dani.

*Na Savori Tana Dani Tabu na Babale
(Aqo Manetabu 23:33-44)*

¹² “Mi tana sangavulu tsegenina dani i laona na vitunina na vula, nimui aqo kamu saikolumai matena na samasama. Kamu lokisia na Dani Tabu na Babale tana padalokiana na Taovia i laona ke vitu na dani ma kamu laka goto na peleana sa nimui aqo.

¹³ Mi tana kesanina dani, kamu savoria na sausau na mutsa vania na Taovia, ma na vuruna ke punâ na Taovia me ke gini laona sosongo: kamu adia ke sangavulu tolu na buluka mane vaolu, me ke ruka na sipi mane, me ke sangavulu vati na dalena sipi mane me ke kesa sui moa na ngalitupaqira, me ke tau goto seko sa tabana koniqira.

¹⁴ Ma kamu savorigotoa na sausau na pulaoa lalo koluginia na oela na olive: ke tolu na kilo na pulaoa ke ba kolua pipi kesa na buluka mane, me ke ruka na kilo kolua pipi na sipi mane,

¹⁵ me ke kesa na kilo kolua pipi kesa na dalena sipi, kolua na sausau na uaeni vaga ara pedevaninogoa.

¹⁶ Ma kamu savorigotoa kesa na naniqoti mane agana na sausau matena na sese. Kamu savorigira na omea girani na kamagana na savori-

kodokodo kolua na sausau na uiti ma na sausau na uaeni vaga amu naua pipi dani.

17 “Mi tana rukanina dani ma kamu gini savori ke sangavulu ruka na buluka mane vaolu, me ke ruka na sipi mane, me ke sangavulu vati na dalena sipi mane, me ke kesa moa na ngalitupaqira, me ke tau goto seko sa tabana koniqira.

18-19 Ma kamu savorigira kolua na sausau na uiti ma na uaeni vaga ara pedevaninogoa tana kesanina dani.

20 “Mi tana tolunina dani ma kamu gini savori ke sangavulu kesa na buluka mane vaolu, me ke ruka na sipi mane, me ke sangavulu vati na dalena sipi mane ke kesa sui moa na ngalitu-paqira, me ke tau goto seko sa tabana koniqira.

21-22 Ma kamu savorigira kolua na sausau na uiti ma na uaeni vaga ara pedevaninogoa tana kesanina dani.

23 “Mi tana vatinina dani ma kamu gini savori ke sangavulu na buluka mane vaolu, me ke ruka na sipi mane, me ke sangavulu vati na dalena sipi mane me ke kesa moa na ngalitupaqira, me ke tau goto seko sa tabana koniqira.

24-25 Ma kamu savorigira kolua na sausau na uiti ma na uaeni vaga ara pedevaninogoa tana kesanina dani.

26 “Mi tana tsegenina dani, ma kamu gini savori ke siu na buluka mane vaolu, me ke ruka na sipi mane, me ke sangavulu vati na dalena sipi mane ke kesa moa na ngalitupaqira, me ke tau goto seko sa tabana koniqira.

27-28 Ma kamu savorigira kolua na sausau na uiti ma na uaeni vaga ara pedevaninogoa tana kesanina dani.

29 “Mi tana ononina dani, ma kamu gini savori ke alu na buluka mane vaolu, me ke ruka na sipi mane, me ke sangavulu vati na dalena sipi mane ke kesa moa na ngalitupaqira, me ke tau goto seko sa tabana koniqira.

30-31 Ma kamu savorigira kolua na sausau na uiti ma na uaeni vaga ara pedevaninogoa tana kesanina dani.

32 “Mi tana vitunina dani, ma kamu gini savori ke vitu na buluka mane vaolu, me ke ruka na sipi mane, me ke sangavulu vati na dalena sipi mane ke kesa moa na ngalitupaqira, me ke tau goto seko sa tabana koniqira.

33-34 Ma kamu savorigira kolua na sausau na uiti ma na uaeni vaga ara pedevaninogoa tana kesanina dani.

35 “Mi tana alunina dani, ma kamu saikolumai matena na samasama, ma kamu laka goto na peleana sa nimui aqo.

36 Kamu savoria kesa na savori-kodokodo vaga na sausau na mutsa vania na Taovia, ma na vuruna ke punâ na Taovia me ke gini laona sosongo: kamu adia ke kesa na buluka mane vaolu, me ke kesa na sipi mane, me ke vitu na dalena sipi mane ke kesa moa na ngalitupaqira, me ke tau goto seko sa tabana koniqira.

37-38 Ma kamu savorigira kolua na sausau na uiti ma na uaeni vaga ara pedevaninogoa tana kesanina dani.

39 “Igirani nogo na vovorona na ketsa e kalegira na savori-kodokodo, ma na sausau na uiti, ma na sausau na uaeni, ma na kodoputsa tangomana na tinoni kara ganipatâ na turina, nimui aqo kamu savorigira vania na Taovia kalina kara gado nimui dani tabu. Migirani goto na papabona na sausau amu naugira gana na manaliana kesa nimui veke, se na sausau amu padangao segenia na savoriana.”

40 Vaga ia, ma Moses e tsarivulagia vanigira na toga ni Israel na omea sui vaga na Taovia e ketsaliginia.

30

Na Vovorona Ara Kalegira na Veke

1 Maia Moses e goko vaga iani vanigira na ida tana puku i laoqira na toga ni Israel, me tsaria,

2 “Kalina ti kesa na mane ke naua kesa nina veke na sauana kesa nina omea vania na Taovia, se ke gini vatsa laka ke valina kesa na omea, maia ke laka goto na kutsiana nina veke, ma nina aqo nomoa ke naua pipi na omea vaga aia e vekea ke naua.

3 “Mi kalina ti vaga ke kesa na daki vaolu, maia e tototu moa tana valena tamana, ke naua kesa nina veke na sauana kesa nina omea vania na Taovia, se ke gini vatsa laka e valina kesa na omea, ma nina aqo na daki ia ke manalia pipi na omea sui aia e gini vatsa se e gini veke.

4 Me ti vaga i muri ma na tamana e rongomia me ke tau tongovania, ma nina aqo na daki ia ke manaliragoa na omea aia e vekea.

⁵ Me ti vaga na tamana ke rongomia me ke tongovania na manaliana na omea e gini veke na nauana, ma na daki ia ke tau nogo ngolia na manaliana. Ma na Taovia sauba ke padale vania moa, rongona na tamana e tongovania na manaliana na omea aia e vekea.

⁶ “Me ti vaga ke kesa na daki tsamu, maia ke padakuti dou na nauana kesa nina veke, se ke tavongani tû moa me ke gini vatsa laka e valina kesa na omea, e dou moa.

⁷ Mi muri ma na daki ia ke tauga. Me ti vaga na savana ke rongomia me ke tau tongovania na manaliana na omea e gini veke na nauana, ma nina aqo na daki ia ke manaliragoa na omea aia e vekea.

⁸ Me ti vaga na savana ke rongomia me ke tongovania na manaliana na omea aia e gini veke na nauana, ma na daki ia ke tau nogo ngolia na manaliana. Na Taovia sauba ke padale vania moa.

⁹ “Me ti vaga ke kesa na daki tinamate se na daki e tsonitsunâ na savana, ke tû me ke naua kesa nina veke se ke gini vatsa laka e valina kesa na omea, ma nina aqo ke manalia na omea aia e vekea na nauana.

¹⁰ “Me ti vaga ke kesa na daki tauga maia ke naua kesa nina veke na sauana kesa na omea, se ke gini vatsa laka ke valina kesa na omea, me dou moa.

¹¹ Me ti vaga na savana ke rongomia me ke tau tongovania na manaliana, ma nina aqo na daki ia ke manaliragoa na omea aia e vekea.

¹² Me ti vaga na savana ke rongomia me ke tongovania na manaliana na omea e gini veke

na nauana, ma na daki ia ke tau nogo ngolia na manaliana. Na Taovia sauba ke padale vania moa, rongona na savana nogo e tukapusi vania na manaliana nina veke.

¹³ Na savana na daki ia e tamanina na susuliga na tamivaniana sa na tongovaniana na manaliana na veke se na vatsa e naunogoa na tauna.

¹⁴ Me ti vaga na savana ke rongomia laka e naua kesa nina veke me ke tau moa tsarivania kesa na omea, ma nina aqo moa na daki ia ke manalia na omea e gini veke se e gini vatsa. Ma na mane ia e tami moa vania, rongona tana dani kalina e rongomia na omea ia, maia e tau nogo tongokapusi vania.

¹⁵ Me ti vaga kesa tana tagu i muri maia ke tongovania na manaliana nina veke, ma na mane ia ke gadovia na kedena na sasi e naua na tauna tana tau manaliana na omea aia e vekea.”

¹⁶ Igirani nogo e vaga na vovorona na ketsa aia na Taovia e sauvania a Moses, me kalegira na veke e naua kesa na daki tsamu aia e tototu moa tana valena tamana, se kesa na daki tauga.

31

Na Israel Ara Vailabu Kolugira na Midian

¹ Ma na Taovia e goko vania a Moses me tsaria,

² “Ko kedegira na tinoni ni Midian matena na omea ara naua vanigira na tinoni ni Israel. Mi murina kalina igoe ko nausua ia, me sauba ko mate.”

³ Me tû a Moses me tsarivanigira na toga, “Kamu vangaraua na vano na vailabu ma kamu

baginigira na Midian, ma kamu kedegira tana rongona na omea igira ara naua vania na Taovia.

⁴ Mi laoqira pipi tatasa na puku tana Israel ko molovanogira tana vailabu tango kesa toga na mane.”

⁵ Me vaga ia, migira ara tû mara viligira tango kesa toga na mane ara talu i laoqira pipi na puku, ara saisai mara sangavulu ruka toga na mane ara vangaraua na vano tana vailabu.

⁶ Ma Moses e molovanogira tana vailabu i vavana nina tagao a Pinehas na dalena a Eleasar na manetabu, aia e reitutugugira na tseu tabu ma na tavuli gana na uviana tana vailabu.

⁷ Migira ara bâ mara bokia na Midian, vaga nogo na Taovia e ketsaliginia a Moses, mara labumatesigira sui na mane,

⁸ kolutugira goto tsege na taovia tsapakae ni Midia: tugira nogo a Evi, ma Rekem, ma Sur, ma Hur, ma Reba. Mara labumatesi gotoa a Balaam na dalena a Beor.

⁹ Migira na tinoni ni Israel ara laugira na daki ni Midian ma na daleqira, mara aditamaniqira niqira buluka ma niqira sipi, mara laugira sui niqira omea tatamani,

¹⁰ mara mololakena pipi niqira verabau me pipi na nauna i tana ara vaturikaegira niqira valepolo.

¹¹ Igira ara adigira sui na vangana na omea ara laua, kolugira goto na daki ma na baka ma na omea tuavati,

¹² mara adivanogira i mataqira a Moses ma Eleasar ma na saikolu popono na tinoni ni Israel,

igira ara tototu tana poiatsa ni Moab tabana bâ na Kô Jordan, gana ngongo savu i Jeriko.

Ara Labavisumai na Alaala Talu Tana Vailabu

¹³ Maia Moses ma Eleasar, migira sui na ida tavosi i laona na saikolu ara aligiri, mara mololea na nauna tana ara tototu mara vano na tsodoaqira na alaala na mane vaumate.

¹⁴ Maia Moses e kore loki sosongo vanigira na mane tagao igira ara ida vanigira na toga ma na sangatu na mane vaumate, ara visumai talu tana vailabu.

¹⁵ Me veisuagira, “?Laka egua ti amu molo maurisigira sui na daki gira?

¹⁶ Kamu padatugua laka igira saikesa nogo na daki ara muria nina totogoko a Balaam, mi Peor ara raqa sasiligira na toga mara petsakoe mangana na Taovia. Maia nogo na omea vaga ia e tsukia te e gini laba na liuna na lobogu seko i laoqira nina tinoni na Taovia.

¹⁷ Bâ, mi kalina ia kamu labumatesigira pipi sui lakalaka na baka mane ma na daki igira ara reimane nogo.

¹⁸ Ma kamu molo maurisigira vanigamu segeni pipi sui na baka daki migira na daki ara totu siana.

¹⁹ Mi kalina ia, pipi gamu sui amu labumatesi tinoni, se amu pele konina tinoni mate, nimui aqo kamu totu i taba tania na nauna tana igita a tototu ke vitu na dani. Mi tana tolunina ma na vitunina dani, igamu kamu naua na aqona na suisui segenimui ma kamu suigira goto na daki amu laugira.

²⁰ Ma nimui aqo ti kamu suigira goto pipi sui lakalaka na polo, ma na omea sui ara aqosiginia na kokorana na omea tuavati, se na ivuna naniqoti, se na tapana gai.”

²¹ Maia Eleasar na manetabu e tsarivaganana vanigira na mane ara talu tana vailabu, “Igirani nogo na vovorona na ketsa na Taovia e sauvania a Moses.

²²⁻²³ Igira na omea sui e tau tangomana kara gâ tana lake, vaga na qolumila, na siliva, na tapalamila, na tapala laka, ma na tini, kamu rangigira moa tana lake ma kara gini male. Migira na omea sui tavosi kamu suimaleginigira na kô agana na suisui.

²⁴ Mi tana vitunina dani nimui aqo kamu tsagimalegira na polomui; mi tana ti igamu kamu gini masiditugua taonia na vovorona na lotu, mi muri moa ti kamu sage bâ tugua tana nauna igita a tototu.”

Na Votaana na Omea Ara Laua Tana Vailabu

²⁵ Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

²⁶ “Igoe ma Eleasar kolugira na ida tavosi tana saikolu, kamu tsokogira pipi sui lakalaka na omea amu laugira tana vailabu, kolugira goto na daki ma na baka ma na omea tuavati.

²⁷ Ma kamu vota ruka gira na omea sui amu laugira, ke kesa turina vanigira na mane vaumate, me ke kesa turina vanigira na tinoni tavosi tana saikolu.

²⁸ Mi tana gaqira tuva igira na mane vaumate, kamu tangolivisua ngiti soli vania na Taovia ke kesa i laoqira pipi tsege sangatu na tinoni, ma na buluka, ma na asi, ma na sipi, ma na naniqoti.

²⁹ Ma kamu saugira vania a Eleasar na manetabu vaga kesa na vangalaka dou bâ vania na Taovia.

³⁰ Mi tana gaqira tuva na tinoni tavosi, kamu adia ke kesa i laoqira pipi tsege sangvulu na tinoni, ma na buluka, ma na asi, ma na sipi, ma na naniqoti. Ma kamu sauvanigira na Levite igira ara reitutugua nina Valepolo na Taovia.”

³¹ Mi kaira a Moses ma Eleasar ara ka nauvananana nogo na Taovia e ketsaliginikaira.

³²⁻³⁵ Miani nogo e vaga na dangana na omea sui igira na mane vaumate ara laugira tana vailabu ia: ara 675,000 na sipi ma na naniqoti, me 72,000 na buluka, me 61,000 na asi, me 32,000 na daki siama.

³⁶⁻⁴⁰ Ma gaqira tuva na mane vaumate e vaga iani: ara 337,500 na sipi ma na naniqoti, mi laoqira igira ara adiligia 675 mara gini soli mateqira vania na Taovia; me 36,000 na buluka vanigira na mane vaumate, mi laoqira igira ara adiligia 72, mara gini soli mateqira vania na Taovia; me 30,500 na asi vanigira na mane vaumate, mi laoqira igira ara adiligia 61 mara gini soli mateqira vania na Taovia; me 16,000 na daki siama vanigira na mane vaumate, mi laoqira igira ara adiligia 32 mara gini soli mateqira vania na Taovia.

⁴¹ Ma Moses e sauvania a Eleasar igira na omea ara gini soli vania na Taovia, vaga nogo na Taovia e ketsaliginia ke naua.

⁴²⁻⁴⁶ Ma gaqira tuva na tinoni tavosi tana saikolu e kesaniatsa vaga moa gaqira tuva igira na mane vaumate: ara 337,500 na sipi ma na

naniqoti, me 36,000 na buluka, me 30,500 na asi, me 16,000 na daki siama.

⁴⁷ Mi laoqira nogo na tuva girani, a Moses e adiligia tango kesa tanigira pipi tsege sangavulu na daki siama ma na omea tuavati, vaga nogo na Taovia e ketsaliginia ke naua, me sauvanigira na Levite igira ara reitutugua nina Valepolo na Taovia.

⁴⁸ Igira niqira mane tagao na mane vaumate ara bâ i konina a Moses,

⁴⁹ mara tsarivania, “Gamami taovia igoe, igami ami tsokosaigira sui na mane vaumate igira ara totu i vavana nimami tagao igami, me tau goto nanga sa vidaqira.

⁵⁰ Me vaga ia, migami ami adimaigira na inilau qolumila, ma na qato, ma na tiabibi, ma na ringi, ma na tsaukuli, ma na liolio pipi kesa vidamami e laugira. Mami saugira vania na Taovia ngiti vovolina na maurimami, rongona aia ke reitutugugami.”

⁵¹ Mi tana mi kaira a Moses ma Eleasar ara ka adigira sui na inilau qolumila.

⁵² Me saisai niqira omea ara gini sausau igira na mane tagao ma na mamavaqira e varangi ke tsaulia ruka sangatu na kilo.

⁵³ Migira na mane vaumate lê ara aditamaniqira segeni na omea ara laua.

⁵⁴ Vaga ia, mi kaira a Moses ma Eleasar ara ka adivanogira na qolumila ara sauva igira na mane tagao, i laona na Valepolo Tabu, rongona na Taovia ke gini reitutugugira sailagi na toga ni Israel.

32

Igira na Puku Ara Totu Tabana i Longa na Kô Jordan

(Na Vaolusi Ketsa 3:12-22)

¹ Migira na puku ka koniqira a Ruben ma Gad ara tamanina danga sosongo niqira omea tuavati. Mi kalina igira ara tsodovolugia laka na kao i Jaser mi Gilead e dou sosongo vania na molo omea tuavati i konina,

² ara tû mara bâ ka koniqira a Moses ma Eleasar, migira goto na ida tavosi tana saikolu, mara tsarivanigira,

³⁻⁴ “Na butona kao i tana na Taovia e sangagita igita na toga ni Israel na totuviana, igira na kao dou sosongo manana vania na molo omea tuavati, ma nimami omea tuavati igami ara danga sosongo. Igira nogo na vera ni Atarot, mi Dibon, mi Jaser, mi Nimra, mi Hesbon, mi Eleale, mi Sibma, mi Nebo, mi Beon.

⁵ Migami ami nongigamu kiki kamu sauvanigami na kao iani me ke lia nimami tamani, ma kamu tau goto raigami na savu ma na ba totu tabana na Kô Jordan.”

⁶ Ma Moses e gokokakai vanigira igira tana puku ka koniqira a Ruben ma Gad, me tsaria, “? Egua, laka igamu amu ngaoa moa kamu totu ieni kalina igira gamui verakolu na Israel kara vano tana vailabu?

⁷ ?Amu ngao ngatsua kamu totoposuligira na tinoni ni Israel, ma kara tau gini savu tana Kô Jordan na bâ totuviana na kao aia na Taovia e saunogoa vanigira?

⁸ Aia saikesa nogo na omea vaga igira na tamamui ara naua kalina inau au molovanogira tû i Kades Barnea na togavi poliana na kao ia.

⁹ Igira ara ba laba tana Poiatsa ni Eskol, mara reia na kao i tana, mi kalina ara visumai mara totoposuligira na toga mara gini matagu na ba sage i laona na kao aia na Taovia e saunogoa vanigira.

¹⁰ Ma na Taovia e kore tana dani ia, me naua kesa na veke me tsaria:

¹¹ 'Inau au vatsa laka tana rongona igira ara tau totukakai dou i koniqu inau, sauba ke tagara goto sa vidaqira igira na mane e tû tana rukapatunina ngalitupaqira me dato, igira ara rutsumai tania na Ejipt, kara sage tana kao inau au gini veke vanitugira a Abraham ma Isaak ma Jakob.'

¹² Ma nina goko vaga ia na Taovia e kalgira na mane sui lakalaka, mi kaira segeni moa a Kaleb, na dalena a Jepune ni Kenas, ma Josua na dalena a Nun. I kaira lelê moa ara ka totukakai dou kalavata i konina na Taovia.

¹³ Na Taovia e kore sosongo vanigira na toga, me naua migira ara gini totu tavongana bamai i laona na kaomate e vati sangavulu na ngalitupa, poi tsau kalina ara mate sui lakalaka igira na vatavata ara tau rongomangana aia.

¹⁴ Mi kalina eni igamu amu oligira na tamamui, igamu na vatavata vaolu na tinoni sasi, mamu ngaoa moa na alomaiana tugua na korena loki na Taovia i laoqira na toga ni Israel.

¹⁵ Mi kalina ia, ti vaga igamu na tinoni tana puku ka koniqira a Ruben ma Gad kamu sove

na rongomangana na Taovia, maia sauba ke tû me ke piloligitugua tanigira na tinoni girani, ma kara totu sarevo bamai goto i laona na kaomate, migamu nogo sauba kamu gini loaga na mateqira.”

¹⁶ Mi kalina ara rongomi vaganana ia, migira ara bâ i konina a Moses mara tsarivania, “Ko ida talu ko tamivanigami kami aqosi baraqira nimami sipi, ma kami logo veraqira ma kara totu dou nimami daki ma na baka.

¹⁷ Mi muri, ti sauba kami idagana vanigira gamami verakolu na Israel na baginiaqira gamami gala, poi tsau kami ba molosagegira gamami verakolu tana kao sauba kara ba totuvia. Migira nimami daki ma nimami baka kara gini totu ravi dou tana vera kami barapoliginia na vatu, tabaligi tanigira na tinonina na vera girani.

¹⁸ Migami sauba e utu kami mavi na visu bâ i veramami, poi tsau kalina igira sui pipi gamami verakolu tavosi kara aditamaniqira na kao ara tuvaria vanigira.

¹⁹ Sauba e utu saikesa kami aditamanimami sa turina niqira kao tabana bâ na Kô Jordan, rongona igami ami adinogoa gamami tuva ieni tabana i longa na Kô Jordan.”

²⁰ Maia Moses e tsarivanigira, “Ti vaga igamu amu pada mananâ na manaliana na omea amu tsaria, eo, mieni nogo i matana na Taovia kamu vangaraua na vano tana vailabu.

²¹ Pipi sui nimui mane vaumate kara ba savu tabana na Kô Jordan, mi tana nina tagao na Taovia kara baginigira gada gala poi tsau na Taovia ke tuliusigira,

²² me ke aditamanina niqira kao. Mi murina moa ia ti igamu tangomana kamu visumai ieni, rongona amu manalinogoa na omea amu gini veke vania na Taovia me vanigira igira gamui verakolu na Israel. Mi tana moa ti na Taovia ke tamivanigamu kamu tamanina na kao iani i tabana i longa na Kô Jordan.

²³ Me ti vaga kamu tau manalia na omea vaga amu vekenogoa, minau au parovatavigamu laka sauba kamu sasi loki manana i matana na Taovia. Ma kamu dona dou laka ti vaga kamu tau parovata me sauba ke gadovigamu na kede matena nimui sasi.

²⁴ !Me vaga ia, kamu ba logogira rago na veramui, ma kamu aqosi baraqira nimui sipi, sui ia, ma kamu ba sanga tana vailabu vaga amu vekenogoa!”

²⁵ Migira na mane tana puku ka koniqira a Gad ma Ruben ara tsarivania a Moses, “Igoe gamami lokina, sauba kami nauvaganana igoe o raiginigami.

²⁶ Migira na taumami ma na dalemami, ma nimami buluka ma nimami sipi, sauba kara totuvisu ieni tana vera ni Gilead.

²⁷ Migami sui lakalaka ami vangarau sui nogo na vano na vailabu tana asana na Taovia. Igami sauba kami savu tana Kô Jordan ma kami ba vailabu vaga igoe o tsarinogoa.”

²⁸ Me tû a Moses me saugira na ketsa girani vanitugira a Eleasar, ma Josua, migira na ida tavosi sui tana Israel:

²⁹ “Me ti vaga igira na mane tana puku ka koniqira a Gad ma Ruben kara vangarau mananâ

na savu tana Kô Jordan ma na ba vailabu tana asana na Taovia, me ti vaga igira kara sangagamu dou ma kamu gini tangomana na tulusiaqira na tinoni ma na lauana niqira kao, mi tana ti igamu kamu sauvanigira na kao tana Gilead kara aditamanigira.

³⁰ Me ti vaga kara tau savu bâ i tabana na Kô Jordan ma kara tau sangagamu tana vailabu, me sauba igira kara adia moa gaqira tuva tana kao ni Kanaan vaga nogo igamu.”

³¹ Migira na mane tana puku ka koniqira a Gad ma Ruben ara tû mara tsarivanja a Moses, “Igoe gamami lokina, sauba igami kami nauvaganana na Taovia e raiginigami na nauana.

³² I vavana nogo nina tagao aia, sauba kami liu savu bâ tana kao ni Kanaan ma kami sanga tana vailabu, mi muri ti kami visu ma kami tamanina kalavata na kao ieni tabana i longa na Kô Jordan.”

³³ Mi tana e tû a Moses me tuvari vanigira na puku ka koniqira a Gad ma Ruben ma na turina na puku konina a Manase ka niqira butona kao popono kaira a Sihon na taovia tsapakae ni Amor, ma Og na taovia tsapakae ni Basan, sai kolugotoa na vera tetelo ma na kao popono polipoligira.

³⁴ Migira na puku konina a Gad ara logovisu-gira na vera ni Dibon, mi Atarot, mi Aroer,

³⁵ mi Atrot, mi Sopan, mi Jaser, mi Jogbeha,

³⁶ mi Bet Nimra, mi Bet Haran.

³⁷ Migira na puku konina a Ruben ara logovisua i Hesbon, mi Eleale, mi Kiriataim,

³⁸ mi Nebo, mi Baal Meon, mara olia na soana na vera iani, mi Sibma. Migira na vera ara

logovisugira ara molovanigira na soaqira vaolu.

³⁹ Migira na duli konina a Makir na dalena a Manase ara sagelia na kao ni Gilead, mara totuvia, mara tsialigigira na Amor ara totu i tana.

⁴⁰ Me tû a Moses me sau na Gilead vanigira na duli konina a Makir, migira ara ba totu i tana.

⁴¹ Maia Jair tana puku konina a Manase e ba bokigira me tangoligira visana na vera me soaginigira “Na Verana a Jair,”

⁴² Maia Noba e ba bokia me tangolia i Kenat migira na vera tetelo ara totu polipolia, me tangomalavuginia i Noba, na soana segeni nogo ia.

33

Na Soaqira na Nauna I Tana Ara Liu Igira na Tinoni ni Israel

¹ Igirani nogo na soaqira na nauna i tana igira na Israel ara vaturikaea niqira valepolo murina kalina ara mololea na vera ni Ejipt, tana niqira puku tatavosi babâ, mi vavana ka niqira tagao kaira a Moses ma Aaron.

² Ma na Taovia e ketsalia a Moses ke maretsuna na soaqira pipi tana nauna i tana igira ara vaturikaea niqira valepolo.

³ Migira na toga ni Israel ara mololea i Ejipt tana sangavulu tsegenina dani tana kesanina vula tana tuturigana na ngalitupa, aia na dani murina na kesanina Paseka. Ma na Taovia e mataligira mara mololea na verabau ni Rameses i mataqira nogo na tinoni ni Ejipt,

⁴ kalina igira na Ejipt ara gini ngongoa na qiluaqira na daleqira mane botsaida, igira aia na

Taovia e labumatesigira. Mi tana nauvaganana ia, ma na Taovia e sauvulagia laka aia nogo e susuliga liusigira sui niqira god na Ejipt.

⁵ Migira na toga ni Israel ara mololea i Rameses mara ba vaturikaea niqira valepolo i Sukot.

⁶ Ma na rukanina nauna i tana ara ba tototu, i Etam tana vovosana na kaomate.

⁷ Mara tû i tana mara pilovisutugua i Pi Hahirof tabana i longa i Baal Sepon, mara ba vaturikaea niqira valepolo varangisia i Migdol.

⁸ Mara mololea i Pi Hahirof, mara liusavu tana Tasi Tsitsi mara bâ tana kaomate ni Sur; mara vanovano tolu na dani popono te ara vaturikaea niqira valepolo i Mara.

⁹ Mara tû i Mara mara bâ i Elim, i tana ara vaturikaea niqira valepolo, rongona i tana ara totu sangavulu ruka na kô tsatsali me vitu sangavulu na gai na koirou.

¹⁰ Mara mololea i Elim, mara ba tototu ligisana na Tasi Tsitsi.

¹¹ Mara ratsu bâ goto mara vaturikaea niqira valepolo tana kaomate ni Sin.

¹² Mi muri mara mololea na kaomate ni Sin mara bâ i Dopka,

¹³ mi muri mai mara ba tototu i Alus.

¹⁴ Mara mololea i Alus, mara mai i Repidim i tana e tagara sa gaqira kô na inu.

¹⁵⁻³⁷ Mara tû i Repidim mara ba tana Vungavunga Hor, mara vaturikaea niqira valepolo tana nauna girani: i laona na Kaomate ni Sinai, i Kibrot Hataava, mi Haserot, mi Ritma, mi Rimon Peres, mi Libna, mi Risa, mi Kehelata, mi tana Vungavunga Seper, mi Harada, mi Makelot, mi Tahat, mi Tera, mi Mitka, mi Hasmona, mi

Moserot, mi Bene Jaakan, mi Hor Hagidgad, mi Jotbata, mi Abrona, mi Esiongeber, mi Kades tana kaomate ni Sin, mi tana Vungavunga Hor tana vovosana na kao ni Edom.

³⁸⁻³⁹ Mi tana kesanina dani tana tsegenina vula i laona na vati sangavulunina ngalitupa i murina igira na Israel ara mololea i Ejipt, ma na Taovia e ketsalia a Aaron na manetabu ke dato i kelana na Vungavunga Hor, mi tana e mate. Mi tana tagu ia ma Aaron e 123 na ngalitupana.

⁴⁰ Maia na taovia tsapakae ni Arad tabana i ata i Kanaan e rongomia laka igira na Israel ara maimai.

⁴¹⁻⁴⁹ Me tû tana Vungavunga Hor me tsau bâ tana poiatsa ni Moab migira na tinoni ni Israel ara vaturikaea niqira valepolo tana nauna girani: i Salmona, mi Punon, mi Obot, mi tana avuna vera ni Abarim i laona na butona kao ni Moab, mi Dibon Gad, mi Almon Diblataim, mi tana Vungavunga Abarim varangisia na Vungavunga Nebo, mi laona na poiatsa ni Moab tabana bâ na Kô Jordan gana ngongo savu i Jeriko, i ka levugaqira i Bet Jesimot ma na Poi ni Akasia.

Na Parovata Idavia na Savu Tana Kô Jordan

⁵⁰ Mi tana i laona na poiatsa ni Moab tabana bâ na Kô Jordan gana ngongo savu i Jeriko, na Taovia e sauvania a Moşes

⁵¹ na parovata vaga girani vanigira na toga ni Israel: "Kalina ti kamu savu tana Kô Jordan ma kamu ba sage tana kao ni Kanaan,

⁵² ma nimui aqo kamu tsialigigira sui na tinoni ara totuvia na kao ia. Ma kamu toroveogira sui

lakalaka niqira titinonina na god peropero ara aqosiginigira na vatu ma na tapala, me pipi sui niqira nauna na samasama.

⁵³ Kamu tangolia na kao ia ma kamu totuvia, rongona inau nogo au sauva vanigamu.

⁵⁴ Tana vota kao i laoqira na puku babâ kamu gini aqo na tsonikutsu. Ke loki bâ na butona kao kamu vota vania na puku loki, me ke tetelo na butona kao kamu vota vania na puku tetelo.

⁵⁵ Me ti vaga igamu kamu tau tsialigigira sui na tinoni ara totu ida tana kao ia, me sauba igira ara totuvisu kara rotasigamu vaga kalina kesa na konakona e toroa na matamui se e gadovia na kakatsamui, me sauba kara vailabugi kolugamu.

⁵⁶ Me ti vaga igamu kamu tau tsialigigira sui, minau sauba kau matesiligigamu, vaga nogo inau au vangaraua na matesiligiaqira igira.”

34

Na Votavota na Kao

¹ Ma na Taovia e sauvania a Moses

² na vovorona na ketsa vaga girani vanigira na toga ni Israel: “Kalina kamu ba sage tana kao ni Kanaan, na kao i tana inau sauba kau sauva vanigamu, ma nimui votavota sauba ke vaga iani.

³ Na votavota tabana i ata ke tuturiga tana kaomate ni Sin tana vovosana niqira kao na Edom. Ke tuturiga i longa tana isuna tabana i ata na Tasi Mate.

⁴ Mi tana sauba ke kave i tasi-vava kalea na Matana Sautu ni Akribim, me ke vano saviliu liusia i Sin me ke ba tsau i Kades Barnea. Mi

tana sauba ke votu tave kalea i Hasar Adar, me ke ba saviliu i Asmon,

⁵ me ke pilo ba kalea na poiatsa tana vovosana niqira kao igira na Ejipt, me ke ba sui tana Tasi Mediteranean.

⁶ “Ma na Tasi Mediteranean sauba ke lia na votavota tabana i tasi.

⁷ “Ma na votavota tabana i vava ke tû tana Tasi Mediteranean me ke tsau bâ tana Vungavunga Hor,

⁸ me ke tû i tana me ke vano saviliu tana Matana Sautu ni Hamat. Me ke ba saviliu tsau i Sedad

⁹ mi Sipron, me ke ba sui i Hasar Enan.

¹⁰ “Ma na votavota tabana i longa ke tû i Hasar Enan me ke ba saviliu i Sepam.

¹¹ Mi tana ke tada tsau i Harbel tabana i longa i Ain, me ke ba tana tetena tabana i longa tana Reku Galilii,

¹² me tû tana ke tada muria na Kô Jordan me ke tsau bâ tana Tasi Mate.

“Tugirani nogoria vati na votavota i tana ke vosa bâ nimui kao.”

¹³ Mi tana maia Moses e tsarivanigira na toga ni Israel, “Iani nogoria na kao sauba kamu aditanimui tana tsonikutsu, aia na kao na Taovia e tuvarivotâ vanigamu amu tu siu na puku me kesa turina.

¹⁴ Na puku ka koniqira a Ruben ma Gad, ma na turina na puku konina a Manase tabana i longa ara aditamanigira nogo niqira kao,

¹⁵ tabana i longa na Kô Jordan gana ngongo ba i Jeriko.”

Igira Ara Tangolia na Aqo na Votakao

16 Ma na Taovia e tsarivania a Moses,

17 “Kaira nogo a Eleasar na manetabu ma Josua na dalena a Nun sauba kaira nogo kara ka tuvarivotâ na kao vanigira na toga.

18 Ko adigotoa tango kesa na ida i laoqira na puku kara sangakaira na votakao.”

19-28 Igirani nogo na soaqira na mane aia na Taovia e viligira:

tana puku konina a Juda aia e vilia a Kaleb na dalena a Jepune;

tana puku konina a Simeon aia e vilia a Selumiel na dalena a Amihud;

tana puku konina a Benjamin aia e vilia a Elidad na dalena a Kision;

tana puku konina a Dan aia e vilia a Buki na dalena a Jogli;

tana puku konina a Manase aia e vilia a Haniel na dalena a Epod;

tana puku konina a Epraim aia e vilia a Kemuel na dalena a Siptan;

tana puku konina a Sebulun aia e vilia a Elisapan na dalena a Parnak;

tana puku konina a Isakar aia e vilia a Paltiel na dalena a Asan;

tana puku konina a Aser aia e vilia a Ahihud na dalena a Selomi;

tana puku konina a Naptali aia e vilia a Pedahel na dalena a Amihud.

29 Igirani nogoria na mane aia na Taovia e viligira kara sanga na tuvariana na kao tana Kanaan vanigira na toga ni Israel.

35

Igira na Verabau Ara Saua Vanigira na Levite

¹ Tana poiatsa i Moab tabana bâ na Kô Jordan gana ngongo i Jeriko, i tana nogo na Taovia e goko vania a Moses me tsaria,

² “Igoe ko tsarivanigira na tinoni ni Israel laka i laona na butona kao sauba kara totuvia, niqira aqo kara tuvari vanigira na Levite ke visana na verabau, ma na kao laka tana e dato dou na buruburu ara totu polipoligira.

³ Ma na verabau girani sauba kara aditamaniqira nogo igira na Levite, ma kara totu kalavata nogo i tana. Mi tana kao laka i tana e dato dou na buruburu kara moloa niqira buluka ma niqira omea tuavati tavosi.

⁴ Ma na kao laka ia ke polia na verabau tuturiga tana baravatuna na verabau me ke tave ke 225 sangava na aona, me ke tada ke 225 sangava, me ke votu ke 225 sangava, me ke longa ke 225 sangava.

⁵ Ma na verabau ke totu i levugana patupatu.

⁶ Ma kamu sauvanigira goto na Levite ke ono na verabau gana na mani tsogoravi, i tana tangomana kesa tinoni ke tsogo bâ ti vaga aia ke tavongani matesia kesa. Ma kamu paboginigotoa ke vati sangavulu ruka na verabau

⁷ kolua niqira kao laka tana e dato dou na buruburu, saisai ma kara vati sangavulu alu niqira verabau igira na Levite.

⁸ Ma na dangana na verabau pipi na puku kara sauvanigira na Levite ke taonia na lokina niqira butona kao.”

Na Verabau na Mani Tsogoravi
(Na Vaolusi Ketsa 19:1-13; Josua 20:1-9)

⁹ Ma na Taovia e ketsalia a Moses

¹⁰ ke tsarivaganana vanigira na toga ni Israel:
“Kalina kamu savu tabana na Kô Jordan ma kamu sage tana kao ni Kanaan,

¹¹ ma nimui aqo kamu viligira visana na verabau agana na mani tsogoravi, i tana tango-mana kesa tinoni ke ba tsogoravi ti vaga aia ke tavongani matesia kesa tinoni kalina aia e tau padâ na matesiana.

¹² Mi tana nogo sauba ke totu popoi tanigira na kamana na tinoni e mate aia e ngaoa na tangotugu. E tau dou kamu matesia na mane ia ti kamu tau ida talu na pedeana i mataqira na toga.

¹³ Kamu viligira ke ono na verabau,

¹⁴ ke tolu kara tu totu tabana i longa na Kô Jordan, me ke tolu kara tu totu i laona na butona kao ni Kanaan.

¹⁵ Mi tugira kara lia niqira vera na mani tsogoravi igira na tinoni ni Israel migira goto na tinoni ni veratavosi igira ara totu tetelo moa i laomui migira ara totu kalavata. Masei moa ti vaga ke tavongani matesia kesa tinoni kalina e tau padâ na matesiana, me tau utu ke tsogo me ke ba taopoi i laona sa vidaqira na verabau girani.

¹⁶⁻¹⁸ “Me ti vaga kesa ke adia na tapala, se na vatu, se na tapana gai, me ke labumatesiginia kesa tinoni, maia e tsutsukibo manana tana labumate, ma nimui aqo kamu matesia aia.

19 Ma na kamana varavara na tinoni e mate ti vaga ke tsodoa na mane e naua na labumate, ma nina aqo ke labumatesia.

20 “Me ti vaga ke kesa ke reisavi sosongolia kesa gana verakolu, me ke surukelia me ke puka i lao me ke mate, se ke taimatesiginia sa omea,

21 se ke tupiginia gana kapuruku me ke mate, ma na mane vaga ia e tsutsukibo manana tana labumatea, ma nimui aqo kamu matesia aia. Ma na kamana varavara nogo na tinoni e mate, ti vaga ke tsodoa na mane e naua na labumate, ma nina aqo ke labumatesia.

22 “Me ti vaga ke kesa ke tau goto tobaseko vania kesa kulana, me ke tavongani matesia moa kalina aia e tau padâ na matesiana, e tau utu ke surukelilea moa me ke puka se ke tsoni bâ moa kesa na omea i konina ke gadovia me ke mate,

23 se ke tau momoro me ke tatai, ma na vatu ia ke bâ gadovia kesa tinoni me mate, maia e tau nogo gana gala aia,

24 mi kalina ti ke laba na omea vaganana ia, ma na saikolu kara tinete doua i ka levugaqira na mane e naua na labumate ma na kamana na mane e mate aia e ngaoa na tangotuguna.

25 Niqira aqo na saikolu kara isutuguna na mane e naua na labumate tania na limana na kamana na mane e mate, ma kara molovisua tana verabau na mani tsogoravi i tana aia e tsogo bâ me ba taopoi. Maia nina aqo ke totu i tana poi tsau kalina ke mate aia e Mane Tabu Loki tana tagu ia.

26 Me ti vaga na mane aia e tavongani naua na labumate ke mololea na verabau na mani tsogo

ravi i tana e ba taopoi, me ke rutsu i tano,

²⁷ me ti vaga aia na kamana na mane e mate ke tsodoa me ke labumatea, ma nina sasaga na tangotugu ia e tau lia vaga ti na lamutasi tinoni.

²⁸ Maia na mane e tavongani naua na labumate nina aqo ke totu kalavata tana vera na mani tsogoravi poi tsau kalina ke mate aia e Mane Tabu Loki tana tagu ia, mi murina moa ia, ti aia tangomana ke visutugua i verana.

²⁹ Ma na vovorona na ketsa vaga girani kara totu kalavata vanigamu migira goto na kukuumui iava moa tana nauna igamu kamu totu.

³⁰ “Me ti vaga kesa mane kamu raqâ tana pede rongona amu ngaoa kamu tsodovulagia laka e mana aia e labumate, mi tana e kilia nomoa kara ka ruka se kara danga bâ na tinoni kara vatsa laka ara sanga na reiana, ti kamu pedematesia aia. Me ti vaga ke kesa moa tinoni ke reia kalina aia e naua na labumate, me tau nogo tugua kamu pedematesia.

³¹ Na tinoni e tami mananâ i tobana me labumatea kesa tinoni nimui aqo kamu labumatesia nomoa. Kamu laka saikesa na tamivaniana ke tsonia moa na qolo na suilova me ke mauri.

³² Ti vaga kesa na mane ke tsogo bâ kesa tana vera na mani tsogoravi, ma kamu laka goto na tamivaniana na tsoniqolo rongona ke gini visu i verana kalina e tau vati mate moa aia e Mane Tabu Loki tana tagu ia.

³³ Me ti vaga igamu kamu nauvaganana ia, me sauba kamu sisi loboloboginia na kao i tana amu totu. Na labumate nogo e naua me naqugasiginia na kao, me kilia nomoa kamu

matesia na mane aia e naua na lamuta, ti kamu tangomana na salamaleginiana na kao i tana ara lamutasi tinoni i laona.

³⁴ Kamu laka goto na naqugasiana na kao i tana amu totu, rongona inau na Taovia au totu i laomui igamu na tinoni ni Israel.”

36

Na Dalena Daki a Selopehad Ara Tangolidatoa Nina Kao na Tamaqira

¹ Igira na ida tana vungu tana duli konina a Gilead, aia na dalena a Makir ma na tutuana a Manase na dalena a Josep, ara mai laba i konina a Moses migira na ida tavosi.

² Mara tsarivaganana vanigira, “Na Taovia e ketsaliginigo igoe ko tuvarivota na kao i laoqira na toga ni Israel tana gini ago na tsonikutsu. Me ketsaliginigo goto ko sauva vanitugira na dalena daki a Selopehad na kamamami na kao aia e tamanina.

³ Mo ko padatugua, ti vaga kara tu taugâ kesa na puku tavosi, ma tu niqira kao sauba ke lia nogo nina kao na puku ia, ma na kao o tuvarinogoa vanigami igami sauba ke tsaurae lê.

⁴ Mi kalina ke laba na Ngalitupa na Sauvisu Omea, i tana pipi sui na kao ara tsabirigira nogo, sauba kara tusuvisugira sui vanigira na tamanina pukuga, ma na kao ara tu tamanina tugira na dalena daki a Selopehad sauba ke lia tu niqira tamani tugira na mane ara tu taugagira, me ke paboginia tu niqira kao segeni tugira, me sauba ke nanga saikesa tania nimami puku igami.”

⁵ Mi tana ma Moses e tû me tusuvanigira na toga ni Israel na vovorona na ketsa vaga iani e talumai i konina na Taovia: “Na omea vaga igira tana puku konina a Manase ara tsaria e goto sosongo.

⁶ Mieni nogo na omea na Taovia e ketsalia tana tu rongoqira na dalena daki a Selopehad, ‘E dou moa ti tugira na dalena daki a Selopehad kara tu taugâ sa mane gua moa tugira ara tu ngaoa, ma na mane nogo tana puku i konina tu tamaqira segeni nogo tugira.

⁷ Ma na kao ara tuvarivota vanigira pipi na puku tana Israel e tau dou ke savu bamai tana puku tavosi; pipi tinoni ni Israel nina aqo ke tangolidatoa na kao tana puku konina na tamana segeni nogo ia.

⁸ Pipi na daki e tangolidatoa na turina kao i laona kesa na puku tana Israel, nina aqo ke taugâ kesa na mane tana puku i konina segeni ia. Mi tana nauvaganana ia ti pipi tinoni tana Israel sauba ke tangolidatoa nina kao na mumuana,

⁹ ma na kao sauba ke gini tau dona na savu bamai tana puku tavosi. Pipi tatasa na puku sauba ke tangolidato sailaginia moa nina kao segeni.’ ”

¹⁰⁻¹¹ Me vaga ia, mi tugira ko Mala, ma ko Tirsa, ma ko Hogla, ma ko Milka, ma ko Noa, tugira na dalena daki a Selopehad, ara tu naua vaga na Taovia e ketsaligininogoa a Moses kara naua, mara tu taugagira na dalena tu niaqira.

¹² Ara tu taugâ i laona na duli tana puku konina a Manase na dalena a Josep, ma tu niqira kao e totu kalavata tana puku konina tu tamaqira.

¹³ Igirani nogo na vovorona na ketsa ma na vali aia na Taovia e tusuvanigira na toga ni Israel me liu konina a Moses tana poiatsa ni Moab tabana bâ na Kô Jordan, gana ngongo savu i Jeriko.

Ghari Bible

Ghari: Ghari Bible (Bible with Deuterocanon)

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ghari)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

eb379363-fbdd-532b-81c1-eb5fe7aa36a9